

A356-5/2010.
(A356-5/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottság**7nak
A 2002 és 2010 között és különösen 2006 őszén az állam részéről a politikai
szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottsága
2010. szeptember 1-jén, szerdán, 9.09 órakor
a Képviselői Irodaház I. emelet III. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki megnyitó</i>	5
<i>A napirendi javaslat módosítása és elfogadása</i>	5
<i>Dr. Szabadfi Árpád rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes meghallgatása</i>	5
<i>Mangel Gyöngyi, a Magyar Rádió munkatársának és Krassó László, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatójának meghallgatása</i>	45
<i>Csáky Livia Magdolna és Garamszegi Laura sértettek meghallgatása</i>	55
<i>Szavazás Révész Máriusz indítványáról</i>	70
<i>Csáky József szülő hozzászólása</i>	70
<i>Garamszegi Gábor szülő hozzászólása</i>	72
<i>Dr. Szívós Máriának, a Fővárosi Bíróság tanácselnökének meghallgatása</i>	72

Napirendi javaslat

9.00 órától:

1. **Dr. Szabadfi Árpád rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes meghallgatása**

10.30 órától:

2. **Mangel Gyöngyi, a Magyar Rádió munkatársának meghallgatása**

11.00 órától:

3. **Dr. Such György, a Magyar Rádió volt elnökének meghallgatása**

11.45 órától:

4. **Csáky Livia és Garamszegi Laura sértettek meghallgatása**

13.00 órától:

5. **Dr. Palásti Márta, a Budapesti VI. és VII. Kerületi Ügyészség vezetőjének meghallgatása**

14.00 órától:

6. **Dr. Szívós Mária, a Fővárosi Bíróság tanácselnökének meghallgatása**

7. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Gulyás Gergely** (Fidesz), az albizottság elnöke

Ékes Ilona (Fidesz), az albizottság alelnöke
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik), az albizottság alelnöke
Révész Máriusz (Fidesz)
Varga László (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott

Csöbör Katalin (Fidesz) Ékes Ilonának (Fidesz)
Wittner Mária (Fidesz) Révész Máriusznak (Fidesz)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Szabadfi Árpád rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes
Dr. Morvai Krisztina európai parlamenti képviselő
Mangel Gyöngyi, a Magyar Rádió Munkatársa
Krassó László, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója
Csáky Livia Magdolna sértett
Garamszegi Laura sértett
Csáky József szülő
Garamszegi Gábor szülő
Dr. Szívós Mária, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke

Megjelentek

Göbl György elnök (Közhatalom Jogsértettjei Egyesület)
Fábián Gábor ügyvivő titkár (Közhatalom Jogsértettjei Egyesület)
Gonda László (Közhatalom Jogsértettjei Egyesület – Néptribun 2006)
Dr. Grespik László (Nemzeti Jogvédő Alapítvány és Szolgálat)
Lévay Atilla sértett
Szabó Edit (Nemzeti Jogvédő Szolgálat)
Major László (Nemzeti Jogvédő Alapítvány)
Kőszeg Ferenc alelnök (Magyar Helsinki Bizottság)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 9 perc)

Elnöki megnyitó

DR. GULYÁS GERGELY (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Szeretettel köszöntök mindenkit, minden érdeklődőt, a sajtó munkatársait, képviselőtársaimat a mai bizottsági ülésen. Külön köszöntöm Szabadfi Árpád dandártábornok urat, volt országos rendőrfőkapitány-helyettest; köszönjük, hogy elfogadta a meghívást és itt van.

A napirendi javaslat módosítása és elfogadása

Mindenekelőtt a napirendre teszek javaslatot. Az előre kiküldött napirendi javaslattól két ponton is eltérés lesz. Az egyik az, hogy Such György, a Rádió volt elnöke későbbi alkalommal fog eljönni; ő megkapta a meghívót, de nem volt megfelelő az időpont, és túl későinek is találta, ami egyébként egy technikai hiba miatt valóban kicsit később sikerült, mint ahogy az kellett volna. Palásti Márta viszont időben megkapta a meghívót, aki a VI. és VII. Kerületi Ügyészség vezetője, ő azonban azt kérte, az utolsó pillanatban, tegnap este, hogy a legfőbb ügyészen keresztül kérjük az ő meghallgatását. Indítványozni fogjuk a legfőbb ügyészen keresztül az ő meghallgatását; úgyis szükségesnek látjuk, hogy ettől függetlenül még a Fővárosi Főügyészség vezetőinek vagy egyik vezetőjének a meghallgatására is sor kerüljön. Úgyhogy nincs akadálya annak, hogy kimerítően kérdezzük Szabadfi Árpád rendőr dandártábornok urat, akit még egyszer szeretettel köszöntök.

Kérem, a napirendről határozzunk. Kérdezem, ki az, aki az így módosult napirendet elfogadja. (Szavazás. – Látható többség.) Köszönjük szépen.

A helyettesítések a következők: Ékes Ilona alelnök asszony helyettesíti Csöbör Katalint, Révész Máriusz képviselő úr pedig Wittner Máriát. Köszönöm szépen.

Dandártábornok úr, tessék parancsolni!

Dr. Szabadfi Árpád rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes meghallgatása

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Elnézést kérek, ön köszöntött engem, én is szeretnék egy-két mondatot szólni, ha kapok rá lehetőséget, illetve ha most megkaphatom azt a lehetőséget, hogy egy mondatban én is köszöntsem önöket.

Tisztelettel megköszönöm ezt a meghívást, és biztosítom önöket arról, hogy amit tudok és amit pontosan tudok, amire pontosan emlékszem, azt biztos, hogy el fogom mondani. Amire nem emlékszem pontosan vagy nem vagyok benne bizonyos, arra pedig azt fogom válaszolni, mindenféle tiszteletlenség nélkül, és nem önöket sértve vagy megsértve, hogy erre most nem tudok válaszolni, mert nem emlékszem pontosan.

S abban is biztosak lehetnek, hogy én magam soha nem voltam egy bármi elől megfutamodó ember. Én mindig egy sikeres szakmai vezető voltam, sikeres rendőri szervezeteket vezettem és vezetek most is. Az a nap nekem egy trauma volt, amit igazából én magam belül még most sem hevertem ki. De abban biztosak lehetnek, hogy ha itt olyan kérdést kapok, amire tudok válaszolni, én arra fogok válaszolni, és ha bármiben nekem ebben felelősségem van vagy az megállapítást nyert, én azt föl fogom vállalni, és nem hárítok senkire semmit.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Mi is köszönjük. Első kérdésként szeretném megkérdezni dandártábornok urat, hogy az első esetsoporttal, tehát a TV-székház ostromával kapcsolatosan, ha jól tudjuk,

Bene országos rendőrfőkapitány úr nem volt akkor Magyarországon, tehát valójában a főkapitányi teendőket ezen a napon ön látta el. Ez megfelel a valóságnak?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen, ez pontosan így volt. Engedjék meg, hogy azért ehhez a kérdéshez egy pár gondolatot még hozzáfűzzek.

Azon a napon, ami miatt én most itt ülök önök előtt, pontosan 62 napja voltam országos rendőrfőkapitány-helyettes. Igazából ennek nem abból a szempontból van jelentősége, hogy én voltam ott 62 napja, hanem hogy akkor, amikor én az országos főkapitány-helyettesi posztot – ez egy egyhelyetteses rendszer – elvállaltam, azt kértem, és azt is gondoltam, hogy ez viszonylag gyorsan meg fog valósulni, hogy az országos főkapitányság vezetői struktúráját, a hozzá kapcsolódó hatáskörökkel együtt gyorsan meg kell változtatni. Tudniillik azt megelőzően volt közbiztonsági főigazgató, volt bűnügyi főigazgató. Akkor, amikor én ezt a feladatkört elvállaltam, kértem, hogy ezt tegyék meg, mert ez gyakorlatilag abban a helyzetben egy emberre szabott háromtagos feladat volt, hiszen a struktúra nem lett hozzáigazítva, nem lett megváltoztatva az országos főkapitány állománytáblája. Ha megnézik az állománytáblát, láthatják, hogy én bűnügyi főigazgatói státuson elláttam egyben a bűnügyi főigazgatói feladatokat, egy személyben elláttam a közbiztonsági főigazgatói feladatokat, a teljes adminisztrációjával együtt; akkor pedig még az országos főkapitányi feladatokat is.

S ehhez még egy gondolatot hozzá kell tenni: a kéthelyetteses rendszerben – illetve kvázi háromhelyettesesben, mert most is két szakmai helyettese van az országos főkapitánynak, s ez akkor is így volt – a közbiztonsági főigazgatónak a hozzárendelt feladatok, illetve döntési jogkörök kapcsán volt helyettese. A bűnügyi főigazgatónak szintén. Tehát ha a közbiztonsági főigazgató vagy a bűnügyi főigazgató bármely oknál fogva nem volt elérhető, akkor a helyettese jogosult volt dönteni, és a helyettese a kapcsolódó információk elemzését bárhol, bárkitől át tudta venni. Ha ebben a rendszerben az országos főkapitány bármely okból nem elérhető, akkor nincs meg az a helyettese, aki dönthet. A megyei főkapitányoknak például csak az országos főkapitány adhatott utasítást, illetve bizonyos megkötésekkel a közbiztonsági főigazgató, valamint a bűnügyi főigazgató a saját szakmai vonalán keresztül. Azon a napon Bene úr távollétében ebben a struktúrában és ebben a hatásköri felállásban én láttam el az országos főkapitány-helyettesi feladatokat.

S még egy dolgot mondanék előzetesen. Én péntek délután vettem át az országos főkapitányságot az országos főkapitánytól – aznap érkeztem vissza egy nyolcnapos szabadságról –, azokat az információkat, amiket elmondott nekem, feljegyeztem, majd vasárnap indultak az események. Előzetesen én csupán annyit tudtam, hogy valamilyen választással kapcsolatos demonstráció be volt jelentve a BRFK-n. Hozzám csupán ennyi információ jutott el, mindössze annyit tudtam akkor. Vasárnap pedig elindultak azok az események, amelyek miatt most itt ülünk.

ELNÖK: Szeptember 18-án, tehát az őszi beszéd kiszivárgását követő napon volt egy rendőri állománygyűlés. Ott volt-e már információjuk arról, hogy bármilyen erőszakos cselekményre sor kerülhet?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: 17-ére utalnék vissza, merthogy az események 17-én indultak, 18-a már az ominózus TV-székház nap volt. Előre is szeretnék elnézést kérni, mert előttem nincs semmiféle hivatalos anyag. Az önök által ismert bizottsági jelentéseket – például a Papp-féle jelentést – akkor láttam, amikor azok elkészültek, sőt ebben az ügyben engem akkor meg is hallgattak, most viszont nincsenek nálam ezek a jelentések. Ha jól emlékszem, szeptember

17-én kaptam először információt az Országos Rendőr-főkapitányság ügyeletéről, hogy egy jelentősebb tömeg gyűlt össze a Kossuth téren. Még aznap fel is jöttem Budapestre, és úgy emlékszem, hogy azon a napon az igazságügyi és rendészeti miniszter úr is feljött, sőt aznap délután már volt is egy egyeztetés.

Egy dolgot azonban nem szabad elfelejteni. Mi most Budapestről beszélünk, de aznap – nyilván ilyen információ is van a birtokukban – az ország több nagyvárosában is voltak ezres nagyságrendű demonstrációk, és nekem akkor az egészre kellett áttekintennem, s ezzel kapcsolatosan adtam tájékoztatást a miniszter úrnak. Nekem direktben közvetlen információm se a NBH-tól, se a titkosszolgálattól nem volt – legalábbis nem emlékszem rá, hogy lett volna – arra vonatkozóan, hogy aznapra, illetve másnapra erőszakos demonstráció készülne. Egy kvázi be nem jelentett, az őszi beszéd kapcsán – amiről a média folyamatosan beszélt – több helyen történtek demonstrációk, de ezen túl arról, hogy bizonyos csoportok bármiféle agresszív cselekedetre készülének, semmiféle információt nem kaptam. Ha ilyen lett volna, annak konkrét formában kellett volna megtörténnie, s akkor a rendőrség a szükséges lépéseket meg tudta volna tenni. Bár igaz, hogy voltak felszerelésbeli hiányosságok, amelyek később – az elkövetkező hónapokban és években – jelentősen korrigálásra kerültek, de a rendőrség rendelkezett azzal az erővel, hogy ezt meg tudta volna akadályozni.

ELNÖK: 17-én, az őszi beszéd nyilvánosságra kerülését követően, illetve 18-án, a TV-ostromig – így kérdezem – ön beszélt-e a miniszterelnökkel; s ha igen, akkor miről? Illetve ugyanez a kérdésem az igazságügyi és rendészeti miniszterrel kapcsolatosan is.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Erre azt tudom mondani, hogy Petrétei miniszter úrral biztos, hogy beszéltem, és beszéltem már 17-én. 17-én itt találkoztunk is, mert én úgy emlékszem, hogy... Elnézést, mert ez azért elég régen volt. Én úgy jöttem ide, hogy ami az én fejemben most benne van, azt el tudom önöknek mondani. Tehát én erre úgy hivatalosan, hogy most nagyon alaposan átrágok, mondjuk, egy Papp-féle bizottsági anyagot, hogy milyen kérdéseket tehetnek nekem föl, milyen keresztkérdéseket tehetnek föl vagy ilyesmit, én nem készültem ilyenre, mert én őszinte ember vagyok, én azt mondom, hogy ha nekem szembeszegeznek egy kérdést, én megmondom a véleményemet róla. Nem szoktam véka alá rejteni, legyen az bárki. És ez most is így van.

Én tehát úgy emlékszem, hangsúlyozom, úgy emlékszem..., ha önök rendelkeznek telefonos híváslistákkal –, mert ha esetleg van ilyen, ezeket nyilván négy évre visszamenőleg minden további nélkül le lehet kérni –, úgy gondolom, akkor abban benne van, hogy én mikor beszéltem Petrétei miniszter úrral. Én úgy emlékszem, hogy beszéltem 17-én, az egészen bizonyos; és arra is emlékszem, hogy ide fölérkeztünk 17-én, ez egészen bizonyos. Ez egy vasárnapi nap volt, ha jól emlékszem. Hétvége volt, tudom, mert én otthon családi ebédből jöttem el, éppen valamilyen vendégség lett volna nálunk, és a párom, bár elég régi rendőrfeleség, meglehetősen morcosan viselkedett velem, hogy én otthagytam csapat-papot, és eljöttem Budapestre. Mert én Győrben laktam, és most is Győrben élek.

ELNÖK: Lehet, hogy hallotta a beszédet. *(Derültség.)*

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez így van, az nem lehetett máshogy. Én tehát fölérkeztem, és akkor biztos, hogy beszéltem a miniszter úrral.

Arra a kérdésre, hogy mikor beszéltem először a miniszterelnök úrral, én válaszolok erre a kérdésre. Én úgy beszéltem a miniszterelnök úrral, hogy tulajdonképpen ő beszélt velem. Ő engem fölhívott telefonon, de ez 18-án történt. Ilyenkor meg is vagyok illetődve,

mert én akkor beszéltem vele először; én soha nem beszéltem miniszterelnökkel életemben, akkor beszéltem vele először, és meg is lepődtem, hogy fölhívott a miniszterelnök úr. Fölhívott, és kért egy tájékoztatást, hogy mi van a TV-székháznál. Én akkor ezt elmondtam. Előtte pedig több esetben, amikor erre volt lehetőségem, jelentettem magának a miniszternek. Azt követően, ha jól emlékszem, még kétszer... Kérte ugyanis, hogy hívjam azon a telefonszámon, ami nekem megjelent, hogy ezen a számon hívjam föl őt, ha valami olyan esemény történik a TV-székház kapcsán, amit jelenteni kell. Ezen túlmenően egy esetben beszéltem még vagy kétszer, azt hiszem, Szilvásy Györggyel. Többször nem beszéltem vele, mert utána csak személyesen történt beszélgetés, részint Petrétei úrral, részint miniszterelnök úrral, amikor mi az akkori biztosításban részt vevő parancsnokkal vagy vezetővel együtt, Gergényi Péterrel én referáltam. Ott többen voltak, a miniszterelnök úr biztosan ott volt, meg még néhányan, de az arcokra már pontosan nem emlékszem. Nem tudom pontosan, kik voltak azok, úgyszólván ezt nem tudom visszaadni.

ELNÖK: Mikor volt ez az utóbbi találkozó?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Szerintem kedden volt.

ELNÖK: Tehát már a TV-székház ostroma utáni napon, 19-én?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen, én úgy emlékszem, hogy akkor volt, igen.

ELNÖK: Még 18-ánál maradván, Gaudi képviselőtársam kíván kérdezni.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Igen, ez az ominózus beszélgetés miniszterelnök úrral tényleg nagyon fontos szál az ügyben, és bár tényleg jelezte dandártábornok úr, hogy valóban régen volt, de mint jelezte is, ez viszonylag egyszeri esemény volt az életében, hogy miniszterelnök úr közvetlenül rácsörrentett. Esetleg azért föl tudna idézni egy-két gondolatfoszlányt abból a beszélgetésből, ami zajlott? És hogy tulajdonképpen önt ez a hívás milyen helyzetben érte, mármint hogy hol volt ön? S időben is körülbelül mikor volt ez a hívás? Föl tudja-e idézni ezt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem túl gyakran beszél az ember egy miniszterelnökkel, tehát erre határozottan emlékszem, hogy ez így történt. Engem a miniszterelnök úr a TV-székház ostromának a napján hívott föl. Ez valamikor, nyilván percre pontosan nem tudok erre visszaemlékezni, de én úgy emlékszem..., és ez mobiltelefonon történt, az egészen bizonyos, az én mobiltelefonomra történt a hívás. Hát, én úgy emlékszem, hogy ez valamikor este 10 és éjfél között volt. Tehát akkor, amikor a székháznál úgy megindultak igazából a drámai események, körülbelül akkor. De elnézést kérek, pontos időpontját nem tudom megmondani, de ha tévedek is, nagyságrendeket biztos, hogy nem, az körülbelül ez volt. Ő kért egy tájékoztatást, ezt én elmondtam neki telefonon, és azt kérte, hogy tegyünk meg mindent annak érdekében, mert kérdezte, hogy meg tudjuk-e védeni a TV-székházat, én elmondtam, hogy azoknak a jelentéseknek az alapján, amelyek bizonyos csúszással érkeztek hozzám, függetlenül attól, hogy én ott tartózkodtam a Parlamentben is, meg a Parlament előtt volt egy irányító négyes – nevezzük ennek –, én ezt mondtam, és mondtam, hogy természetesen a rendőrség minden eszközzel mindenféleképpen megpróbálja, minden törvényes eszközzel teszi a kötelességét. Én erről többet nem mondtam. Illetőleg amikor végül is bejutottak az ott lévők a székházba,

azt hiszem, ezt én jelentettem neki, úgy emlékszem. Meg a miniszter úrnak is minden bizonnyal.

ELNÖK: Révész képviselő úr, utána Varga képviselő úr.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Csak szigorúan ehhez, hogy Gyurcsány Ferenc nem sokkal később egy tévéinterjúban azt találta mondani, hogy végig kapcsolatban állt a rendőrséggel, és utasította őket. Azt szeretném megkérdezni, hogy ön konkrétan a miniszterelnöktől utasítást ezen telefonbeszélgetés kapcsán kapott-e.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én azt tudom, hogy velem ő hányszor beszélt, ezt tudom, azon kívül nem. Én nem kaptam tőle semmiféle olyan direkt utasítást, hogy ez vagy az történjen. Én egy utasítást kaptam, ezt lehet utasításnak is fölfogni, de ez egy általános megfogalmazás, hogy tegyünk meg mindent törvényes eszközökkel annak érdekében, hogy a TV-székházat védje meg a rendőrség. Én úgy emlékszem, valami ilyesmi hangzott el. Elnézést, hogy nem tudom ezt szó szerint visszaadni, ez elég régen volt, de körülbelül ez volt ennek a lényege. Ennyit tudok erről mondani, többet nem. Én biztosítottam miniszterelnök urat, hogy a biztosítás és a rendelkezésre álló erők alapján erre a lehetőség megvan. Bár mint utólag látjuk, történtek rendkívüli események, vagy sok minden nem úgy történt, ahogy azt az akkori biztosítás elképzelte. De a konkrét kérdésre én ezt a választ tudom csak adni.

Olyan utasítást, hogy a rendőrség bármit tegyen vagy ne tegyen, én nem kaptam, ez biztos, hogy nem volt így. Tehát nem kaptam.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Az est folyamán, mivel Gyurcsány Ferenc az interjúban többes számot is használt, egyszer beszélt ön Gyurcsány Ferencsel vagy többször is? Tehát ez egy telefonbeszélgetés volt vagy többször is beszéltek?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Értem. Én úgy emlékszem, hogy ő egyszer hívott föl engem, és amikor bementek a székházba, akkor én biztos, hogy jelentettem, de akkor valószínűsíthetően én hívtam. Ő egyszer hívott, és én talán kétszer hívtam, miután úgy fejeződött be a telefon, hogy ha valamilyen olyan konkrét esemény történik, ami rendkívüli, és az egy rendkívüli szituáció volt, akkor én hívjam föl azt a számot. Én azt nem tudom, hogy az kinek a telefonja volt, nyilván, de én azt föl hívtam, és egy esetben egészen bizonyos, hogy el tudtam neki ezt mondani. Utána többször, úgy emlékszem, én nem beszéltem vele. De az biztos, hogy sokszor nem beszélünk, tehát maximum kétszer. Mert úgy emlékszem, a második hívásnál, mert ott még valamit kellett volna jelentenem, vagy valami hasonló, nem emlékszem pontosan, de kettőnél több biztos, hogy nem volt, és szerintem akkor már nem is tudtam elérni ezt a telefonszámot. De hangsúlyozom, hogy ez nagyon régen volt. Én most az emlékeimet mondom el arról, ami történt, nem merek rá garanciát vállalni, de kettőnél több hívásra nem emlékszem. Mert utána már csak referálások voltak, és az bent volt a Parlament épületében már.

ELNÖK: Varga képviselő úr!

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Bocsásson meg egy megjegyzésért: ez nem egy kirándulás volt, aminek vannak eseményei, amit az ember elfelejt. Ez, azt hiszem, mindannyiunk életében egy meghatározó este volt; gondolom, az önében is.

Arra kérem, ne sokat hivatkozzon arra, hogy ez nagyon régen volt és nem emlékszik rá, mert én ezt nem tudom elfogadni, ez ugyanis nem olyan esemény volt. Mindannyian, akik itt vagyunk, nagyon jól emlékszünk rá, szinte percről percre, hogy mi történt, az országos rendőrkapitánynak pedig igazán emlékeznie kell erre. Jól értem-e, hogy ezen az estén ön volt az országos rendőrkapitány, hogy ön volt a legfőbb főnök?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Akkor országos főkapitány-helyettesként én helyettesítettem az országos rendőrfőkapitányt. Természetesen nem rossz az én memóriám és nagyon jól emlékszem a dolgokra, az előbb is csupán azt mondtam, hogy szó szerint nem emlékszem mindenre. Amire pontosan emlékszem, azt el tudom mondani. Igaz, hogy ez nem egy kirándulás volt, hanem egy drámai esemény – számomra is az volt –, de én akkor az ország összes dolgával foglalkoztam. Aznap az ország más pontjain is voltak események, amiket jelentettek nekem a megyei főkapitányok. Igaz, hogy ez volt a legfontosabb és legdrámaibb helyszín, de aznap máshol is történtek események az országban és nekem azokban is intézkednem kellett. Én természetesen senkire és semmire nem kívánok hivatkozni, a negatív emlékeimre sem, hanem mindenre megpróbálok pontosan válaszolni. Önök engem ide tisztelettel hívtak meg, és én ugyanilyen tisztelettel szeretnék a kérdéseikre válaszolni.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Ön mint legfőbb parancsnok aznap nem a Teve utcában tartózkodott, hanem a Parlament környékén? Az előző meghallgatások során többen arra hivatkoztak, hogy a központi utasítást mindig a Teve utcából kapták, mert ott működött a legfőbb irányítás.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem véletlenül mondtam el azokat a gondolatokat a legelején, amiket elmondtam. Az ORFK központi ügyelete valóban a Teve utcában van, és a Teve utcában működik az a közrendvédelmi főosztály, amelyen keresztül az ország összes biztosítási eseménye aznap is koordinálva volt. Ezek a dolgok ott voltak összesítve. Én azon az ominózus napon, abban az időben nem a Teve utcában voltam. A Teve utca országos kiterjesztettséggel adhatott utasítást, de az utasítások előtt kommunikált velem. Még egyszer mondom, az akkori irányítási struktúrában bizonyos helyzetekben a rendőri intézkedések engedélyezése a közbiztonsági főigazgató feladata volt, s én akkor egyben közbiztonsági főigazgató is voltam. De ha valamiben hirtelen dönteni kellett, ha valamit gyorsan engedélyezni kellett és engem nem tudtak elérni, mert éppen beszéltem valakivel, akkor nem volt olyan helyettesem, aki helyettem dönthetett vagy az engedélyt kiadhatta volna. Emiatt két okból is úgy döntöttem, hogy odamegyek a Parlamenthez. Ott általában két helyszínen tartózkodtam, egyrészt azért, hogy szükség esetén személyesen megtalálhasson a biztosítás parancsnoka és engedélyezhessem azt, amit nekem kell engedélyezni. S pszichésen az erősítő tényező volt, hogy a helyszínen vagy a helyszín közelében van az országos főkapitány-helyettes. aki az országos főkapitányt helyettesítette. A Parlamentben egy ór alosztályvezető irodájába mentem be, mert egy csomó mindent ott lehetett intézni.

Én mint rendőri vezető nagyon sokat tanultam az ott történt negatívumokból is. A legnagyobb tanulság az volt, hogy egy több napon át elhúzódó biztosítás műveleti irányítása a helyszínen ilyen formában – ami hosszú évek gyakorlataként alakult ki a BRFK-n is, hiszen itt volt a legtöbb biztosítás – nem történhet, hiszen ott a több ezer ember hangja miatt nem lehet rendesen hallani a rádióforgalmazást, nem lehet higgadtan intézkedéseket hozni. Az ezt követő hónapokban az összes tapasztalat feldolgozásra került, s megtörtént egy olyan intézkedési terv alapjának a lerakása közel harminc oldalon, amiben például egy központi műveletirányító törzs is létre lett hozva. Rögzítésre került, hogy dokumentálva legyenek az

egyes kiadott parancsok, a beérkező információk elemzése higgadtan megtörténhessen, és egy bünyügyi műveleti törzs lett létrehozva, amely ma már egészen korszerűen működik. A legfontosabb az, hogy dokumentálva visszakerdezhetően, visszaellenőrizhetően lehessen tudni, ki mit mondott, milyen utasítást adott, és ha valamit vissza kell ellenőrizni, akkor pontosan meg lehessen állapítani a tényeket. Ez később végrehajtásra került.

A konkrét kérdésére azt tudom mondani, igaz ugyan, hogy ott voltam a helyszínen, de hogy az ominózus esetben kint álltam-e a téren abban a hússzor húsz négyzetméteres négyszögben, ahol a biztosítás vezetői voltak, és ahol ott volt a Terepjáró-1 elnevezésű törzsbusz, amiben két személyzet működött, azt most nem tudom megmondani. De az biztos, hogy akkor a helyszínen, illetve a helyszín közelében voltam.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Ki következett ön után közvetlenül rangban, illetve intézkedési hatalomban? Gergényi Péter úr?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Az országos főkapitányhoz, illetve helyetteséhez futnak be az információk az egész országból. Minden biztosításnak van egy biztosítási terve, egy biztosítási elgondolása, és van egy biztosítási parancsnok, aki az adott rendőri erővel a biztosítási tervnek megfelelően – illetve ha az adott helyzetnek megfelelően módosításra van szükség, akkor annak megfelelően – a konkrét biztosításban folyó műveleteket irányítja. Úgy emlékszem, hogy akkor ott két fő foglalkozott ezzel, az egyik a budapesti főkapitány, a másik pedig az ő valamelyik helyettese – ez a biztosítási tervben is szerepelt –, illetve a biztosításban részt vevő vezetői állomány látta el ezt a feladatot. Nekem itt nem volt helyettesem, mivel én nem voltam része a biztosításnak. Én folyamatosan kaptam jelentést arról, hogy mi történik, hogy a biztosítási törzs éppen mit tett, majd pedig jelentettem a miniszternek, s két vagy három esetben a miniszterelnök úrnak is.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Említette, hogy nemcsak a miniszterelnök úrnak jelentett és nemcsak a miniszterelnök úrnak telefonált, hanem Szilvásy úrnak is. Szilvásy úrtól sem kapott közvetlenül – nem parancsot, mert ő nem adhat önnek parancsot – cselekvésre vonatkozó eligazítást?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt én nem tudom, hogy ki kivel beszélt. Arra emlékszem, hogy mit mondott nekem a miniszterelnök úr, de Szilvásy úrtól nem kaptam ilyet. Biztos, hogy nem kaptam.

ELNÖK: Révész képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Azt tudjuk akkor, hogy miniszterelnök úr miket mondott. Az lenne a kérdésem, mi volt az igazságügyi miniszter úrnak a szerepe, akinek mégiscsak ezeket az eseményeket kontroll alatt kellett volna tartani. Ő nagyjából azt mondta el itt a bizottsági meghallgatáson, hogy otthon pizsamában nézte a televízióban az eseményeket, talán papucsot is mondott, és arra hivatkozott, hogy ő egész este nem tett semmit.

A kérdésem az lenne, hogy a rendészeti miniszter úr bármit is tett-e ezen az estén, telefonált-e önnek, adott-e utasítást, próbált-e kapcsolatba lépni. Utána folytatnám a következő kérdéssel.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én utasítást nem kaptam a miniszter úrtól, ennyit tudok mondani. Én nem kaptam

utasítást. Előző nap, illetve másnap délelőtt egy országos helyzetnek volt az értékelése, mert még egyszer hangsúlyozom, hogy én nem csak a budapestivel foglalkoztam, hiszen az ország több nagyvárosában voltak, Debrecenről kezdve Miskolcig különféle nagyságrendű demonstrációk; nevezzük így. Ennek a helyzetértékelése történt, illetőleg ahogy ez az esemény indult 17-én, arról a BRFK vezetése adott egy tájékoztatót a miniszter úr felé. Tehát én a miniszter úrtól konkrét utasítást semmire nem kaptam, semmilyen formában.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Egyszerűbben kérdezem: próbált-e miniszter úr a TV-székház ostromának éjszakáján tájékozódni, bármilyen információt kapni öntől, hogy hogyan is áll a helyzet? Csak azért kérdezem, mert elméletben mégiscsak ő volt az a politikus, aki felelős volt ezért a területért. Tehát konkrétan a TV-székház ostromának idején beszélt-e Petrétei úrral, kért-e öntől információt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez azért nehéz kérdés, mert nem szeretném, ha kritikát kapnék, hogy miért nem emlékszem pontosan. Én úgy emlékszem, mert amikor engem fölhívott a miniszterelnök úr, ez egy jelentésköteles esemény; tehát ha engem fölhív a miniszterelnök, akkor az én kvázi fölöttesemnek, aki az igazságügyi és rendészeti miniszter volt, azt hiszem, ezt próbáltam jelenteni, hogy fölhívott engem a miniszterelnök úr. Mert van egy olyan gyakorlat...

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Próbálta jelenteni – de sikerült?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én úgy emlékszem, hogy este e tárgykörben nem tudtunk kommunikálni. Én így emlékszem, hogy nem tudtam őt elérni; valahogy én erre emlékszem.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ez többé-kevésbé egybevág az ő általa elmondottakkal.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Délután beszélünk, én próbáltam jelenteni, de nem tudtam. Délután tudom, hogy beszélünk, de utána, este, amikor az ominózus helyzet előállt, akkor én igazából nem tudtam a miniszter úrral beszélni.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Én ezt elfogadom, mert gyakorlatilag Petrétei úr is ezt mondta, hogy különösebben nagy energiát nem fektetett az események nyomán követésébe.

Viszont egy másik kérdésem lenne itt. Ön mondta, hogy az este folyamán beszélt Szilvász Györggyel, aki a titkosszolgálatokat felügyelte annak idején.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ő hívott engem, úgy emlékszem.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Így van. És amikor Szilvász miniszter úr felhívta önt, mondott-e valamilyen releváns információkat, hogy a titkosszolgálatok jelentése szerint itt ez és ez fog történni, készüljenek-e valamilyen veszélyre? Tehát figyelmeztette-e önöket, elhangzott-e valami érdemi információ? Egyszerűbben a kérdés: mit mondott önnek Szilvász György, tehát miért is hívta? Mert az valószínűleg elég furcsa lenne, hogyha a titkosszolgálatokat felügyelő miniszter öntől szeretett volna információkat kérni – ez már régen rossz lenne. A kérdés tehát, hogy mi hangzott el ezen a telefonbeszélgetésen.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Vissza kell mennem két napot, hogy erre a kérdésre válaszoljak. Ezt megtehetem-e?

ELNÖK: Természetesen.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt mondtam, hogy nagyon tanulságos volt ez az esemény, nekem személyesen nagy tanulságot jelentett ez az egész helyzet, és nem véletlenül történtek utána olyan intézkedések, ami a lehető legminimálisabbra szorította le a váratlan események bekövetkezését. Pénteken, amikor én átvettem az országos főkapitány úrtól a feladatokat, abban a nyugodt tudatban távoztam el haza Győrbe, hogy semmi rendkívüli nem várható. Tehát sem a bűnügyi szolgálattól, sem az országos főkapitányon keresztül az akkori Nemzetbiztonsági Hivataltól, illetve titkosszolgálattól én információt nem kaptam, ez egészen bizonyos. Azt követően gyakorlatilag szintén nem kaptam ilyen információt. Amikor történtek az események, akkor már úgy egyébként is tulajdonképpen okafogyott volt, hogy meg akarják támadni a TV-t vagy ilyesmi történne – akkor már zajlottak az események, azzal önmagában már én sem tudtam volna mit kezdeni vagy mi sem tudtunk volna mit kezdeni. Én nem kaptam ilyen információt, tehát sem előtte, sem utána nem kaptunk ilyen információt.

Egyébként ha akkor, amikor az ORFK irányítását átvettem, van ilyen információ, akkor a rendőrség természetesen, ha hiányos felszereléssel is, de rendelkezett azokkal az eszközökkel, azokkal az erőkkel, amelyekkel ezt meg lehetett volna akadályozni. Én nem kaptam ilyet, ez egészen bizonyos.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Én azt kérdeztem, hogy önt felhívta Szilvásy György – biztosan nem az időjárásról beszéltek azon a hétfő este. Tehát Szilvásy György miért hívta fel? Mit mondott önnek? Öntől kért információt, vagy ő adott valamilyen értékelhető információt? Azt is mondta, hogy talán kétszer is beszéltek aznap este. Miről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én úgy emlékszem, igazából nagyon komoly tárgyköre nem volt ennek a beszélgetésnek. Inkább egyfajta tájékozódó jellegű volt, hogy mi van a téren, milyen események történnek, illetőleg ha valami olyasmi van, akkor ő elérhető. Én nem kaptam tőle konkrét információt akkor, ez egészen bizonyos.

ELNÖK: Önnek nem volt az furcsa, hogy ő semmilyen alá-fölé rendeltségi viszonyban nem áll önnel, és ilyen jellegű tájékoztatást kér?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezt én ott abban a helyzetben, megmondom őszintén, nem gondoltam végig, hogy ez most furcsa-e vagy nem. A Nemzetbiztonsági Hivatallal nekünk volt szakmai kapcsolatunk, hiszen az információk cseréje nagyon fontos, főleg egy konkrét esemény megelőzéséhez. S ha a rendőrség konkrét információt kap, akkor arra lép és tud is lépni. Én ezt akkor nem értékeltem így, hogy furcsa-e vagy nem. Tudomásul vettem, hogy ő fölhívott engem, és tájékoztatást kért. Amit lehetett, én azt meg is tettem.

ELNÖK: Dandártábornok úr, azt szeretném kérdezni, hogy a 18-ai délelőtti állománygyűlésen is hosszan van szó arról, hogy a közjogi méltóságok és különösen a miniszterelnök személyi biztonsága milyen formában garantálható. Ezzel kapcsolatosan kérdezem, hogy a TV-székház ostroma alatt hol tartózkodott a miniszterelnök, és hogyan biztosították a védelmét.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én annyit tudok, hogy nekem a biztosítás parancsnoka azt jelentette, hogy Gyurcsány miniszterelnök úr házához rendelt valamennyi erőt, illetőleg úgy emlékszem, azt is jelentette, de ezek úgy általában a konkrét végrehajtott intézkedéseket követően történtek, hogy ide a Képviselői Irodaházhoz, meg talán még, úgy emlékszem, a Rádióhoz. Tehát hogy a miniszterelnök úr akkor hol tartózkodott, én azt nem tudnám megmondani, de azt tudom, hogy oda erőt a biztosítás parancsnoka egészen bizonyos, hogy vezényelt. Hogy ez pontosan hány fő volt, milyen feladatmeghatározást kaptak, az nem tartozott a kompetenciámba, azt nem tudom, de ezt nekem jelentette a biztosítás, az biztos.

ELNÖK: Tehát akkor vélhetően otthon tartózkodott.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Lehet erre következtetni.

ELNÖK: Ha ön megpróbálja felidézni az aznap esti eseményeket, különösen onnantól kezdve, hogy a Kossuth térről a TV-székház elé átmennek a tüntetők, akkor az ön szempontjából hogyan tudná ezt elmesélni, tehát mikor milyen információt kapott, ki gyakorolta az irányítási jogkört? Gergényi parancsnokkal milyen kapcsolata volt önnek? Arra kérem, ezt onnantól kezdve, hogy átvonulnak a TV-székház elé, legyen szíves felidézni.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A biztosítás meghatározó eseményeit, az ott született döntéseket és intézkedéseket a biztosítás parancsnoka bizonyos csúszással ugyan, de jelentette nekem.

ELNÖK: Ki volt a biztosítás parancsnoka?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Két személy irányította a biztosítást, Lapid tábornok úr és Gergényi tábornok úr. Ez utóbbi volt akkor a budapesti rendőrfőkapitány, és úgy emlékszem, ő jelentette, hogy tíz vagy húsz ember – a számra már nem emlékszem pontosan – átmegy oda valamilyen petícióval. Át is ment, ő pedig küldött valamennyi erőt a TV-székházhoz. Pontosán emlékszem rá, hogy ő ezt nekem jelentette. A biztosítás folyamatáról és a biztosításban bárhova kirendelt erők nagyságáról, térbeli megosztásáról nekem azonnali információim értelemszerűen nem voltak, mert hozzám jöttek be mások is. Azt a biztosítás parancsnoka, illetve a biztosítási törzs végezte. Én akkor rendeltem fel századokat vidékről, és a főkapitányok nekem tettek tájékoztató jelentéseket. Erre is pontosan emlékszem. Én a rádióforgalmazást nem hallottam, egyrészt azért, mert bent voltam a Parlament épületében, másrészt azért, mert az irányítási négyzetben voltam, ahol ha nem közvetlen közelről beszélt az ember valakivel, akkor szinte semmit nem lehetett hallani, mert olyan nagy volt a zaj, ez ugyanis nem egy zárt terület volt, hanem egy placc. Sok más mellett az volt az egyik legfőbb tanulsága az eseményeknek, hogy egy olyan műveleti törzset kell létrehozni, ahol nyugodtan, higgadtan, objektíven lehet mindenben dönteni.

ELNÖK: Mikor értesült arról, hogy erőszakos eseményekre is sor került a TV-székház előtt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Akkor értesültem erről, amikor már konkrétan megtörtént, mert akkor jelentették nekem.

ELNÖK: Ki jelentette?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Vagy Gergényi tábornok úr, vagy Lapid tábornok úr. Hogy konkrétan melyikük, azt most nem tudom megmondani, de feltehetően Gergényi tábornok úr.

ELNÖK: Ott érdemben ki irányította a műveleteket? Gergényi tábornok úr?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ott két meghatározó biztosítási parancsnok volt, akik döntöttek az alájuk rendelt állományról és biztosítási erőkről, tehát századokról és Rebisz-egységekről, az egyik Gergényi tábornok úr, a másik műveleti parancsnokként Lapid tábornok úr.

ELNÖK: Mikor kapott értesítést arról, hogy a rendőrség vélhetően nem képes megvédeni a Televízió székházát?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezt időben nem tudom elhelyezni. A biztosítás parancsnoka vezényelt oda erőket, olyan személyekkel, akiknek az ottani erők összefogásával és irányításával kellett volna határozottan kivédeni a támadást. Hogy közöttük konkrétan milyen utasításadás történt, azt nem tudom megmondani, mert én nem voltam benne a biztosításban, de a biztosítás parancsnoka rendelkezik azon erők felett, amelyek alá vannak rendelve, ő ad utasítást arra, hogy melyik egység hova menjen. Ezt nekik a mindenkori operatív helyzet függvényében kell eldönteniük. Ha egy beosztott alparancsnok nem tudja ellátni a feladatát, abból természetesen származhatnak negatív következmények, de a biztosítás vezetője ezt előre nem láthatja.

ELNÖK: Amikor önnek jelentettek, akkor ön beleszólt az irányításba, vagy pedig elfogadta, tudomásul vette a jelentést?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ha jól emlékszem, én akkor azzal voltam elfoglalva, hogy erőket rendeljek fel, illetve tájékozódnom kellett, hogy milyen az országos helyzet. Telefonon keresztül – nem mobiltelefonon – az ORFK-val is kommunikálni kellett, ami az épületből történt, hogy milyen az országos helyzet, honnan lehet még erőket felhozni. A budapesti főkapitány a BRFK-t is beriadóztatta, de arról nem volt információm – nem tudom, ki rendelkezett ilyennel, de én biztosan nem –, hogy a TV-székháznál valami komoly atrocitás készül.

ELNÖK: Nem érzem, hogy az ön számára mikor derült ki, hogy nagy baj van. Addig világos a dolog, hogy megpróbáltak átadni egy petíciót, de annak átvételét a Televízió vezetése megtagadta, s egy nagyobb tömeg is megjelent a TV-székház előtt.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez akkor vált nyilvánvalóvá, amikor engedélyt kértek a vízgyű kirendelésére és bevetésére.

ELNÖK: Az ön számára akkor vált egyértelművé az is, hogy a rendőrség vélhetően nem lesz képes megvédeni a Televízió székházát?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nekem ez nem volt egyértelmű, én legalábbis nem láttam, hiszen nem voltam bent úgy az eseményekben. Én ezt akkor még nem láttam. Az teljesen egyértelmű, hogy az ott lévő rendőri erők adott helyzetnek megfelelő átcsoportosításával kapcsolatos döntéseket az ottani műveleti parancsnoknak vagy biztosítási parancsnoknak kell mérlegelnie, ezt csak ők tudhatják eldönteni. Mivel nem én voltam a biztosítás parancsnoka, nekem ilyen jellegű információim – hangsúlyozom: többször a Parlament épületében tartózkodtam – közvetlenül nem voltak.

ELNÖK: Ki rendelte el a riadót? Mikor és ki volt erre jogosult?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A megyei főkapitányságokon a megyei főkapitány jogosult elrendelni a riadót, s ez így van a Budapesti Rendőr-főkapitányságon is. Tudomásom szerint a budapesti rendőrfőkapitány rendelte el a riadót, s én adtam engedélyt a vízágyú igénybevételére. Arról, hogy a vízágyú milyen műszaki állapotban van, mire alkalmas és mire nem, nekem nem volt információ, de a vízágyú bevetésére az engedélyt a helyszínen megadtam. Arra is gondoltam, ha én nem vagyok elérhető, akkor ki ad engedélyt arra, hogy igénybe vegyék a vízágyút. Többek között ezért tartózkodtam a helyszínen.

ELNÖK: Ön osztja az ezt vizsgáló bizottságnak azt a későbbi álláspontját, hogy túl későn került sor a riadó elrendelésére?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Megmondom őszintén, erre most nem tudok választ adni. Ha előbb történik az egységek riadóztatása, akkor nyilvánvalóan jobb helyzetben lett volna az ottani biztosítás. Ez teljesen egyértelmű. De hogy ezt előre látni lehetett volna, vagy előbb le lehetett volna vonni azt a következtetést, hogy riadóztatni kell, ezt én most ebből a székből nem tudom megítélni, de az biztos, ha van elegendő információ, vagy a rendőrség és a biztosítás számíthat arra, hogy ott történni fog valami, akkor ott az addigiaknál lényegesen nagyobb rendőri erők lettek volna és sok mindent meg lehetett volna akadályozni, kevesebb sérülés lett volna és másként alakultak volna az események.

ELNÖK: Volt bármilyen következménye a késői riadóztatásnak, akár Gergényi tábornok úr, akár más vonatkozásában?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Most fegyelmi következményekre gondol, vagy milyen konkrét dologra?

ELNÖK: Bármilyen negatív jogkövetkezményekre. Vizsgálatra, fegyelmi...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt tudom, hogy vizsgálták ezt a kérdést. Én nem láttam egyébként azt a..., tehát tudom, hogy vizsgálták, de jogkövetkezménye tudomásom szerint nem volt. A főkapitányok feletti bármilyen fegyelmi vagy ilyen jellegű jogkört az országos főkapitány, illetőleg maga a miniszter gyakorolja.

ELNÖK: Milyen eljárás keretében vizsgálták Gergényi Péter felelősségét ebben az ügyben?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezt az országos főkapitány rendelte el, azt tudom. Nyilvánvaló, hogy magában abban a fegyelmi vizsgálatban én nem vettem részt, nem is vehettem. De ez tény, és bizottsági meghallgatások történtek. Ezt a vizsgálatot tehát az országos főkapitány rendelte el, és a fegyelmi főosztály, illetőleg a humánszolgálat részéről a fegyelmi főosztály munkatársai látták el.

ELNÖK: De ezt az eljárást megszüntették akkor mindenféle következmény nélkül.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezt nem tudnám megmondani. Nincs nekem erről információ. Azt tudtam, hogy folyik egy ilyen vizsgálat, de erről nekem nincs információ.

ELNÖK: Szeretettel köszöntöm Morvai Krisztina európai parlamenti képviselő asszonyt. A Hárszabály szerint az európai parlamenti képviselő minden további szavazás nélkül jogosult felszólalni a bizottság ülésén, tehát természetesen szókérés esetén erre van mód és lehetőség.

Révész képviselő úré a szó.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Szerintem egy nagyon lényeges kérdéshez érkeztünk, mert a budapesti társadalom széles rétegeiben él az a nézet, hogy itt ez bizonyos szempontból provokáció volt, a rendőrök egy részét odadobták áldozatnak, és a TV-székházat megfelelő szervezettséggel meg lehetett volna védeni. Úgyhogy a riadó elrendelésének időpontja az én szememben kulcskérdés.

Nem tartja-e tábornok úr furcsának, hogy a tüntetők fél 11-kor összecsapnak a rendőrökkel, a rendőrök elég rosszul állnak, többször segítséget kérnek, szorulnak vissza, sok a sérült, és ehhez képest a riadót Gergényi Péter másfél órával később, éjfél előtt néhány perccel rendeli el? Mert szerintem az egész ügy szempontjából ez egy kulcskérdés, hogy mi történt a másfél óra alatt. Ott álltak rendőrök, ha jól emlékszem az adatokból, körülbelül 40 fős rendőri egység küzdött ott egy meglehetősen agresszív csoporttal szemben, a 40 fős egységben emlékeim szerint mintha 18-an nők lettek volna, sok a sérült – és ezt követően másfél órával később rendelnek el riadót? Én civil vagyok, de ezt elképzelni nem tudom, hogy ez hogyan fordulhatott elő.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt, hogy miért akkor rendelt el a budapesti főkapitány riadót, én ezt így nem tudom most megmondani, én erre nem tudok válaszolni. Az tény, és ezt hangsúlyozom, hogy ott a téren, illetőleg ebben a biztosításban volt egy adott számú rendőri erő. Ennek a biztosításon belüli, konkrét helyzethez történő kirendelését vagy feladattal történő ellátását vagy utasítását a biztosítás műveleti parancsnokainak, illetve a műveletben részt vevő parancsnoknak kell tudni és kell eldönteni. Hogy a budapesti főkapitány miért akkor rendelt el riadót, én ezt nem tudom. Én azt tudom, hogy ebben az időszakban arra országos főkapitányként vagy főkapitány-helyettesként történtek intézkedések, hogy a budapesti biztosítás vidéki századokkal megerősítést kapjon. Ezeknek gyakorlatilag az indulásra kész állapotba helyezése megtörtént. Én tehát nem tudnám megmondani, hogy miért akkor történt. Ezt ő tudja csak megmondani.

Hangsúlyozom, el tudom képzelni azt, hogy volt más konkrét elgondolás, hogyan lehessen tehermentesíteni az ott támadott rendőri erőket. De én ezt nem tudom megmondani.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Csak azért tartom ezt kulcskérdésnek, mert az Ignác-jelentés szerint a TV-székháznál a rendőrök 22.05-kor, tehát 10 óra 5 perckor segítséget kértek. Aztán lángoltak az autók; tehát olyan események történtek, amire Magyarországon az elmúlt ötven évben nem volt példa. S ezt követően másfél órával vagy az autók felgyulladás után háromnegyed órával rendelik el a riadót Magyarországon, miközben egyébként a rebiszes parancsnok többször próbál bejelentkezni és a segítségét felajánlani, hogy ők mennének a helyszínre a bajtársaik megsegítésére. Úgyhogy az egész olyan abszurd, hogy teljesen joggal teszik fel az emberek azt a kérdést, hogy ekkora a dilettantizmus, vagy itt valami másról, ennél sokkal súlyosabb kérdéstről van szó. Tehát ennyire dilettáns volt a rendőrség, vagy pedig itt egy ennél is még sokkal súlyosabb problémával állunk szemben? Szerintem ez a bizottságnak a fő kérdése, amire választ kellene találnunk, és ebből a szempontból kulcskérdés, ha meg tudjuk állapítani azt, hogy miért éjfél előtt néhány perccel, az összecsapások után egy-másfél órával rendelték el a riadót, és próbálták az ott lévő rendőri állományt egyáltalán megsegíteni.

Azon az éjszakán én is néztem természetesen a Hír TV-t, és összeszoruló szívvel néztem, hogy mi lesz ezeknek a rendőröknek a sorsa. Mi lesz azoknak a rendőröknek a sorsa, akiket éppen ott kirángatnak a vízágyúból? Ezt senki nem tudta volna ott megmondani, hogy azok az emberek egyébként túl fogják élni ezt az akciót. És ehhez képest, amikor a rendőröket kiszedték a vízágyúból, nem volt riadó elrendelve. Hát hogyan lehetséges ez?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A kérdést ön joggal teszi föl. Én arról tudok, amikor a vízágyú, illetve a hozzá kapcsolódó erők kirendelésre kerültek. Hogy a BRFK-s riadó miatt akkor következett be és miért akkor rendelte el a budapesti főkapitány, én erre ismételtén azt tudom mondani, hogy a legnagyobb jó szándékom mellett sem tudom megmondani. Nyilvánvaló, hogy lehet erről véleményem, de én ezt most nem tudom önöknek, hiába szeretném, de nem tudom megmondani. Én egyet tudok, hogy én úgy gondolom, hogy ami feladat országosan keletkezett, állomány, tehát bevetési, csapatszolgálati századok fölrendelésére, a Rebisszel kapcsolatosan, a vízágyú kirendelésére, ezekre az utasítások kimentek. Hogy a budapesti főkapitány pedig miért akkor rendelte el a riadót, miért pont akkor, ezt csak egy ember tudja szerintem megmondani, ez pedig ő saját maga. Ezt én nem tudom megmondani.

Egyet tudok: olyan utasítást tőlem nem kapott, hogy ezt vagy azt ne csinálja meg. Ennek inkább a fordítottja történt, hogy minden lehetséges erőt az ésszerű és racionális szakmai keretek között használjon fel arra, hogy az ott lévő állományt megvédje, illetve megsegítse. Ennek van egy olyan része, akik a forgalmazást hallgatták, valóban azt lehet mondani, mert utólagosan meghallgattam én is ezeket a felvételeket vagy a felvételek egy részét, hogy valóban, azt lehet mondani, teljesen egyetértek és azonosulok azzal, amit ön, képviselő úr, elmondott, hogy ez tényleg egy drámai helyzet volt, és rendkívül nehéz lehetett azoknak a kollégáknak, akik konkrétan ott voltak.

Nyilvánvalóan van itt jó néhány kérdés. Úgy tudom, a Papp-féle bizottság és az Ignác-féle bizottság is végigment, melyik intézkedés miatt született, melyik század vagy melyik biztosításban részt vevő rendőri egység miatt oda volt rendelve. Ezt utólag nyilván elemezni kell, és le kell vonni belőle a tanulságokat. Nekem egyébként az az általános meggyőződés, hogy ott mindenki, a biztosításban részt vevő parancsnokok próbáltak a legjobb tudásuk szerint ténykedni, de mint látjuk, a következmények nem voltak pozitívak.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Nem akarok ezen túlságosan sokat lovagolni, de ez a kulcskérdés. Tehát el tudom fogadni, hogy a baranyai század eltévedt, valamelyik század eltévedt, nem talált oda a TV-székházhoz. El tudom fogadni, hogy megszakad a kapcsolat, nem sikerül kapcsolatba lépni; rengeteg dolog, ami ilyen vészhelyzetben rosszul alakul, az elképzelhető.

Az viszont teljesen elképzelhetetlen, hogy rendőrök sérülnek meg tömegével, életveszélyben vannak, az igazságügy-miniszter papucsban nézi az eseményeket, a rendőrfőkapitány meg nem rendeli el a riadót. Ez olyan fokú abszurditás, amire már nem lehet mit mondani.

Mivel én nem vagyok otthonos a rendőrségi dolgokban, szeretném megkérdezni, hogy a riadó elrendelése mit von maga után. A riadó elrendelése után mennyiben más a helyzet, mint a riadó elrendelése előtt? Mi a különbség, miben kell a rendőröknek másképp viselkedni? A riadó egy vagy másfél órával korábbi elrendelése milyen következményekkel járt volna?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A riadó elrendelése a riadóztatási terv alapján történik, amivel minden rendőri szerv rendelkezik. Egy kiértesítési terv alapján rendelik be az állományt, a kiértesített rendőrnek meghatározott időben be kell vonulnia a szolgálati helyére és ott kapja meg azokat a feladatokat, amiket neki végre kell hajtani. Ő azt nem tudja, hogy miért rendelik el a riadót, ő csak azt tudja, hogy X időn belül be kell vonulnia a szolgálati helyére vagy pedig egy konkrét gyülekezési helyre, és ott meg fogja kapni azokat a feladatokat, amiért őt berendelték. Ezzel összefüggésben a riadót elrendelő parancsnoknak kell konkrétan intézkednie. Amikor berendelésre kerül egy megyei főkapitányság állománya – legutóbb az árvízi események kapcsán történt ilyen berendelés –, akkor egy jól kialakult gyakorlat szerint kell bevonulni. A bevonulás helyén számba veszik a beérkező erőket és azt követően adják meg nekik a feladatokat.

ELNÖK: Varga képviselő úr következik, utána pedig Gaudi-Nagy Tamás.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Egy nagyon rövid kérdésem van. Egyre inkább homályos előttem az ön szerepe. Abból indultunk ki, hogy mivel Bene úr távol volt, ön volt a legmagasabb rangú rendőr az országban. Most pedig úgy hallatszik, hogy mindenki csinált valamit, ön pedig nem csinálhatott semmit sem. Mindent Gergényi Péter csinált, meg ez, meg amaz, ön pedig csupán szemlélője volt az eseményeknek, holott önnek kellett volna az asztalra ütnie vagy beleszólnia a rádióba és azt mondani, hogy én vagyok a főnök, én parancsolok. Ne haragudjon, a legjobb szándékom ellenére sem tudom elfogadni, hogy ön egy ártatlan bárány ebben az ügyben.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Erről természetesen szó sincs, hiszen az országos főkapitány vagy a helyettese nem egyszerű szemlélő, neki egy csomó intézkedési és engedélyezési kötelezettsége van. És ez így is történt. Szó sincs arról, hogy nekem ebben nem volt szerepem, arról meg pláne nincs szó, hogy én csupán külső szemlélő lettem volna. Az országos főkapitánynak, illetve helyettesének rengeteg feladata és intézkedési kötelezettsége van abban a hatásköri rendszerben, amiben dolgozik. Többek között az ország egész rendőri állományáért felel, valamint át kell látnia és értékelnie kell az adott helyzetet. Például amikor egy csapatszolgálati századot felrendelünk, akkor el kell tudni dönteni, hogy ahonnan felrendelem a csapatszolgálati erőt, az a terület mennyire gyengülhet meg. Ezt mérlegelni kell. Ezeket az intézkedéseket én megtettem, és a helyszínen is azért tartózkodtam, hogy ha valamire konkrétan engedélyt kell adni, azt meg

tudjam tenni, Szó sincs arról, hogy bármit is szeretnék magamról lepasszolni. Az országos rendőrfőkapitány természetesen azt is mondhatja, hogy nem foglalkozom az ország többi dolgával, hanem átveszem a helyzet irányítását.

Egy dolgról viszont nem szabad megfeledkezni. Nem véletlenül mondtam el az elején, hogy nekem akkor nem volt helyettesem. Ha úgy veszem át az irányítást Gergényi Pétertől vagy az akkori biztosítástól, hogy azt mondom, én vagyok a biztosítási parancsnok, akkor előbb tájékozódni kell, hogy hol tart a biztosítás, mert azokról az eseményekről én is tudomást szereztem, és amely intézkedéseket ebben a pozícióban meg lehetett tenni, azt megtettem. De ha az országos főkapitány átveszi a biztosítási parancsnokságot, akkor ezzel a döntésével felülír mindent. Azt nem tudjuk, hogy utána mi lesz, mert nem biztos, hogy részleteiben ismeri az ottani helyzetet, függetlenül attól, hogy ott volt. Ne haragudjon, én nem menekülök el semmiféle felelősség elől, és azzal sem értek egyet, hogy ne próbáltam volna mindent megtenni a magam részéről, még ha nem is minden sikerült a legjobban.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr következik.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, de én átadom a szót Morvai Krisztina képviselő asszonynak, aki már régóta szeretne kérdezni.

ELNÖK: Igyekszem majd én elnökölni.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ehhez kapcsolódva viszont felhívnám a figyelmet arra a jogszabályi rendelkezésre, hogy az országos rendőrfőkapitány irányító jogkörében egyedi utasítást adhat bármelyik alárendelt rendőri szerv vezetőjének. Tehát önt semmi nem gátolta abban, hogy adott esetben akár a riadót kiadja, akár bármilyen csapaterősítési egyedi intézkedést tegyen. Mi a véleménye a rendőrségi törvénynek erről a rendelkezéséről és miért nem élt ezzel az irányítási, utasításadási jogkörével?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én a csapatszolgálati századok és erők berendeléséről intézkedtem és az ezzel kapcsolatos feladatokat végrehajtottam. Úgy gondolom, e tekintetben nem is volt probléma. Gergényi Péter nem kapott tőlem olyan konkrét utasítást, hogy ne rendeljen el riadót. Egy-egy utasítás adására valóban van lehetősége az országos főkapitánynak, ez tény és való.

ELNÖK: Morvai Krisztina képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Arra kérem, hogy igennel vagy nemmel válaszoljon a következő kérdésre. Láta azt, hogy az alárendeltjei életveszélyben vannak a TV-székház előtt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt nem láttam személyesen, hogy konkrét életveszélyben vannak, mert nem azon a helyszínen voltam. A Terepjáró-buszban volt egy televízió, abban láttam bizonyos képsorokat. Azt most nem tudom megítélni, hogy azok alapján felfedezhető volt-e életveszély. Én akkor a Parlament előtt voltam és nem a TV-székház előtt.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Nem érzett arra késztetést, hogy meggyőződjön róla, mi történik az alárendeltjeivel a TV-székháznál?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Hogyne érzetem volna.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Volt valami akadály annak, hogy meggyőződjön arról, mi történik ott?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A biztosítás vezetői jelentették nekem, hogy milyen intézkedéseket hoztak. Erre én is adtam ki intézkedéseket, hiszen a csapatszolgálati századok meghatározott megyékből felrendelésre kerültek. Ezek az intézkedések megtörténtek. Azt tudtam, hogy a biztosítás több erőt is rendelt a TV-székházhoz és oda parancsnokot is kijelölt. Ezt pontosan tudtam, és elfogadtam a biztosítás parancsnokától, hogy oda X számú erőt kirendelt, akiket meghatározott feladatokkal látott el. Az ön kérdése nyilván arra irányul, hogy ismertem-e a pontos részleteket. Nem ismertem a pontos részleteket.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: A rendőri szakma szabályai szerint önnek, mint az ország vezető rendőrének ebben a helyzetben kellett volna ismernie a pontos részleteket?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Úgy gondolom, akkor kellett volna ismernem, ha én vagyok a biztosítás parancsnoka. Akkor igen.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Kinek van a vonatkozó szakmai szabályok, illetőleg jogszabályok szerint ebben a helyzetben kinek volt joga Gergényin kívül elrendelni riadót? Gergényinek, és mellette még kiknek vagy kinek?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A helyettesének is joga volt elrendelni, a budapesti főkapitány helyettesének.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Feljebbvalónak esetleg?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Az ország egészére is, természetesen, a csapatszolgálatok berendelésére intézkedhet az országos főkapitány, és ez meg is történt.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Tehát az országos főkapitány, aki ez esetben ön volt...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ő rendelhet el az ország egészére...

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: ...ő rendelhet el riadót.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Az országos főkapitány az ország egészére rendelhet el riadót, meghatározott feladatokkal, de ez nyilvánvalóan mindig az adott megyére vonatkozik, és jogosult fölrendelni jelentős létszámú erőt. Ezek egyébként meg is történtek. Csak itt azt látni kell, hogy egy riadó elrendelése, egy bevonulás, feladatmeghatározás, fölkészülés a feladat-végrehajtásra, az a legnagyobb jó szándék mellett is idő.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Miért döntött ön úgy, hogy nem rendel el riadót?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én nem döntöttem így, hogy nem rendelek el riadót. Én csapatszolgálati századokat rendeltem föl, és Gergényi Péter is megkapta, miután jelentette, azt a feladatmeghatározást, hogy a TV-székház védelme érdekében a biztosításban meglévő erőket megfelelően csoportosítsa. De ezt ők tették is; úgy gondolom, hogy ezt ők tették is.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Rendeltek oda erősítést a TV-székházhoz? A TV-székház védelmére fizikailag rendeltek oda további erőket? És ha igen, akkor mikor és ki?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A biztosítási törzs...

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: *(Az elnök felé:)* Remélem, hogy majd az elnökség tagjai a jegyzőkönyvből megismerik ezeket a nagyon fontos dolgokat, amiket ön most itt elmond.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A biztosítási törzs biztos, hogy intézkedett erre.

Ön most olyan kérdéseket tesz nekem föl, én szívesen válaszolok rá, amire a biztosítási törzs parancsnoka és a biztosítás vezetői tudnak választ adni. Én erre nem...

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Önnek is kell tudni válaszolni, mert ön volt akkor az ország vezető rendőre.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen, ez így van. Gyakorlatilag akkor tételesen végig kell mennünk pontosan mindenre, és akkor nekem mint az ország rendőri vezetőjének egy személyben, nyilvánvaló, ha így teszi föl a kérdést, mindent pontosan tudnom kell. De az az igazság, hogy ez így fizikailag képtelenség. Tehát hogy most pontosan hány fő ment oda, én ezt nem tudom, mert nem én voltam a biztosításnak a vezetője. De erről kaptam jelentést, hogy történtek rá intézkedések, és történtek intézkedések a csapatszolgálati századok berendelésére és felrendelésére is és a vízagyú kirendelésére is. Így van.

Arra a kérdésre meg továbbra is csak azt tudom mondani, hogy hova milyen erőt csoportosít át és milyen döntést hoz a biztosítás parancsnoka, azt az ottani konkrét műveleti információk alapján kell tudni eldönteni. Ha ez a személy én vagyok, akkor ezt nekem kell tudni eldönteni, de az ott folyó eseményekről és a kiemelt eseményekről nyilvánvalóan kaptam tájékoztatást.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Egyetért-e azzal, hogy a vonatkozó jogszabályok szerint, akár még a büntető törvénykönyv általános segítségnyújtási kötelezettségét is itt előhívhatjuk, illetőleg a rendőri szakma szabályai szerint, észlelve, hogy milyen helyzetben vannak a székházat védő rendőrök, az arra hatáskörrel rendelkező személy köteles lett volna odavezényelni segítséget, további rendőri erőket az ő életük és testi épségük védelmében? Igen vagy nem?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ön most olyan kérdéseket tesz föl általánosságokban, amire igennel-nemmel kell válaszolnom, amit a biztosítás parancsnokainak kell részint megválaszolnia. Én úgy gondolom, a magam részéről megpróbálok mindenre hiteles választ adni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Én azt gondoltam mint jogász, hogy egy jogállamban jogszabályok határozzák meg azt, hogy egy ilyen helyzetben hogyan kell cselekedni, és egy fegyveres testületnél meg különös jelentősége van annak, hogy kinek van utasítási joga, milyen utasítási joga, és mit köteles tenni a szakma szabályai szerint az adott helyzetben. De akkor erről nem faggatnám tovább, hanem továbblépnék, ha megengedi.

Tudom, hogy volt már erről szó, de mégis, a félreértések elkerülése érdekében azt szeretném, ha elmondaná, hogy este 8 óra és mondjuk, hajnali 2 óra között ön pontosan, fizikailag hol volt. És ezzel párhuzamosan azt is szeretném, ha elmondaná, hogy az ön tudomása szerint Gergényi úr ebben az időszakban, tehát este 8-tól hajnali 2-ig hol volt fizikailag.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én most önnek tételesen ezt elmondani, megmondom őszintén, nem tudom. Voltam a Parlamentben, voltam a Parlament előtti biztosítási négyzetben...

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Mondaná esetleg időrendben, kronológiai sorrendben?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem tudnám megmondani.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Egy elég emlékezetes éjszaka volt többeknek. Tehát este 8-tól 2-ig?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ne haragudjon, képviselő asszony, az eddig elhangzott kérdések alapján, én azt mondtam, amire pontosan emlékszem, válaszolok, és válaszoltam is. Most ön egy olyan kérdéssort tett fel nekem, hogy ott ki hol tartózkodott, mikor, hány órákor – ezt én nem tudom önnek megmondani, bár szeretnék, nem tudok erre válaszolni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Nem, nem ezt kérdeztem; akkor megismétlem a kérdésemet. Azt kérdeztem, hogy ön személy szerint este 8 órától hajnali 2 óráig fizikailag hol tartózkodott. Ez a kérdésem.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én fizikailag akkor vagy a Parlament épületében, vagy a Parlament előtti téren, a Terepjáró törzsbusz közelében tartózkodtam. Hogy ez pontosan mikor hogyan volt, ezt nem tudom.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Hol tartózkodott az ön tudomása szerint Gergényi úr, fizikailag, ugyanebben az időszakban, este 8 és hajnali 2 óra között?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ő is természetesen ott volt a helyszínen.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Hol, milyen helyszínen?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A Parlament előtti téren volt.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Önök együtt voltak?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Volt, amikor együtt voltunk, volt, amikor nem voltunk együtt. Neki is volt egy feladatrendszere meg nekem is.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Beszéltek, folyamatosan kommunikáltak egymással? Megbeszélték, hogy hogyan lépjenek tovább, mi a teendő?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A biztosítás nem így történik, ez nem így történt.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Hanem?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ne haragudjon... Természetesen a saját hatáskörömben és kompetenciámban nekem Gergényi Péter jelentett, és ha erőt kért, akkor erre a szükséges intézkedések megtörténtek. Hogy pontosan az, amit ön mondott..., hiszen mondtam, hogy nekem az ország egyéb más területein folyó eseményekkel is foglalkozni kellett, ez volt a feladatom, ezt én meg is tettem. És természetesen folyt kommunikáció Gergényi Péterrel, de Gergényi Péternek is a biztosítással kapcsolatos feladatait kellett végeznie. És én úgy gondolom, hogy ő ezt tette is. És én is tettem.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Egy picit konkrétan tudna fogalmazni? Ez természetes, hogy a feladatukat látták el – de mit csináltak? Miről beszéltek, mit csináltak konkrétan?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én erre, ne haragudjon, nem tudok most önnek válaszolni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Miért nem tud válaszolni?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azért, mert én most pontosan nem tudom felsorolni azokat, hogy most akkor hányszor beszéltem vele – ezt én pontosan most nem tudom önnek megmondani.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Igen. Legyen kedves tájékoztatni a bizottságot arról, hogy ezen az éjszakán az országban milyen más, kiemelten fontos és rendőri intézkedést országos parancsnoki szinten igénylő esetek vagy helyzetek voltak.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Tudomásom szerint, illetve visszaemlékezésem szerint több városban és megyeszékhelyen voltak demonstrációk, és ezzel kapcsolatosan nekem adtak, részint az ORFK-ügyeletről, részint pedig az egyes főkapitányok adtak jelentést, tudomásom szerint. Így emlékszem.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Így emlékszik.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Arra sem emlékezett pontosan, hogy a miniszterelnök úrral hányszor beszélt aznap éjszaka telefonon. Ez gyakori eset, hogy egy miniszterelnök egy rendőri vezetőt személyesen fölhív telefonon? Mennyire szokványos ez Magyarországon, hogy a mindenkori miniszterelnök a mindenkori rendőri vezetőt személyesen telefonon fölhívja?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Szeretném megkérdezni a képviselő asszonyt, hogy én most itt milyen pozícióban veszek részt. Úgy gondolom, én erre a kérdésre válaszoltam. Nem szokványos, még egyszer mondom; engem soha nem hívtak még fel miniszterelnök. Én ezzel kapcsolatosan, amit a TV-székházzal kapsán el tudtam mondani, már elmondtam.

ELNÖK: Nem volt még itt képviselő asszony, de erre kivételesen abszolút kimerítően válaszolt dandártábornok úr.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Akkor már itt voltam, amikor azt mondta Szabadfi úr, hogy nem emlékszik rá, hányszor beszélt. *(Közbeszólások: Válaszolt rá. Kétszer.)*

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én erre válaszoltam.

ELNÖK: Nyugodtan tessék, csak arra a kérdésre azzal kezdte egyébként a tábornok úr, hogy miután soha korábban miniszterelnök nem hívta föl, ezért az emlékezetes volt. Az valóban igaz, azt, hogy kettő vagy három beszélgetés volt, már nem sikerült tisztázni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Igen, ennek örülök, hogy erre egyformán emlékezünk, mert különben kértem volna jegyzőkönyv-ismertetést. Valóban, én is így emlékszem, és ezt rendkívül fontos kérdésnek tartom jogászként az ügy megítélése szempontjából. Annál is inkább, mert a rendőrségi törvény azt mondja a 4. §-ban, hogy a kormány a miniszter útján irányítja a rendőrség működését, illetőleg a rendőrségi feladatok teljesítésére – ez már az 5. § a) pont – a rendőrség részére feladatot határozhat meg, illetőleg utasítást adhat a miniszter az irányító jogkörében.

A miniszterelnöknek mi köze volt ahhoz, hogy ön mit csinál?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én erre nem tudok válaszolni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, nincs több kérdésem.

ELNÖK: Köszönöm. Révész Máriusz képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Volt az éjszakának egy különösen emlékezetes pontja, az, amikor a vízágyút elfoglalták a tüntetők és kiszedték belőle a rendőröket. Főkapitány úr tudott-e erről? Mielőtt azonban a rendőröket kiszedték volna a vízágyúból, már nyilvánvaló volt, hogy a vízágyú nem tud kimenni a tömeg gyűrűjéből. Erről időben tájékoztatták tábornok urat?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Arról, hogy a kirendelt vízágyú alkalmazásának a gyakorlatban részint technikai, részint pedig más problémája volt, hogy milyen atrocitás érte a vízágyút, illetve hogy mi történt a vízágyúval, én az eseményt követően kaptam tájékoztatást.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Elég sok amerikai filmet nézünk. Ha az amerikai filmekben két-három katona bennreked egy ellenséges területen, akkor halált megvető bátorsággal elindulnak a bajtársaik és megpróbálják őket kiszabadítani. Magyarországon meg azt láttuk, hogy a bennrekedt embereket senki nem próbálta meg kiszabadítani, miközben azt senki nem tudta megmondani, hogy ha onnan kiszedik a rendőröket, akkor meglincselik-e őket vagy sem. Morvai képviselő asszony is erre kérdezett rá. A rendőrök a vízágyúban emberi számítások szerint életveszélyben voltak. S nem két perc alatt törték fel a vízágyút, hanem hosszú percekig eltartott, amíg azt elfoglalták, de döbbenetes módon – legalábbis a Hír TV kameráin keresztül úgy tűnt – meg sem próbálták őket megsegíteni a bajtársaik. Majd pedig a vízágyú elfoglalása után háromnegyed órával sikerült a riadót elrendelni. Egy külső szemlélő ép ésszel nem tudja megmagyarázni, hogy ez miként történhetett meg. Ezért kérdezzük, látták-e, hogy életveszélyben vannak a bajtársaik, és ha igen, akkor miért nem tettek semmit. Amikor önt tájékoztatták az eseményekről, akkor még a vízágyúban voltak a rendőrök a tömeg gyűrűjében, vagy pedig csak akkor tájékoztatták, amikor már kiszabadultak és odavezették őket a többi rendőrhöz?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Az biztos, hogy én erről kaptam tájékoztatást, de azt nem tudom, hogy lehetett volna-e olyan utasítást adni, hogy oda mekkora rendőri erőt csoportosítson át a parancsnok, hiszen az elsődleges információkat nyilván a biztosításban részt vevő parancsnokok kapták. Az biztos, hogy ott történt egy ilyen atrocitás és támadás, s erről kaptam is tájékoztatást, és arról is, hogy ott milyen intézkedések történtek.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Azt ön is úgy gondolja, hogy a vízágyúban rekedt rendőrök életveszélyben voltak?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Mivel a vízágyú kigyulladt, én is így gondolom.

ELNÖK: Köszönöm. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ha már itt vagyunk, nézzünk még mélyebben a dolgok mögé, kapcsolódva ahhoz, amit Morvai Krisztina képviselő asszony kérdezett. Kezemből van egy érdekes irat – egyelőre nem mondom meg, hogy mi –, ebben egy

meghatározó alakja ennek az éjszakának azt állítja, hogy ön folyamatosan ott-tartózkodott Gergényi Péter mellett, és minden utasításkiadás és információbejövétel az ön füle hallatára történt, sőt még olyan állítás is elhangzik, hogy ön megtagadta a lovas alegység bevetésére vonatkozó kérést. Ön szerint ki lehet az a személy, aki ezt a jelentést írta?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Gergényi Péterrel nekem természetesen volt kommunikációm, s nyilván volt olyan utasítása, amelyről tudtam, de volt olyan is, amelyikről nem, mivel – mint már mondtam – volt olyan is, hogy én a Parlament épületében voltam. Arra emlékszem, hogy a lovas alegység bevetésére kértek engedélyt. Én azzal a szakemberrel egyeztettem, aki a lovas alegységet vezette, hogy ezek az egységek bevethetők-e. Arra nem emlékszem, hogy akkor volt-e kint lovas egység. Ha nincs kint lovas egység, akkor azokat ki kell szállítani, el kell helyezni és onnan indulhatnak el. Nem tudom, hogy ez hogy történt, de arra emlékszem, hogy erre kértek engedélyt. Gergényi Péternek természetesen sok döntéséről tudtam, hiszen én magam is ott voltam a helyszínen. Neki az intézkedéseit a meghatározott hírcsatornán keresztül kellett kiadnia. Szeretném elmondani, hogy én a felelősségemet senkire nem kívánom áthárítani, és ha nekem ebben van felelősségem, akkor továbbra is azt mondom, hogy azt elvállalom. Tehát ilyesmiről nincs szó, és én ezt továbbra is fenntartom.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor feloldom ennek az iratnak a titokzatosságát. Az irat Gergényi Péter 2006. október 2-án kelt nyilatkozatát tartalmazza. Ignác dandártábornok úr a jelentéséhez bizonyos kérdésekre kért válaszokat. A jegyzőkönyv kedvéért és az ország nyilvánossága számára idézek ebből a jelentésből. 3. oldal 4. pont: A Szabadság téren történtek ideje alatt szeptember 18-án 19 órától a végéig Budapest rendőrfőkapitánya mellett volt az országos rendőrfőkapitány-helyettes, aki a távol lévő országos rendőrfőkapitányt helyettesítve országos főkapitányi jogkörben járt el, így az ország összes rendőri erejével ő rendelkezett. Budapest rendőrfőkapitánya minden utasítást vele egyeztetve, mellette állva a füle hallatára adott ki. Folyamatosan kérte tőle a Rendészeti Biztonsági Szolgálat teljes erejét, vidéki erőket, lovas egységeket, amelyeket az országos rendőrfőkapitány-helyettes ütemezetten teljesített, a lovas egységek kivételével, mert azokat nem bocsátotta rendelkezésre. Mi az ön álláspontja erről? Megfelel-e ez így a valóságnak vagy sem?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ami a lovas egységgel kapcsolatos, az teljesen egyértelmű. A lovas egység kirendelése megtagadásának konkrét oka volt. Egyeztettem a lovas egység parancsnokával a bevethetőséget illetően, hiszen itt egy olyan szakmai kérdéstről volt szó, amit én nehezen tudtam megítélni, mert a lovakhoz nem értek. Az tény, hogy Gergényi Péterrel egy helyszínen voltam, és az is, hogy sok intézkedéséről kaptam tájékoztatást. Ezt tehát elfogadom. Az viszont fizikailag is képtelenség, hogy 19 órától hajnal 3 óráig folyamatosan Gergényi Péter mellett álltam volna. Egészen bizonyos, hogy nem álltam ott, nem is állhattam ott. Volt, amikor ott voltunk egymás közelében, volt, amikor pedig nem. Én ezt így biztos, hogy nem tudom elfogadni. De az tény, hogy több intézkedéséről én természetesen tudtam. Arról nem beszélve, hogy én ezekről kaptam is jelentést, így van.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Abban a döntésben önnek volt-e része, amely úgy szólt röviden, hogy Gergényi Péter, amikor az első gyülekezésre sor került a Kossuth téren, majd pedig a Szabadság téren, ő választási gyűlésnek nyilvánította egy közleményben ezt az összegyülekezést, ami jelentős mértékben befolyásolta az eseményeket utána. Tehát ön tudott-e erről a döntésről, és mi az álláspontja erről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A 17-én induló események kapcsán én jeleztem, hogy ide fölérkeztem. Amikor az első információt erről megkaptam, akkor itt a téren – és erről én adtam jelentést is – már több ezer fő volt. Amikor tehát én erről már információt kaptam.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Bocsánat, de most nem a kérdésemre válaszolt, mert a kérdésem az volt, hogy erről a döntésről, hogy Gergényi Péter, Budapest rendőrfőkapitánya választási gyűlésnek, azaz nem a gyülekezési törvény hatálya alá eső rendezvénynek minősítette ezt az eseménysorozatot – most ezt ne vitassuk meg, hogy helyes vagy nem helyes; szerintem egyébként nem volt feltétlenül helytelen...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen, értem a kérdést.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): ...de teljesen más a jogi megítélés, ön tudja a legjobban. Választási gyűlés esetén gyakorlatilag nincs felosztatási lehetőség, a gyülekezési törvény esetén pedig adott esetben felosztatási kötelezettség is van. Ez tehát az események menetét meghatározta, hiszen számosan az országban megőrültek ennek, és csatlakoztak a Gyurcsány Ferenc lemondását követelő választási gyűléshez. Ön erről tudott-e, egyáltalán mikor szerzett tudomást erről a döntésről, erről a közleményről? Volt-e hatalmában vagy akaratában vagy szándékában, hogy ezt esetleg befolyásolja vagy megváltoztassa? Hogyan ítéli meg ma ezt a döntést? Ön szerint helyes volt-e vagy sem?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Tehát ma?

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor és ma.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Amikor a téren indultak az események, mint mondtam, amikor átvettem az országos főkapitányságot, arról kaptam tájékoztatást, hogy ott két rendezvény van, illetve két szervezet tett a BRFK-nak bejelentést; ennek a részleteit nem ismertem. Az akkori politikát illetően a magam részéről azzal, hogy ott egy választási rendezvény indult, én egyetértettem, tehát azt én elfogadtam. Utána ez nyilván más lett, de amikor indult 17-én, amiről a BRFK-nak elvileg tudomása volt, hiszen ott történt a gyülekezés, akkor én azt elfogadtam.

A BRFK vezetője saját hatáskörben jogosult egyébként közleményt kiadni, ő nyilván ezt tette. Akkor úgy láttuk, magam is így láttam, lehet, hogy ez hiba volt, de az indulásnál ez egy választási esemény volt. Önkormányzati választások közeledtek, az egy választási rendezvénynek indult, és utána eszkalálódtak az események. Akkor én ezt elfogadtam, és az akkori politikai hozzáállás is ez volt, a miniszter úr is így látta. Erről beszéltünk. Úgyhogy én ezt elfogadtam akkor, így van.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Szeretném akkor felidézni, készült egy másik jelentés, 2006. november 17-én, Árvai László alezredes és két társa jegyzésében, az Ignác-jelentést követően felmerült jogsértések vizsgálatáról. Ön akkor rendelkezett ismerettel erről a bizonyos jelentésről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én nem voltam benne ebben a fegyelmi eljárásban, nyilván nem is lehettem benne.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Igen, de a jogkövetkezményekről, az alkalmazásáról, az azt célzó vizsgálatról, amelyet ez a három rendőr végzett, arról ön tudott?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Tudtam, hogy van egy ilyen, de a részleteket nem ismertem. Ez az országos főkapitány hatáskörében volt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Jó; akkor csak megint a jegyzőkönyv kedvéért ebből felidézném, hogy ennek a jelentésnek az első oldalán az utolsó bekezdésben ez a jelentés – most megint csak azt mondom, vitatható vagy nem vitatható alapon, de – azt állítja, hogy „a rendezvény jellegének helytelen minősítése fegyelemsértés elkövetésének gyanúját alapozza meg” – így foglal állást.

Szeretném megkérdezni öntől, hogy ugyanez a bizonyos Gergényi-féle, Ignácznak intézett jelentés viszont megint egy másik érdekes dolgot is rögzít, ami egy ténymegállapítás. Kérem, az ezzel kapcsolatos álláspontját megint csak közölje, hogy ez megfelel-e a valóságnak vagy nem. „Ezt követő napon” – kezdődik az idézet, ez nyilván szeptember 19-ére vonatkozik – „az országos rendőrfőkapitány-helyettes, mint az országos rendőr-főkapitányi jogokat gyakoroló vezető, az összes rendőri erőt” – hangsúlyozom még egyszer: összes rendőri erőt – „további intézkedésig Budapest rendőrfőkapitánya alá rendelte.” Ön szerint ez megfelel-e a valóságnak, így volt-e?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez nem így volt. Nem volt alárendelve az összes rendőri erő. A szükséges rendőri erő volt alárendelve, a Rebisz-egységek. Ez normál menetben átalárendeléssel történik, a kirendelt rendőri erők a biztosítási parancsnok parancsnoklása alá kerülnek. Ez így történt.

Én mondjuk, azt értem ez alatt, hogy az az összes rendőri erő, nem az ország egész rendőri ereje; erről szó nincs, nem is lehetséges ez, hiszen az ország más területein is kell a szükséges rendőri erő. A biztosításba bevont rendőri erőket értem én ez alatt. Valószínű tehát, hogy a megfogalmazás értelmezésében nem egyformán látjuk a kérdést.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Világos. Akkor viszont tovább kérdezném, hogy ezek szerint, mondjuk, a Budapesten rendelkezésre álló erőket mégiscsak Gergényi Péter alá rendelte. Ezek szerint ennyire elégedett volt az ő teljesítményével a TV-székház ostromát követően? A székházat elvesztették a rendőrök, elfoglalták a vízagyújukat, szétverték őket, iszonyú mennyiségű sérülést szenvedtek el; gyakorlatilag képtelen volt a feladatát teljesíteni Gergényi Péter. Ezek után másnap úgy dönt, hogy az ostromot elvesztő, csúfosan leszereplő Gergényi Péterre bízza Budapest összes rendőreit?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem. A budapesti rendőrfőkapitány alárendeltségébe tartoztak azok a biztosítási erők és azok a Rebisz-erők, amelyek a biztosítás eredményes végrehajtását lehetővé teszik. Itt erről van szó. Én ezt a megfogalmazást így nem tudom elfogadni, mert ez nem így történt.

Nyilvánvalóan ma már sok mindent látunk, esetleg máshogy látunk vagy a részleteket is látjuk. Akkor ő volt Budapest rendőrfőkapitánya, és mint Budapest rendőrfőkapitánya a szükséges rendőri erőket megkapta, és ezzel kellett végrehajtania a feladatát.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): De én most a másnapról beszélek, bocsánat, én 19-éről beszélek; amikor úgy ébredt föl a rendőri vezetés, illetve aki nem aludt, úgy élte meg a rendőri vezetés, hogy elvesztette a rendőrség ezt a csatát. Csúfosan megverték a

rendőrséget, ennek ellenére ön... Önnek egyébként hatalmában állt volna leváltani Gergényi Pétert?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A budapesti rendőrfőkapitány személye fölötti kérdés a miniszter hatáskörébe tartozik.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Hatalmában lett volna, mondjuk, legalább egy előterjesztést tenni a miniszternek, hogy bocsánat, hát én azt tapasztaltam, hogy itt százötven rendőr megsérült, csoda, hogy emberéletben nem esett kár, elfoglalták a köztévét – hát ez leégés?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én úgy gondolom, hogy ebben a helyzetben ott a konkrét események értékelése történt. Az ezzel kapcsolatos bármiféle fegyelmi vagy egyéb kérdés megítélése nem történt meg, ez a későbbiekre vár. És az látszott, hogy felkészülve esetleges más további eseményekre, akkor már kaptunk NBH-információkat is, úgy emlékszem, hogy várható, hogy esetleg további erőszakos cselekmények lesznek, és akkor a szükséges rendőri erők, illetve ami látszott, hogy szükséges, azok pluszban berendelésre kerültek.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Kiválóan nem arra válaszolt megint csak, amit kérdeztem. De hát mindegy, most akkor nyilván nem kaptam választ arra, hogy lényegében vajon miért nem érezte szükségét annak, hogy a nyilvánvalóan csúfos vereséget szenvedett és vezetői hibákat halmozó Gergényi Péter leváltását kezdeményezze – de hát ez majd egy más téma.

Gyorsan két apró kérdés. Az egyik az, hogy a baranyai csapatszolgálatot vetették be, Lapid Lajos utasítására, mint tudjuk, 97 fővel. Tudott-e arról, hogy ők milyen felszereltségi és kiképzettségi állapotban vannak, akik a TV-székház védelmének gerincét adták?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Hogy egy konkrét századnak milyen volt a felszereltsége, azt én nem ismertem. Azt tudtam, hogy milyenek voltak a megyei századok felszereltségei, és azt is, hogy akkor a legkorszerűbb felszereléssel a Rebisz rendelkezett. A megyei századok felszerelése meglehetősen hiányos volt, de hogy konkrétan mennyire, azt nem tudtam. Mint mondtam, hatvan nappal korábban még Győr megyei főkapitány voltam, így a Győr megyei század felszereltségét ismertem. A felszereléssel kapcsolatos intézkedések alapvetően a megyei főkapitányok hatáskörébe tartoznak, de az is tény, hogy erre pénz vagy erőforrás szűkösen szokott rendelkezésre állni.

ELNÖK: Révész Máriusz képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Bene tábornok úr szabadságon volt és ön helyettesítette. Meddig?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A TV-székház események után még egy-két napig. Ő akkor Rio de Janeiróban volt Interpol-kongresszuson – de lehet, hogy a rákövetkező héten kezdődött az Interpol kongresszusa –, és a minisztérium visszarendelte, s amikor visszaérkezett – úgy emlékszem, a következő hét közepe táján –, akkor a teljes irányítást átvette.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Már a 18-ai éjszaka is elég drámai volt, de ami 19-20-21-én Budapest utcáin történt, az egészen elképesztő volt. A rendőrség nyilván úgy döntött, hogy a TV-székháznál történekeért visszavág: összeverték fiatalokat, a Rádióban szinte egy gyűjtőfogházat működtettek, a kapitányságokra beszállítottak fiatalokat. A Mendoza esetétől kezdve folyamatosan lehet az ügyeket sorolni. Ezen a három napon hihetetlen brutalitással lépett fel a rendőrség. Azért kérdeztem, hogy mikor érkezett vissza Bene László rendőrfőkapitány úr, mert azt szeretném tudni, hogy ebben az időszakban ő volt-e az országos rendőrfőkapitány vagy ön. Ez kulcskérdés. Mivel 19-20-21-én döbbenetes események történtek az országban, alapvető kérdés, hogy ezek Bene kapitány időszaka alatt történtek-e vagy pedig az ön időszaka alatt.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ő szerdán vagy csütörtökön érkezett haza, már nem emlékszem pontosan, hogy melyik nap. Önök nyilván tudják, hogy mikor. 19-én és 20-án biztos, hogy még nem volt itthon, arra meg már nem emlékszem, hogy 21-én itthon volt-e. Vagy 21-én, vagy 22-én érkezett haza.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ezek szerint a 19-20-21-ei események – súgják nekem, hogy embervadászat, s valóban így van, ha keményebben akarunk fogalmazni – az ön időszaka alatt történtek. Ezekről az eseményekről mit tudott, milyen tájékoztatást kapott és próbált-e fellépni annak érdekében, hogy a rendőrséget visszaszorítsa a törvényes keretek közé?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Erre összegezve azt a választ tudom adni, hogy a konkrét demonstrációk, illetve az utcán előforduló események során fellépő rendőri erők ilyen fellépésére központi utasítást nem adott senki, és az is tény, hogy a előfordult negatív jelenségek kivizsgálása szeptember 21-e után megkezdődött. Ön embervadászatról beszélt; ilyenfajta utasítást biztos, hogy egyetlen rendőri vezető sem kapott senkitől, én sem adtam ki ilyet.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): 18-án este a jóérzésű emberek szimpátiája a rendőrség mellett volt, az, ami a TV-székház ostroma idején történt a rendőrséggel, a jóérzésű embereket meglehetősen sokkolta. Viszont azok után, ami 19-20-21-én Budapest utcáin történt, a rendőrség ezt a szimpátiát teljes egészében elvesztette, majd ezt még megfejelték az október 23-ai események. Azt pedig mindannyian tudjuk – tábornok úr is és én is –, hogy a rendőrségi túlkapások kivizsgálása meglehetősen kevés eredményt hozott, mert a rendőrség tagjai összezártak – ma is összezárnak –, nem voltak hajlandók vallani egymásra. Megjegyzem, ezzel legalább akkora törvénysértést követnek el, mint amekkorát szeptember 19-20-21-én és október 23-án elkövettek, hiszen hamisan tanúznak és még sok mindent tesznek. Azt mondta, hogy a vizsgálatok megindultak, de a vizsgálatok gyakorlatilag semmilyen eredménnyel nem jártak, mégpedig azért, mert a rendőrség tagjai bűncselekményeket követnek el, nem tárják fel az igazságot, hanem egymásnak falaznak.

ELNÖK: Tábornok úrnak a rendőrök önmagában is törvénysértő azonosíthatatlanságáról milyen tudomása volt? Tett-e ezzel kapcsolatban intézkedést? Hogy fordulhatott elő, hogy azonosítószám nélkül léphettek fel, ráadásul olyan rendőrök, akik tömegesen követtek el bűncselekményeket?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A rendőri azonosítással kapcsolatosan érvényben volt egy ORFK-intézkedés. Olyan

intézkedés központilag nem került kiadásra, hogy a rendőr azonosítása ne történhessen meg. Erre csak ezt tudom válaszolni, mert ez így is volt. Régebben volt egy olyan gyakorlat, hogy amikor rendőrök gyakorlóruhát viselnek, mert olyan feladatot hajtanak végre, amihez gyakorlóruha kell, akkor nem volt rajtuk azonosító jelvény. Az azonosító jelvényekkel kapcsolatos anomáliák, illetve a beazonosíthatatlanság miatt később történtek intézkedések.

ELNÖK: Október 23-áig semmilyen intézkedés nem történt ebben az ügyben.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én úgy emlékszem, történt intézkedés arra vonatkozóan, hogy rendelkezzenek azonosítószámmal a rendőrök, de azt nem tudnám megmondani, hogy pontosan milyen formában. De tény, hogy történt ilyen intézkedés, hiszen amikor az országos főkapitány visszaérkezett, ezek a kérdések felmerültek és erről beszélt az ORFK vezetése.

ELNÖK: Ön tehát azt állítja, hogy a rendőrök október 23-án viseltek azonosítószámot a fellépésük során?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem állítom azt, hogy viseltek, mert tudom, hogy több esetben nem viseltek azonosítószámot.

ELNÖK: Révész Máriusz képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Kicsit tájékozottabb lettem ebben a témában. A helyzet valóban úgy tűnik, hogy ez gyakorlat volt, de a helyzet szeptember végén egy országos rendőr-főkapitányi utasításra tovább romlott. Ekkor Bene tábornok úr egy olyan utasítást adott ki, amiből egyértelműen azt derült ki, hogy a jövőben gyakorlóruhán nem kötelező azonosítót viselni.

ELNÖK: Ez volt a 12/2006-os utasítás.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Nem elég, hogy volt egy rossz gyakorlat, de szeptember 30-án ezt a rossz gyakorlatot tulajdonképpen legalizálták, ami azért is teljesen abszurd, mert a rendőrségi törvény előírja, hogy az intézkedő rendőrnek azonosíthatónak kell lenni, függetlenül attól, hogy milyen ruhában – rövidnadrágban, gyakorlóban vagy bármiben – van. Önnek, mint az országos rendőrfőkapitány helyettesének mi volt a véleménye erről a szeptember 30-án kiadott ORFK-utasításról? Nyilván tudott róla. Jelezte-e egyébként, hogy ez az ön álláspontja szerint a rendőrségi törvénnyel ellentétes?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én szívem szerint próbálnék erre válaszolni, de nem tudok erre most önnek válaszolni. Az tény és való, hogy az intézkedő rendőrnek azonosíthatónak kell lenni. Ezzel én maximális mértékben egyetértek.

ELNÖK: Bocsánat, ha Morvai képviselő asszony egy kérdésre megbocsát, mert idekapcsolódik, és ez tényleg csak egy eldöntendő kérdés: bevetési ruhán kell hogy legyen azonosító, és ez elvileg még a 12/2006-os utasítás szerint sem változott. Ez igaz, ugye?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez így van, igen.

ELNÖK: Itt van a kezemben a műveleti terve a 2006. október 23-ai rendőri fellépésnek, és ez az öltözetnél kötelezővé teszi a bevetési ruhát. Tehát ebben az esetben vagy a műveleti tervet hagyták figyelmen kívül, és gyakorlóruhában jelentek meg, egyébként szintén törvénysértő módon, de a kettő együtt nem lehet igaz, mert ha bevetési ruhában lettek volna, akkor azon kell legyen azonosító, vagy nem volt a bevetési ruhán sem. Mit tud ön erről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én a konkrét esetre, amire gondol, ezt így nem tudom. Az tény és való, és maximális mértékben egyetértek azzal, hogy ha történt ilyen, akkor az nem a vonatkozó szabályok szerint került végrehajtásra. Ez teljesen egyértelmű.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Bocsánat, csak egy mondat. Ön azt mondta, hogy több esetben előfordult. Az a baj, hogy nem több esetben fordult elő, hanem ez volt az általános gyakorlat. Ha több esetben előfordul, az azt jelenti, hogy kint van ezer rendőr, és mondjuk, tizenkettőn nincs – akkor több esetben előfordult. De nem előfordult, hanem ez volt a gyakorlat, és igazán ezért drámai a helyzet.

ELNÖK: Morvai képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Távol áll tőlem, hogy bókolni akarnék önnek, de ténykérdés és nem vélemény kérdése, hogy ön Magyarországon az egyik legmagasabban iskolázott, legmagasabban képzett rendőr. Az is tény, hogy a rendőri hivatás egy szakma, aminek foglalkozási szabályai, szakmai szabályai vannak. Tudjuk a büntetőjogból, hogy a jogi felelősség szempontjából minden hasonló helyzetet úgy tudunk megvizsgálni, hogy megnézzük, mik az adott helyzetre vonatkozó foglalkozási szabályok, 1. pont; 2. pont: azokat betartotta-e az, aki annak betartására köteles volt. Mondjuk, az orvosi foglalkozás esetén bemegy a beteg hasi fájdalmakkal az ügyeletre, vakbélgyanú, majd a végén meghal. Ugye, mit vizsgálunk? Azt, hogy mik voltak az adott foglalkozási szabályok ebben a helyzetben, milyen vizsgálatokat és milyen beavatkozásokat kellett volna elvégezni.

Ebben a helyzetben – visszatérve a TV-ostrom napjára –, azon az estén mik voltak azok a foglalkozási szabályok, amelyek irányadóak voltak? És én most nem általánosságban kérdezek, hanem hogy biztosan meg tudja válaszolni: önre nézve teszem fel a kérdést.

Ugye, kétféle kifutása volt ennek a helyzetnek. Megtámadták felháborodott állampolgárok a Magyar Televízió épületét. Itt lehetett volna egy olyan kifutás is, amit már láttunk a történelemben, hogy azt mondják rendőrök, sok rendőr vagy minden rendőr, rendőri vezetés is esetleg, hogy tökéletesen igazuk van, igaz ügyet szolgálnak, más lehetőség ebben az országban diktatúra elleni harcra nincs, csatlakozunk hozzájuk, átáll kvázi a rendőrség; ez az egyik út. Ha nem ez történik, akkor értelemszerűen a vonatkozó jogszabályok és szakmai szabályok az irányadóak.

Ha ön most, mondjuk, a Rendőrtiszti Főiskolán ezt a helyzetet tanítaná, mit mondana, hogyan informálná a hallgatóit arról, hogy mik az irányadó szakmai szabályok? Vagyis mit kellett volna önnek tennie, mondjuk, este 8 és hajnali 2 óra között a TV-ostrom estéjén?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Köszönöm szépen, hogy bár nem kívánt bókolni, de a képzettségemre, végzettségemre mondott egypár pozitívumot. Megmondom őszintén, képviselő asszony, én is rendkívül nagyra becsülöm az ön tudását és szaktudását, és mindig is nagyon tiszteltem, meg

a korrektségét is. Ön egy kiváló büntetőjogász, és nagyon jól érti a szakmáját. Akkor viszont engedje meg nekem – és ebben talán egyetérthetünk –, ön itt most engem ezzel a felvezetésével kvázi gyanúsított pozícióba helyezett, hiszen felelősségi kérdéseket feszeget. Ön pontosan jól tudja, hogy a gyanúsítottnak milyen pozíciói vannak meg a tanúknak is. Ha én gyanúsított pozícióban vagyok, akkor gyakorlatilag én mondhatok valótlan is, mert nem vagyok köteles igazat mondani; és az is tény, hogy megtehetem azt is, hogy erre nem válaszolok. Mivel itt az én felelősségemet firtatja, én hogyan gondolom, hogy ebben felelős vagyok-e: én azért jöttem el ide ehhez a bizottsághoz, hogy egyrészt megtiszteljem önöket. Hogy én itt most arról meséljek és azt magyarázzam, hogy most én nem vagyok felelős, holott felelős vagyok, én ezt nem szeretném így itt tovább folytatni, ezért én erre a kérdésre nem tudok válaszolni.

Nyilvánvaló, hogy ha bármilyen olyan rendőrségi esemény történik az országban, az országos főkapitány – vagy én – minimum erkölcsileg felelős, mert ő felelős a szervezetért. És én azt mondtam és most is azt mondom, hogy ha ez így van, akkor én ezt föl vállalom. Hogy konkrét egyedi ügyekben kinek mi volt a felelőssége, erre én nem vagyok hivatott. Én nagyon szívesen válaszolnék, de úgy gondolom, hogy én ezt nem kívánom megtenni. Én tényeket próbálok itt előadni, tényeket próbálok mondani, és semmilyen körülmények között nem szeretnék olyan helyzetbe kerülni, hogy magamat mentegessem. Ezért azt gondolom, hogy erre a kérdésre én most nem tudok és nem kívánok válaszolni.

ELNÖK: Képviselő asszonyé a szó.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, ez teljesen világos. Egyáltalán nem gondoltam, hogy ön gyanúsított (*Dr. Szabadfi Árpád: A kérdését így tette föl.*), hiszen ez nem egy büntetőeljárás, de ha már analógiáról beszélünk, büntetőeljárás-jogi analógiáról, akkor sokkal inkább szakértőként kérdezem. Ugyanúgy, mint ahogy a vakbél-példánál orvos szakértőt rendelnének ki arra, hogy az adott tünetekkel jelentkező beteg vonatkozásában az orvosi foglalkozás szabályai szerint mit kell tenni. Tehát én most szakértőként, objektív, tényekre nyilatkozó szakértőként kérdezem önt arról, hogy a rendőri foglalkozás szabályai szerint, ha tüntetők megtámadnak egy középületet, akkor ott milyen teendője van a rendőrségnek az épület, az objektum védelme és a közrend fenntartása szempontjából.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én most nem tudok erre válaszolni, nem kívánok erre válaszolni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, tehát nem kívánja tájékoztatni a bizottságot arról, hogy objektíve, tényszerűen milyen foglalkozási szabályok vannak ebben a helyzetben.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem ezt mondtam. Én azt mondtam, és az előző kérdésekre adott minden válaszom is, amit tettem, arra irányult, hogy elmondtam, hogy ott konkrétan mi történt, milyen biztosítási események voltak, milyen biztosítási terv alapján történt a biztosítás. A konkrét eseményekhez kapcsolódóan szintén elmondtam azt, amit pontosan tudtam, amiről tudtam. Erről többet, úgy gondolom, abban a tételes felsorolásban, amelyet ön megfogalmazott, természetesen arra is rávilágítva, hogy ki miben felelős, ki miben nem felelős, én most nem kívánok erre válaszolni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Csak egy nagyon rövid utolsó kérdés. Gondolom, nemzetbiztonsági szempontból jelentős, hogy egy ilyen éjszakán ilyen intézkedési jogkörben önnek nyilvánvalóan rögzítik a telefonbeszélgetéseit. Ez nyilvánvaló, hiszen ha az ember egy reklamációval a mosógépszervizt fölhívja, akkor is rögzítik a beszélgetését, akkor hogyan rögzítenék egy országos rendőrfőkapitánynak. A Gyurcsány Ferencsel való beszélgetése rögzítésre került-e, és rendelkezésre áll-e ez a felvétel?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én nem tudom. Ha az én telefonomat vagy a miniszterelnök telefonját lehallgatják és azt rögzítették, azt nem hozzák a lehallgatott személynek a tudomására. Tehát én erről nem tudok. Ha ez a telefonbeszélgetés rögzítésre került, akkor ez nyilván megvan; ezt tudom csak mondani. Mert én nem tudom, én nem hallgattam ilyen telefonbeszélgetést, és erről nekem ilyen ismeretem nincs.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. A miniszterelnökkel folytatott telefonbeszélgetésekkel kapcsolatban kérdezem, hogy legalább annyiban tudja-e segíteni a bizottság munkáját, hogy esetleg fel tudja idézni vagy ki tudja kerestetni annak a telefonnak a kapcsolási számát, amellyel ön a telefonbeszélgetéseket folytatta?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem tudom megmondani. Nincs nekem meg ez a szám, nem tudom.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Iratok vélhetően rögzítik úgyis; meg hát a cellainformációkból úgyis majd ki lehet bogozni, hogy ki merre járkált éppen. *(Dr. Szabadfi Árpád: Így van. – Dr. Morvai Krisztina: Belejöttünk ebbe most a Budaházy-ügyben. Ott látjuk, hogy ez hogyan működik.)* Hát igen, így van.

Akkor most továbbmennék az embervadászatok kérdésére. Hiszen végül is lefolyt a csata, a rendőrség csúfos vereséget szenvedett; végül is nagy nehezen, hajnalra átveszik az üres székházat, kvázi visszafoglalják jelképesen. Igazából érdekelne minket, hogy ez után mit tesz ön, tehát mi történik. Egyáltalán ön hogyan éli meg, milyen intézkedések történnek? Mi itt sok mindent tudunk, nyilván most kicsit naivnak tűnik a kérdésfeltevés, mert nagyon jól tudjuk, hogy itt nagyjából ki mit tett, de azért még több részletre lennének öntől kíváncsiak.

Másnap a parlament két bizottsága összevont ülést tartott. Szeptember 19-én 10 óra 30 perckor a honvédelmi és rendészeti, valamint a nemzetbiztonsági bizottság együttes ülést tartott, amelyen olyan illusztris vendég is jelen volt, mint például ön. Szíveskedjen röviden tájékoztatni bennünket arról, hogy mi történt másnap. Önnek milyen emlékei vannak a másnapról? Sokkolt állapotba került a rendőrség? Ön is mondta, hogy még a mai napig sem tudta feldolgozni a történeteket. Ehhez képest Gergényi alatt maradtak a budapesti rendőri erők. Mi történt ezen a bizottsági ülésen? Ezt követően mit tett ön? S mint tudjuk, 19-én este a birodalom visszavágott. Az ezzel kapcsolatos részletekre is kíváncsiak volnánk. Milyen módon biztosították az MSZP-székházat, mi történt a Blaha Lujza téren, mi történt a Rádió udvarán? Mit tud ön ezekről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ön is utalt arra, hogy önök előtt ott van egy részletes bizottsági anyag, amely tételesen felsorolja, hogy mikor milyen események történtek. Önök tehát ezt tudják.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): De mi az ön emlékeire vagyunk kíváncsiak.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Énelöttem nincs ez az anyag, ezért én ilyen tételesen nem tudom ezeket felsorolni. Én azt tudom, hogy utána történt egy tájékoztatás a parlamentben az említett bizottságok előtt, valamint a miniszterelnök irodájában történt egy tájékoztatás a budapesti főkapitány részéről és az én részemről, amely tájékoztatón részt vettek a titkosszolgálatok vezetői is.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ezen a dolgon ne ugorjunk át ilyen gyorsan. Arra emlékszik-e, hogy a parlamenti vizsgálóbizottság ülése előtt vagy azután volt az a tájékoztatás, amit önök szűkkörűen a miniszterelnök részére adtak.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezt nem tudom megmondani.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Pedig nem minden nap történnek ilyen dolgok.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ennek ellenére nem tudom.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Egyébként is miért kellene erre emlékezni!

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nincs miért eltagadnom, hogy mikor történt, de nem tudom, hogy mikor. Azt tudom, hogy történt egy ilyen.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ez nagyon fontos. Ennek döntő jelentősége van. Mint tudjuk, ezt a bizottsági ülést utána zárttá nyilvánították. Ön is ott volt a zárt ülésen?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Úgy emlékszem, hogy az az ülés, amelyen én részt vettem, nyilvános volt. De nem tudok erre visszaemlékezni.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor segíték. A bizottsági ülés jegyzőkönyve szerint önt szeretettel üdvözlük.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én voltam bizottsági ülésen!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ez világos, de annak nincs nyoma, hogy ön távozott volna a zárttá nyilvánítás előtt. Ön jelen volt a zárt ülésen vagy nem? További kérdéseket csak akkor tudok feltenni, ha feloldódik ezen iratok titkossága. Még egyszer nyomatékmal megkérdem, hogy részt vett-e a zárt ülésen. Külön köszöntik Szabadfi Árpád urat, aki részt vesz a bizottsági ülésen, mondja az elnök úr. Emlékei szerint a zárt ülésen ott volt-e vagy sem?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én voltam egy bizottsági ülésen, de arra nem emlékszem, hogy az zárt ülés volt-e vagy nyílt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Arra sem emlékszik, hogy volt egy látványos pillanat, amikor megkértek mindenkit, hogy távozzon, és mindenki kizúdult a teremből? Ez nem egy mindennapi eset. Nyilván arra is emlékeznénk, ha most hirtelen mindenkinek ki kellene mennie.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem emlékszem.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Higgycs el, nem az a rossz szándék vezet minket, hogy Szabadfi Árpád urat mindenképpen hozzuk terítékre. Nem erről van szó. Az Országgyűlés bizottságát kell segítenie, és az ország közvéleményének kell tisztában lennie azzal, hogy pontosan mi történt. Mi mind a politikai, mind a jogi felelősséget vizsgáljuk. Ön több tekintetben is koronatanú, hiszen akkor az ország első rendőri vezetője volt, és szinte az egyetlen olyan rendőri vezető abból az időszakból, aki a mai napig is aktív, tehát nagy dolgok tudója, legalábbis mi azt vélelmezzük. Azt is mondta, hogy miniszterelnökkel nem minden nap találkozik az ember. Ezek szerint Gyurcsány Ferencsel ön szeptember 19-én találkozott először személyesen. Vagy tévedek?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Úgy emlékszem, hogy akkor találkoztam vele, addig személyesen nem beszéltem vele soha.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): De ekkor találkozott vele. Az nem maradt meg önben, hogy melyik napszakban? Az, hogy aznap milyen sok dolog történt, volt egy bizottsági ülés, találkozott a miniszterelnökkel. Ez teljesen összefolyik ön előtt? Nagyon releváns körülmény, hogy előtte találkozott a miniszterelnökkel és a titkosszolgálati vezetővel vagy a bizottsági ülés után.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Úgy emlékszem, hogy ez délelőtt történt, de azt nem tudom megmondani, hogy a bizottsági ülés előtt vagy után.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ez már elég arra, hogy következtetni tudjunk. Próbáljunk együttgondolkodni: 10 óra 30-kor kezdődött az összevont bizottsági ülés, és ha ön délelőtti miniszterelnöki találkozóra emlékezik, a bizottsági ülés pedig délig biztosan tartott, akkor arra kell következtetnünk, hogy 10 óra 30 előtt, azaz a bizottsági ülés előtt találkozott a miniszterelnökkel és csapatával. Ez helyénvaló lehet?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem tudom megmondani. A délelőtti időszakra emlékszem.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ez számunkra már egy komolyabb fogódzkodó. Ossza már meg velünk azt is, ha nem titok – szerintem nem titok –, hogy kik voltak jelen a miniszterelnök úrral történt találkozása során és miről volt szó. Miről adtak

tájékoztatást? Rendelkeztek már írásbeli jelentésekkel vagy élménybeszámolót tartottak? Mi zajlott ott?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A rendőri vezetés részéről ott volt a budapesti főkapitány, ott voltam én, és úgy emlékszem, hogy az NBH akkori vezetője is ott volt. Ezenkívül a miniszterelnök úr is ott volt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Szilvásy György ott volt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Emlékeim szerint ott volt, de erre nem mernék mérget venni.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Petrétei miniszter úr ott volt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Megmondom őszintén, az imént felsorolt személyekre emlékszem. Petrétei miniszter úr feltehetően ott volt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Azt megosztaná velünk, hogy milyen forgatókönyv szerint és nagyjából mi zajlott ott? Ki beszélt, miről beszélt? Erről ugyanis vélelmezhetően nem készült írásbeli feljegyzés, tehát itt ön a koronatanú.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Miniszterelnök úr az eseményekről kapott egy tájékoztatást, részint tőlem, részint a budapesti főkapitánytól. Ezenkívül a Nemzetbiztonsági Hivatal vezetője adott tájékoztatást arról, hogy mi várható. Ez szóbeli tájékoztatás volt, és én azt kértem, hogy azokat az információkat, amelyekkel az NBH rendelkezik, írásban bocsássák a mi rendelkezésünkre.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Hogy emlékszik a miniszterelnök úr reakcióira. Mint tudjuk, ő nem egy szófukar ember. Magába roskadva hallgatta, esetleg örült, kért valamilyen intézkedést, megdicsérte vagy leszidta önöket? Egyáltalán volt valami reakció a részéről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Azt kérdezte – és erre kapott választ –, hogy fenn tudjuk-e tartani a rendet, illetve a rendőrség rendelkezik-e olyan erővel, hogy erre képes legyen. Arról tájékoztattam, hogy mennyi felszerelt csapatszolgálati erő vethető be, amit ő tudomásul vett. Az NBH is megtette a saját jelentését ezzel kapcsolatosan. A rendőrség az NBH-tól nem kapott írásos tájékoztatást, ott minden csak szóban hangzott el.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Elhangzott-e a miniszterelnök részéről akár közvetlen módon vagy csak utalásszerűen, hogy a kutya-fáját, most már rendet kellene tenni az országban, mert mégiscsak szörnyű, hogy mik folynak itt. Megjelent-e önök felé bármilyen óhaj, sóhaj, hogy mit tegyenek és hogyan tegyenek?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Úgy emlékszem, csak annyi hangzott el, hogy rendelkezünk-e elegendő erővel, rendelkezünk-e megfelelő eszközökkel. Akkor elmondtam, hogy az eszközökben milyen hiányosságai vannak a rendőrségnek, hogy a megyei csapatszolgálati századok felszerelése nem tökéletes és hogy e tekintetben intézkedni kell. Akkor a megyei szervek részére több

helyen történt protektorok beszerzése. Ezekről kapott tájékoztatást, valamint az NBH is tájékoztatta bizonyos dolgokról. Más utasításra nem emlékszem, én legalábbis nem kaptam. Nem emlékszem rá, hogy elhangzott volna. Nem volt ilyen.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Elhangozhatott? Adott esetben volt olyan beszélgetésrészlet, amelynek ön nem volt fültanúja? Mondjuk, kiküldték, hogy kedves Szabadfi úr, távozzon, mert most itt valami titkos dolgot beszélünk meg; vagy végig együtt voltak, egy légtérben, mindenki mindent hallott?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Akik ott voltak, tudom, hogy ott mi hangzott el: ott ez a tájékoztatás elhangzott. Hogy utána, amikor mi kimentünk – mert mi kimentünk utána, az biztos –, még kik maradtak azután, azt nem tudnám megmondani.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Miután nyilván először – mondta is, hogy először – találkozott a miniszterelnök úrral, észlelt-e rajta valami különösét vagy átlagtól eltérőt, vagy milyen volt a hangulata? Kérem, hogy erről osszon meg velünk valamit. Egyszerűen nem nagyon tudjuk elfogadni azt, hogy önnek nincs erről emléke. Én például emlékszem; én egyszer fogtam kezét vele – utána meg is tettem, amit ilyenkor tenni kell –, de emlékszik az ember egy ilyen találkozásra. Önnek mi a szubjektív élménye erről a találkozásról? Mit sugárzott a miniszterelnök?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez nehéz kérdés. Ő tudomásul vette a tájékoztatást, és felvetette azt a kérdést, hogy képesek vagyunk-e, tehát a rendőrség képes-e Budapesten biztosítani a rendet. Ennyit kérdezett; illetve rendelkezünk-e azzal a rendőri erővel, és országosan mennyi az a rendőri erő, amit erre tudunk igénybe venni. Ez történt, ezt tudom csak mondani. Hogy nekem mi volt a benyomásom, én semmi rendkívülit nem vettem észre ezzel kapcsolatosan. Legalábbis nem emlékszem ilyenre, hogy ilyen lett volna.

ELNÖK: Az a kérésem, hogy miután ketten is várnak, ennyire elhúzódik, nagyon el vagyunk csúszva, ezért beszéljük meg, hogy háromnegyed 12-ig kérdezzük. Parancsoljon, Gaudi képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen, bár lehet, hogy némi megértést tényleg kérnénk a várakozó, meghallgatásra váró személyektől, hiszen valóban, mondom, az egyik koronatanúróról van szó.

Én továbbkérdénéim itt azért ennek a 19-i napnak a történetéről az ön emlékei szerint. Hiszen valóban, ahogy Révész Máriusz képviselőtársam mondta, és egyáltalán nem túlzás az embervadászat szó, itt valóban több száz ember begyűjtése, erőszakos megverése, megalázása, önkényes őrizetbe vétele történt; egy rendkívüli állapot volt szinte a városban; összecsapások voltak, nagyon komoly megtorló intézkedések; a Magyar Rádió udvarában egy gyűjtőfogház, s a többi. Tehát ossza már meg ennek a napnak az ön emlékeiben élő foszlányait velünk, hogy ön tulajdonképpen mivel töltötte az időt szeptember 19-én. Egészen konkrétan kérdezve: értesült-e arról, hogy összecsapás van a Blaha Lujza tér környékén? Értesült-e a Magyar Rádió környékén és a fogdáknak történetéről? Mert a fogdáknak is kemény kínzások és megalázások történtek, amelyek rendőrségi kezelés alá tartoznak. Mit tud erről elmondani nekünk? Hogyan telt a napja?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ön nyilván arra gondol, hogy konkrét jogsértések történtek. A konkrét jogsértésekről én személyesen nyilván az elkövetés pillanatában nem rendelkeztem, nem is rendelkezhettem információval. Az tény, hogy 19-én én... Részint voltak ezek a bizottsági meghallgatások, illetőleg tájékoztatásadás, részint ezzel voltam elfoglalva, részint az ORFK adminisztrációjával, illetve az egész országgal kapcsolatos feladatokat kellett áttekinteni. Jőmagam is tájékoztam ezekről. Voltam bent a Teve utcai épületben, és ha jól emlékszem, voltam kint a Parlamentnél szintén, megnézni, hogy hogyan áll a biztosítás. Többet erről nem tudok mondani, mert nincsenek tételes ismereteim.

A konkrét feladatok végrehajtását az egyes rendőri biztosításoknál pedig a benne lévő személyek vagy az intézkedő parancsnokok tudnák csak elmondani. Nekem erről konkrét információm nincs, tehát nem tudom megmondani pontosan. De hogy utána mi történt, arról természetesen volt tudomásom, hiszen erről a jelentéseket megkaptam, illetve ennek az összegzése megtörtént, és ezzel kapcsolatosan, amikor az országos főkapitány úr visszaérkezett, erről ő is kapott egy részletes tájékoztatást azt követően.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor úgy kérdezem, hogy a szeptember 19-i rendőri műveletekre önnek milyen közvetlen ráhatása volt, volt-e. Hiszen – még egyszer mondom – a Köztársasági téri MSZP-székház elé vonultak a tüntetők a Kossuth térről, nyilván megijedt a hatalom, és odavezényelte a rendőröket, ott szétoszlatta az embereket. És nagyon komoly összecsapásra került sor a Blaha Lujza tér környékén, hajnalig tartó üldözésekkel, kapualjakban lévő emberek levadászásával, elképesztő agressziókra került sor a rendőrség részéről. Tehát kérdezem: ön volt az első számú rendőri vezető aznap, ön erről semmilyen közvetlen tudomással, rálátással, ráhatással nem rendelkezett? Ha meg nem, akkor ki volt az; legalább ezt, azt gondolom, meg tudja mondani.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Nem, nem ezt mondom. Tehát a konkrét végrehajtásról, hogy az konkrétan hogyan történik, arról nyilvánvalóan folyamatában akkor nekem erről így konkrét tudomásom nincs, illetve akkor nem volt. De természetesen az, hogy bizonyos csoportokat feloszlata a rendőrség, a biztosításban részt vevő rendőri erőket alkalmazza, arról természetesen volt tudomásom.

ELNÖK: Elnézést, de ezzel kapcsolatos kérdés: az nem merült fel, hogy a testületen belül valamiféle bosszúvágly lesz úrrá az előző este történetek miatt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez akkor föl nem merült. Az én fejemben sem merült föl. Ezzel kapcsolatosan nem tudom azt mondani, hogy ilyen fölmerült, mert ilyenről nem volt szó. Arról volt szó, hogy ha jogellenes cselekmény van, akkor abban a rendőrségnek föl kell lépni, a biztosításban lévő erőknek föl kell lépni. Ezzel kapcsolatosan, ha előállítani kell, akkor nyilván ezt megteszik. De ez, mivel gyakorlatilag a BRFK területén történt, a BRFK és az oda bevont erők egészének a végrehajtása keretén belül történt.

ELNÖK: Ön mikor szerzett arról tudomást, hogy számtalan esetben lépett föl brutálisan a rendőrség ezekben a napokban?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Akkor a helyszíni parancsnok dönti el, hogy milyen eszközt vesz igénybe. Azt követően hozzám ezek az információk természetesen eljutottak.

ELNÖK: Ez körülbelül mikor történt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: 19-ét követően, aznap este. Tehát az, hogy jogsértés történt?

ELNÖK: Igen. Tehát panaszok formájában vagy milyen formában és mikor szerzett ön tudomást arról, hogy számtalan esetben legalábbis felmerül annak a gyanúja – ma már dokumentáltak elég jól egyes esetek, és tudjuk, hogy mik történtek, csak azt nem tudjuk, hogy kik az elkövetők –, tehát felmerül annak a gyanúja legalábbis, hogy számtalan esetben, indokolatlan brutalitással, egyébként többször még csak nem is tüntetőkkel szemben lépett föl a rendőrség?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ez azt követően történt. Tehát hogy ilyen jogsértések történtek, amikor az első panaszok megérkeztek, illetve az ezzel kapcsolatos információk beérkeztek.

ELNÖK: Tehát nyolc napon belül még akkor?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Valószínűsíthetően igen.

ELNÖK: És ezzel összefüggésben arról jutott az ön tudomására bármilyen információ, hogy az előzetes letartóztatások indítványozására – az ügyészséggel nyilván volt kapcsolat – milyen tömeges számban került sor? 150 esetről van szó, ha jól tudom, csak ezekben a napokban.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Igen, én is 150 esetre emlékszem. Igen, arról volt információm, igen.

ELNÖK: És ezzel kapcsolatosan, ezeknek a megalapozottságával kapcsolatosan a rendőrség részéről semmilyen kétség nem merült föl?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Az előállításokkal összefüggésben megvan az arra vonatkozó szabályrendszer, amit végre kell hajtani. Az én információim szerint a Budapesti Rendőr-főkapitányságon kijelölték azokat a kapitányságokat, ahova az előállításoknak kellett megtörténnie.

ELNÖK: Melyek voltak ezek?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ezek kapitányságok. Én úgy emlékszem, hogy az ötödik... De nem tudom pontosan, mert ezt nem tudom most fejből megmondani. Azt tudom, hogy az V. kerületi kapitányság benne volt, általában belvárosi vagy belváros körüli rendőrkapitányságok.

ELNÖK: Gaudi képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm. Próbálnék még továbbra is...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: De azért annyit hadd tegyek az előző kérdéshez hozzá, hogy az, hogy az előállítás

konkrét végrehajtása hogyan történt, és ott jogsértés történt vagy történt-e jogsértés, erről gyakorlatilag nekem mint országos főkapitány-helyettesnek akkor nyilvánvalóan nem volt információ, hanem ez utólag történt. Akkor utána természetesen már láttuk.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor oszlassuk már el ismét a félreértést: ön most nem a vádlottak padján ül – hogy mi lesz ebből, nem tudjuk. De még egyszer mondom, ne az ön saját, egyébként ebben az ügyben konkrétan fenn nem álló felelősségét mentegesse, mert most nyilván senki nem gondolja azt...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én nem mentegem senkinek a felelősségét...

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): ...hogy egy főkapitány-helyettes vesz részt az előállításoknál...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: ...a magamét sem mentegetem.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): ...maga ez a feltételezés is...

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Én nem mentegetem sem saját magamat, sem másokat, nem ez a célom, hanem az, hogy objektív tájékoztatást adjak önöknek. De az is tény, hogy nem minden előállítást – még ha az több személyt érintett is – hajtottak végre megfelelően a kerületi kapitányságokon. Ezzel kapcsolatosan több anyagot, panaszt, bejelentést is kaptunk.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A jelenségek tömegessé válásáról a közvélemény is tájékoztatást kapott, ha máshonnan nem, a Nemzeti Jogvédő Alapítvány közleményeiből, de akkor még a Helsinki Bizottság is viszonylag harcosan vett részt ebben a munkában. Azt nyilván nem mondjuk, hogy önnek minden egyes intézkedésről tudnia kell, de itt arról van szó, hogy rendőri fogdák meg a Rádió udvarán kínoztak embereket harmincasával-negyvenesével, aztán vérző és sebesült embereket vertek, ütöttek, azaz jelenségszerűen elharapózott az erőszak a rendőrség sorain belül. Hadd kérdezzem már meg fókuszáltnan, hogy e jelenségek tömegessé válásáról mikor értesült, majd ezt követően tett-e valamilyen vizsgálati, felelősségre vonási lépést. Bár megjegyzem, ez csak az az időszak lehetett, amikor ön első számú rendőri vezető volt, amikor Bene László visszaért, az már egy másik történet. A másik kérdésem: a Köztársaság téri MSZP-székház védelmével kapcsolatban adott-e, kapott-e intézkedéseket, tudott-e ezekről, és a Magyar Rádió székházának a rendőri védelmével, illetve az ottani rendőri erők működésével kapcsolatban volt-e önnek bármilyen utasítása, intézkedése, ismerete, visszacsatolása, bármije. Kérem, hogy ezt ossza meg velünk.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Olyan utasítást senkinek nem adtam, hogy hogyan hajtsák végre bármilyen objektum védelmét. Arról természetesen volt tudomásom – mert kaptam róla tájékoztatást –, hogy a Rádióhoz és a Köztársaság térre vezényeltek rendőri erőket, de annak a részleteit, hogy ez hogyan történt, milyen módon, milyen nagyságrendben, most nem tudom visszaidézni. S az is tény, hogy annak az összegzése is megtörtént esténként, hogy azon a napon mennyi előállítás volt. S amikor ezzel kapcsolatban bármilyen panasz felmerült, akkor minden egyedi esetben meg kellett kezdeni a kivizsgálást.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Elvileg tovább kellene lépünk, de ezt nehéz megtenni, mert a Blaha Lujza téren gyakorlatilag lovasrohamot vezényeltek és vízagyús oszlatásra került sor, a Köztársaság térről pedig kutyás rendőrökkel hajtották ki az ott teljesen jogosan tiltakozó embereket. Ön ezekről semmit nem tud? És arról sem, hogy a Blaha Lujza téren közel két órán át tartott a közelharc, ahol üveg- és kőzapor zúdult a brutálisan fellépő rendőrökre, miután megtámadták az embereket? Ossa már meg velünk, hogy hol volt ekkor, mert ez annyira izgat engem. Meglehetősen hűvös nyugalommal nyilatkozik erről. Önt nem izgatta, hogy elvesztették a TV-székháznál az ostromot, majd másnap megint kialakult egy hatalmas csata? Ön mit csinált ekkor? Mondja már meg, hogy hol volt és pontosan mit csinált. Követte-e az eseményeket, s ha igen, hol követte, illetve adott-e egyedi utasítást, mert mint tudjuk, a rendőrségi törvény 5. § (2) bekezdés a) pontja szerint adhatott volna utasítást.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Biztos úgy van, ahogy mondja, ezt nem is kétlem, de most nem tudom megmondani pontosan, hogy hol voltam. Részint kint voltam a Parlament előtt, részint pedig bent voltam a Teve utcai székházban. Ezen a két helyszínen lehettem, másutt nem. Arról, hogy a biztosításban részt vevő erők közreműködésével folyik egy művelet, kaptam tájékoztatást, de ennek a mikéntje egy másik kérdés.

ELNÖK: 2006. október 23-án ön milyen feladatot látott el a rendőrség vezetésén belül, mint országos főkapitány-helyettes?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: 2006. október 23-án a Teve utcában tartózkodtam, ahol egy információs csoportot fogtam össze, amelyben benne voltak a rendőrség, a titkosszolgálatok és minden olyan szervezetnek a képviselői, akik információt adhatnak. Ezzel kapcsolatosan óránként-másfél óránként volt egy értékelés és ezekről adtam tájékoztatást az országos főkapitánynak. Akkor én ezt a műveletet fogtam össze és irányítottam.

ELNÖK: Részt vett-e az operatív műveletek irányításában?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A konkrét végrehajtási műveletekben nem vettem részt. A bűnügyi és egyéb titkosszolgálati információk elemzésével, illetve a beérkezett konkrét információk feldolgozásával foglalkoztam és ezt adtam át az országos főkapitánynak.

ELNÖK: A Kossuth tér lezárásáról, az oszlatás irányáról, a Fidesz-nagygyűlést követő erőszakos rendőri cselekményekről milyen tudomása volt?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: A konkrét műveleti irányításban személyesen nem vettem részt, így azt sem tudom megmondani, hogy pontosan ki és mire adott utasítást. Én az említett teamet vezettem és tartottam a kapcsolatot az adott információt szolgáltató egységekkel.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamásnak még két kérdése van és utána lezárjuk a tábornok úr meghallgatását.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Amikor Bene László országos rendőrfőkapitány hazaérkezett, akkor ki tájékoztatta őt? Ön például adott-e neki tájékoztatást, és ha igen, fel tudja-e idézni ezt a találkozást?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Ő természetesen kapott tájékoztatást. Én is tájékoztattam őt, ő maga is tájékozódott például a budapesti főkapitánynál, és nyilvánvalóan beszélt a titkosszolgálatok vezetőivel is, de erre a kérdésre igazából csak ő tud válaszolni. Ő az eseményekről egy összefoglaló képet kapott, amely képet aztán saját maga pontosított.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Volt-e valamilyen reakciója, tetszett neki a dolog vagy nem tetszett, személyi kérdésekben döntött-e? Van-e valamilyen emléke erről?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Miután a TV-székháznál történt eseményekről megkapta a tájékoztatást, az volt az első reakciója, hogy ezt fel kell dolgozni, meg kell vizsgálni az egész kérdést és erre történt is intézkedés. S arra vonatkozóan is történt intézkedés, hogy hogyan kell felkészíteni a rendőrséget egy hosszabb időn keresztül tartó biztosítássorozatra, milyen anyagi és egyéb feltételeket kell ehhez biztosítani. Ez megtörtént és ezt követően erre megszülettek az első intézkedések.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Volt-e tudomása arról, hogy nem rendszeresített eszközöket használtak a rendőri erők?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Erről nem volt tudomásom. Az egyes szervezeti egységek raktárkészletében lévő eszközökről a egység parancsnokának kell tudni, hogy azok milyenek. Nekem erről tudomásom nem volt, ma sincs, csak azt tudom, hogy a saját főkapitányságom milyen eszközökkel rendelkezik. Arról tehát nem volt tudomásom, hogy nem rendszeresített eszközöket használtak volna.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ön valószínűleg a viperára gondol, de én nem arra gondolok. Van-e tudomása arról, hogy a rendőrség a viperán kívül más nem rendszeresített eszközöket használt-e 2006 őszén? Vagy jelen pillanatban használ-e ilyeneket?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Jelen pillanatban erről nincs tudomásom, de akkor sem volt tudomásom erről, amikor ezeket az eszközöket alkalmazták. Én úgy gondolom, akár a Rebisz vagy bármely rendőri egység, amelyik hozott magával intézkedésre eszközöket, azok, nekem meggyőződésem, most is azt mondom, hogy rendszeresítve voltak. Ha volt olyan, amelyik nem volt rendszeresítve, nekem arról abban a pillanatban biztos, hogy nem volt tudomásom.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Akkor azért gyorsan jelzem itt a jegyzőkönyv kedvéért: a műanyag szíjbilincset, amely rendkívül súlyos, kínzó fájdalmat okozott, azt 2007. március 15-én rendszeresítették, noha ezt akkor tömegesen alkalmazták; a gumilövedékeket és a vadászfegyvereket pedig 2006 decemberében. Ezt csak a jegyzőkönyv kedvéért rögzítettem.

Illetve egy kérdés még felütközött bennem. Nézem itt a szeptember 19-i biztosítási tervet, egész Budapestre vonatkozóan, és megütötte a szememet az, hogy egyes objektumok védelmét szervezi, illetve erről tesz jelentést Lapid Lajos ebben, és ebben egyéb

objektumokról is beszél a közzáradió, MTV-székház s a többi mellett – és az „egyéb objektumok” között két igencsak érdekes intézményt jelöl meg, ami számomra egy döbbenet: TV2, Nap TV. Tehát gyakorlatilag ezt a két magánmédiumot is „egyéb objektumként” védik. Feltehetően az ember a kérdést, hogy szegény RTL Klub miért maradt ki (*Derűlttség.*), s a többi, s a többi. Mi erről az ön véleménye? Ez magánmegrendelés alapján működött, vagy ez hogyan működik ilyenkor?

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Hogy ez a kettő miért került bele, ezt én most nem tudom megmondani. De az biztos, hogy egy ilyen biztosítási terv elkészítésénél minden rendelkezésre álló információt igénybe kell venni. Ha ez belekerült, akkor feltehetően azért került bele, merthogy esetlegesen valamilyen atrocitás vagy inzultus érheti ezt a két televíziót, és ezért került bele. Mást erről én nem tudok mondani, de nyilván ezért került bele.

ELNÖK: Megköszönjük dandártábornok úrnak a részvételt. Rögtön folytatjuk a meghallgatásokat Mangel Gyöngyivel. Azért kérem, hogy ne tartsunk szünetet, mert ő több mint egy órája várakozik, ennyit csúsztunk a meghallgatással.

Köszönjük, hogy a rendelkezésünkre állt.

DR. SZABADFI ÁRPÁD rendőr dandártábornok, volt országos rendőrfőkapitány-helyettes: Köszönöm szépen. További jó munkát kívánok!

ELNÖK: Köszönjük szépen, a viszontlátásra! (*Dr. Szabadfi Árpád távozik a teremből.*)

Kérem Mangel Gyöngyit, hogy legyen szíves az asztalnál helyet foglalni. (*Megtörténik.*)

Mangel Gyöngyi, a Magyar Rádió munkatársának és Krassó László, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatójának meghallgatása

Szeretettel köszöntjük Mangel Gyöngyit, a Magyar Rádió munkatársát, aki már 2006-ban is a Magyar Rádió munkatársa volt, sőt talán már több mint egy évtizede az. Köszönjük, hogy eljött, és vállalta, hogy a bizottság előtt is elmondja azt az akár keveset, akár sokat, amit tapasztalt.

Ékes Ilona képviselő asszonynak, a bizottság alelnökének adom meg a szót kérdésre. Köszönöm.

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm szépen. Én is tisztelettel köszöntöm a Rádió munkatársát.

Szeretném megkérdezni, hogy 2006 őszén, ezekben a szeptemberi napokban mit tapasztalt a Rádióban, kaptak-e valamilyen belső utasítást, hogy hogyan viselkedjenek, hogy fog történni valami; egyáltalán mit tapasztalt ezekben a napokban.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Jó napot kívánok, én is tisztelettel üdvözlök mindenkit.

Legelőször azt mondanám, hogy nem mint a Magyar Rádió képviselője szólalok itt meg, hanem csak a saját nevemben. Elhangzott, hogy a munkatársa voltam akkor is, most is a Magyar Rádióé, tehát csak a saját tapasztalataimat, benyomásaimat, illetve a munkatársaktól hallott dolgokat tudom elmondani.

2006. szeptember 20-án éjszakai műsorvezető voltam. Ez általában úgy zajlik, hogy egy vagy több vendéget hívunk be a Rádióba, akivel élőben beszélgetünk az éjszaka

folyamán, zenével megszakítva; majd elmondom, hogy ez miért fontos. Délután már lehetett látni napközben, hogy változások lesznek. Fölszólítottak mindenkit, akinek ott volt, ott lehetett a Rádió udvarán a kocsija, hogy azt vigye ki onnan. Jött valamilyen, erre most nem emlékszem, hogy szóbeli vagy írásbeli utasítás, hogy mindenki lehetőleg 5-ig vagy 6-ig hagyja el a Rádiót, akinek nincs dolga. S még arra is emlékszem, hogy az aznapra hívott vendégem, hiszen megkérdeztem, hogy most akkor mi a helyzet az éjszakai műsorral, végül is úgy volt, hogy korábban bejött a vendég, és előtte fölvtük azt a beszélgetést, amit később aztán éjszaka leadtunk, illetve legalábbis egy részét, mert úgy emlékszem, még az is lényeges volt, hogy a vendég hamarabb jöjjön be és hamarabb távozzon a Rádióból. Nem emlékszem arra, hogy aznap már elkezdték-e a kordonokat építeni; talán aznap még nem, de a következő napokban mindenképpen. Azt gondolom, ez nem csak rám, hanem minden, elég sok rádiós munkatársra rendkívül nyomasztó hatással lehetett, hogy szó szerint ilyen ostromállapot alakult ki.

Voltak írásbeli utasítások, illetve tájékoztatások számítógépen, ami azt jelenti, általában az elnökségtől jöttek ilyenek, hogy köszönik a türelmet meg a megértést, és hogy a mi érdekünkben történik az, hogy a Rádiót rendőri erők veszik körül. Illetve nemcsak körül, mert a Rádió udvarán is megjelentek belül, a Pollack Mihály téri, illetve a Múzeum utcai nagyobb udvarrészen, ahol egyébként az autók parkoltak normális körülmények között, oda rendőrautók álltak be. Megjelentek a rendőrök részben a Puskin utca, illetve a Szentkirályi utca sarkán, ahova a kordonokat fölállították. Ez a következő napok eseménye már; onnantól kezdve csak az mehetett be a kordonon belülre, akinek vagy rádiós igazolványa, vagy igazoltan rádiós beléptetése volt, illetve az ott lakók, ott dolgozók.

Visszatérve a szeptember 20-ai éjszakára, jó idő volt, nyitva volt az ablak a stúdióban. Az a stúdió a Bródy Sándor utcai udvarra nézett, és valamikor a műsor folyamán hallottunk ilyen..., hát furcsa és megmagyarázhatatlan zajokat. Én ezt nem tudom pontosan visszaidézni, mert egyrészt részben ment a műsor, amit figyelni kellett, de úgy emlékszem, illetve ezt nem tudom pontosan megmondani, hogy akkor a vendég ott volt-e, vagy az előre fölvevett műsor alapján folyt az adás, de a lényeg az, hogy ezt mindenképpen figyelni kellett; elvileg hallgatói telefonok is befuthattak, s a többi; kint a stúdióban kellett tartani a vezérlőben lévő munkatársakkal a kapcsolatot, hogy mikor legyen zene. Nekem természetesen közben is voltak élőben megjelenéseim, tehát nem tudtam teljes mértékben odafigyelni arra, hogy milyen típusú zajokat hallunk. Zenei betétek szakították meg a műsort, és egy ilyen zenei betétnél odamentem az ablakhoz, hogy mi történik, és akkor rendkívül durván rám kiabált valaki az udvarról, hogy azonnal zárjam be az ablakot, szigorúan tilos az ablakhoz odamenni, és ne is menjünk az ablak közelébe. Nyilvánvalóan a dupla vagy tripla bezárt ablakon keresztül már a zajokat nem hallottuk, tehát semmiképpen sem tudtuk pontosan azonosítani. Egyik munkatársam fölhívta a figyelmemet aztán, amikor hajnalban mentünk haza, hogy barna, illetve vörös foltok vannak az udvaron; ezek egyértelműen vérfoltoknak látszottak, de csak látszottak, hiszen nem analizáltuk őket. És azok a hangok is olyanok voltak, mintha valakik ott lettek volna. Mondom, én a rendőröket az ablakból láttam; azt nem, hogy valaki más is van bent az udvaron, de azt tudjuk, hogy éppen a stúdió ablaka előtti részen, illetve más kollégák elmondása alapján, volt, aki látott is bent embereket; tehát más kollégák elmondása alapján én is úgy tudom, hogy ez éppen azon a részen, a stúdió alatt volt, úgyhogy én az ablakból nem is láthattam. Természetesen különböző emberekkel, akik ott dolgoznak a Rádióban, nagyon sokáig és sokszor és visszatérően, akkor is és évek múltán is téma volt ez a dolog, és egyértelmű volt mindenki számára, hogy oda hurcoltak be embereket.

Még két-három olyan apró információt mondok – sajnos nagyon sokat nem tudok –, amit a kollégáktól hallottam. Az egyik: a kapukban általában van kamera, de voltak napok, amikor ezeket a kamerákat elfordították, hogy ne lehessen látni, ki jön be. Én ezt hallomásból tudom és kérem a bizottságot, hogy ezt így vegye tudomásul.

A másik: a pagodában – ami a Rádió büféje – állandóan ki-bejárnak a rendőrök, tehát nemcsak az utcán álltak. Én nem jártam arra, de mások mondják, hogy az ebédlőben volt egy törzshelyük, ahova nem csak kávézni jártak be. Egyébként terrorista elhárító ruhában – vagy nem tudom, hogy hívják ezt –, páncéljellegű fekete sapkában voltak, tehát nem úgy néztek ki, mint a békés közrendőrök, akik éppen csak bejönnek kávézni egyet, mert fáradtak az utcai posztolástól. Megfélemlítő volt az egész! Akik éjszakai műsorokban részt vettek vagy hajnalban jöttek be, azok mondják, hogy elég gyakran ott tanyáztak a rendőrök. Ez azért furcsa, mert egy közintézményről van szó és nem egy rendőri bázisról. Nekünk ez nagyon kellemetlen volt, a kordonok hosszú ideig álltak.

Arra is emlékszem, hogy a vízcsapokra hosszú tűzoltótömlőket csatlakoztattak, azaz vízágyúval és egyéb lehetőségekkel is felkészültek arra, hogy bármi történhet. Ez a pagoda udvarának a környékén volt és a pagodán keresztül vezetett a cső. Ez azért volt furcsa, mert le volt zárva a Szentkirályi utca és a Pollack Mihály tér felől is, tehát mindig csak egy bejárat volt nyitva. Ha a rendőrség a kordon két végén ellenőrizte, hogy ki jön be és köztünk egy utca volt, akkor nem tudom, mi indokolta azt, hogy belül is védekezésre készüljenek fel. A földszinti ablakokat pedig fémlemezekkel szögelték be. Úgy tudom, hogy az egyik első emeleti irodában rendeztek be egy parancsnoki bázist, ott volt az, aki ennek a védekezésnek a vezetője volt.

Kollégáimmal figyeltük a kordonokon kívül lévő rendőröket is, akik fekete ruhában és sisakban voltak és időnként bejöttek a pagodabüfébe: nem volt rajtuk azonosítószám. S ez még október 23-a után is így volt, akkor sem volt még azonosítószámuk.

ÉKES ILONA (Fidesz): Esetleg létezik valamilyen írásos belső utasítás? Meg lehet azt valahol nézni?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Létezik, kaptam is a kollégáktól ilyet, mert én magam nem voltam eléggé érszél ahhoz, hogy ezt a számítógépembe bejövő dolgot eltegyem. Szívesen adok a bizottságnak egy példányt. Ebben benne van, hogy a kollégák is látják a rendőri jelentést és azt kérik, hogy akinek nincs dolga, az délután menjen haza. Azt is leírják, hogy éppen melyik kapun lehet ki- vagy bejönni, melyik van lezárva. Az egyik levélben az van – ez egy szeptember huszonvalahányadikái levél –, hogy ha az utcai zavargások megszűnnek, akkor csak az önkormányzati választásokig maradnak fenn a kordonok és október 2-3-a után elbontják azokat. Illetve ha folytatódnak a zavargások, akkor 23-áig fennmaradnak. Úgy emlékszem, hogy jóval utána, tehát nem azonnal bontották el a kordonokat. Nagyon sokáig ostromállapotban dolgoztunk. Senkinek nem volt ez jó érzés. Nem hiszem, hogy a Magyar Rádió akkori dolgozói közül egyetlenegy is jól érezte volna magát ilyen körülmények között. Senki nem gondolta azt, hogy a Rádiót bárki is megtámadná, legalábbis amennyire én tudom.

ELNÖK: Tetszett mondani, hogy kínzásra emlékeztető hangokat lehetett hallani.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Mondjuk úgy, hogy furcsa hangokat. Nagyon nehéz visszaemlékezni négy év után, különösen úgy, hogy a Rádióban ment a zene, nekem azt is figyelniem kellett, hogy mikor van vége a zenének, mert akkor meg kellett szólalnom. Ilyen körülmények között elég nehéz volt a hangokat beazonosítani, amikor pedig a riport vagy a beszélgetés ment, akkor meg azért. Több zaj közül kellett volna ezeket kiszűrni, de puffogásszerű hangokat és emberi kiáltásokat hallottunk.

ELNÖK: Gondolom, hogy ez beszédtema is volt önök között, tehát mások is hallottak ilyet. Olyanok is voltak, akik láttak is valamit?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Úgy tudom, vannak olyanok, akik láttak bent idegen embereket rendőrök vezetésével, akiket térdeltettek.

ELNÖK: Tehát effektív kínzást is láttak?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Ezt nem tudom. De hogy bent voltak emberek, akiket térddepeltettek, olyat láttak néhányan. Amennyiben erre szükség van, megpróbálok érdeklődni.

ELNÖK: Önök a Rádió vezetőségétől vagy a saját főnökeiktől kértek valamiféle magyarázatot arra, hogy pontosan mi történik? Mert az, hogy a Rádió külső védelmét biztosítani kell, talán még érthető is lehetett, de minek köszönhető az, hogy az udvarra néző ablakokat háromszorosan zárva kellett tartani. Erre vonatkozóan kértek tájékoztatást, netán kaptak kérdés nélkül is?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Bevallom őszintén, én is nagy hibának tartom, hogy akkor nem kértünk tájékoztatást. Én akkoriban nem észleltem, hogy a Rádió vezetése az említett írásos leveleken kívül tájékoztatott volna bennünket, de a vezetőket nyilvánvalóan igen. Talán lehetett volna valamiféle magyarázatot kérni. Nyilván a bizottság is emlékszik arra, hogy a Magyar Rádióban volt egy rendkívül nagyarányú leépítés. 2006 augusztusában kezdődött az új elnökség mandátuma, ez az esemény nem sokkal utána történt és mindenki tudta, hogy nagy leépítések lesznek. Talán ez lehetett az oka, hogy nem kértünk tájékoztatást, talán az, hogy váratlanul ért bennünket ez a helyzet. Azt kérdeztük egymástól meg a közvetlen főnökeinktől, hogy miért van ez így, meddig tart, meg miért szögelik be az ablakokat, de arról nem tudok, hogy a felső vezetéshez szervezeten fordultunk volna. Lehet, hogy az én hibám is, hogy ezt nem tettem meg.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Valóban megrázó ez a beszámoló. Úgy tudom, a Rádióban van szakszervezet.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Igen. Több szakszervezet is van.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tud arról, hogy a szakszervezetek részéről bárki szót emelt volna vagy valamilyen lépést tett volna, esetleg a szakszervezet felé jelzés érkezett volna bármelyik rádiós kolléga részéről a méltatlan körülmények közötti munkavégzés miatt.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Amit az előbb mondtam, az tulajdonképpen erre a kérdésre is válasz. Szervezeten nem léptünk fel és nem tudok róla, hogy a szakszervezetek közül bármelyik is szervezeten írásban vagy szóban feltette volna ezeket a kérdéseket, talán éppen az említettek miatt, nevezetesen hogy tudni lehetett, ha az ostromhelyzetnek vége van, akkor kezdődnek az elbocsátások, amik aztán meg is történtek. Valószínűleg ez lehetett a háttérben. Vagy az, hogy még soha nem találkoztunk ilyen helyzettel és nem igazán tudtuk kezelni. Ha a mai eszemmel gondolok vissza a dolgokra, akkor úgy látom, hibát vétettünk azzal, hogy sem egyénileg, sem szervezeten nem kérdeztünk rá a dolgokra, hanem csak egymás között beszélünk róla és a közvetlen főnökeinktől próbáltunk információkat szerezni. Volt, akitől kaptunk, s volt, akitől nem kaptunk.

ELNÖK: Köszönjük. Most jelezte főtanácsadó asszony, hogy jelen van a teremben Krassó László, aki a Magyar Rádió Részvénytársaság Elnöki Hivatalának igazgatója, ha jól látom, és ő szeretne kiegészítést fűzni, mert neki is vannak ebből az időszakból megtapasztalásai.

Egyrészt megkérdezem önt, nincs-e ellenére, ha ő is ön mellé ül, és akkor ilyenformában tehetjük ezt meg.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Egyáltalán nincs.

ELNÖK: Másrészt megkérdezem a bizottságot, hozzájárul-e ahhoz, hogy ezzel kiegészítsük a napirendet, hogy Krassó Lászlót is meghallgassuk. Kérem, hogy erről szavazzunk. *(Szavazás. - Egyhangú egyetértés.)* Igen.

Megkérem igazgató urat, legyen szíves helyet foglalni, és amit kiegészítésként el kívánt mondani, legyen szíves megtenni. S akkor ezt követően van mód kérdezni mindkettejüktől továbbra is. Köszönöm szépen.

Krassó László igazgató úr tehát, Magyar Rádió Elnöki Hivatal. Ismerik egymást, gondolom. Tessék parancsolni!

KRASSÓ LÁSZLÓ, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója: Köszönöm szépen a lehetőséget. Előjáróban azt szeretném mondani, hogy 2001 és 2006 között voltam a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának az igazgatója, ma már nem vagyok a Magyar Rádió munkatársa; az egy régi névjegykártya, amelyet elnök úrnak odaadtam.

Előjáróban engedjenek meg egy mondatot az elhangzottakkal kapcsolatban. Ebben az időszakban én leváltott igazgatóként egy szerkesztőségben dolgoztam a kolléganővel, és az itt hallottak megfelelnek minden szavában a valóságnak, amit a kolléganőm mondott. Abszolút hüen adta elő a dolgokat; ugyanezeket tapasztaltam beosztott szerkesztőként abban az időben a Rádióban.

Azért kértem szót, hogy elmondjam önöknek, hogy az azt megelőző öt évben, amikor Kondor Katalin volt az elnök és én az elnöki hivatalt vezettem, akkor én megbízást kaptam a Magyar Rádió biztonsági rendszerének a korszerűsítésére. Ki volt már bizonyos mértékig alakítva az a kamerarendszer, amely működött a Rádióban, de ebben az időben a már általunk beépített kameraegyüttes működött a Rádióban; ez 16 kamerát jelentett emlékezetem szerint. Nem volt olyan pontja a Rádióknak – ez egy későbbi vizsgálat során esetleg mérvadó lehet –, ahol nem készültek volna felvételek, videofelvételek a Rádió folyosóján, udvarán történekről.

A Vasárnapi Újságot szerkesztettem abban az időben, amikor Gaudi-Nagy Tamás a Nemzeti Jogvédő Alapítvány elnökeként összehívott egy nemzetközi sajtótájékoztatót. Ismereteim szerint ez a sajtótájékoztató volt abban az időben az első olyan tág körben meghirdetett tájékoztató, amelyet ő és jogvédő munkatársai a Semmelweis utcai Magyarok Házában tartottak. Ezen én, lévén, hogy azon a héten nem szerkesztettem a Vasárnapi Újságot, riporterként jelen voltam, és több jogvédőt, több ügyvédet megkérdeztem az ott elhangzottakról. Az ügyvédek mellett ott volt, Gaudi-Nagy Tamás bizonyára emlékszik még az illető fiatalember nevére is, akit ő elhozott mintegy demonstrálni azt, hogyha az újságíróknak lenne kérdésük az egyik olyan emberhez, aki megszervezte az akkori rendőri brutalitásokat. Elhozott egy olyan embert, aki a Rádió környékén abban az időben, 23-án este ott sétált, és a Rákóczi úton, közel a Szentkirályi utcához talált egy gumibotot az utcán. Ezt én onnan tudom pontosan, és fel tudom idézni a mondatait ennek a riportnak: én megszólaltattam a Vasárnapi újságban ezt a fiatalembert az ügyvédek mellett. Ez egy 8 perc 20 másodperces anyag volt; azért fontos ennek a tiszta műsorideje, mert ennél egy hosszabb anyag készült, benne ennek a fiatalembernek a szívhez szóló vallomásával is. Én magam negyvenéves rádiós tapasztalattal azt meg tudtam állapítani, hogy ez a fiú őszintén beszél. Elmondta, hogy

bevitték a Rádió udvarára, és hogy a Rádió udvarán mik történtek övele; hogy hogyan ültették, hogyan lökték be a rendőrautóba, mit csináltak a kezével, hogyan törték el az ujját. Ezt az anyagot én rábíztam az a heti szerkesztőkre. Hogy a Magyar Rádió vezetőinek abban az időben nem állt érdekükben az, hogy ez a közvélemény elé kerüljön, hogy a Rádió udvarán mik történtek, ennek egy demonstratív példája az, hogy ebből az anyagból az én tudtom és beleegyezésem nélkül – magyarán nem értesített erről a szerkesztő, mert azért van egy olyan gyakorlat, kivált akkor, ha nem kezdő munkatársáról van szó, hogy egymás között megbeszéli a szerkesztő és a riporter, hogy mit vesznek ki ebből az anyagból –, én csak másnap reggel, hallván a rádiót, szembesültem azzal, hogy ez a rész kimaradt ebből az anyagból. Tehát a fiú csak odáig mondhatta el a vallomását, hogy ő a Rákóczi úton megtalálta ezt a gumibotot, a hátzísákjába tette. Szerencsétlenségére egy jó darab kilógott a gumibotból a hátzísákjából, és a Rádió közelében, a Szentkirályi utca és a Bródy Sándor utca sarkán megállította két rendőr, és megkérdezte, hogy honnét van ez a gumibot. Feltételezték a rendőrök, hogy ő talán erőszakkal vette el tőlük. De felhívta a rendőrök figyelmét, hogy ő találta ezt a járdán, és pechjére betette a hátzísákjába.

Idáig szerepelt az ő riportalanyi működésekor elmondott néhány mondat ebben a riportban, utána ezt elvágta, és abból egy szó nem hangzott el, hogy mi történt a Rádió udvarán.

Köszönöm szépen, és elnézésüket kérem, hogy visszaéltem a lehetőséggel.

ELNÖK: Köszönjük szépen a kiegészítést. Parancsoljon, Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen mindkettejüknek ezt a tanúságtételt.

Krassó úrtól szeretném megkérdezni azt, hogy emlékszik-e esetleg arra, ki volt ez a szerkesztő, aki ezt a műveletet végrehajtotta, tehát kivágta ezt a bizonyos Rádióra terhelő, legalábbis a Rádióban történt eseményekre terhelő részt.

KRASSÓ LÁSZLÓ, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója: Nem kívánok erre a kérdésre válaszolni, elnök úr.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Lehet, hogy négyszemközt akkor majd megkérdezem.

KRASSÓ LÁSZLÓ, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója: De hozzá szeretném tenni, hogy egy barátomról és kollégámról van szó. Feltételezem, hogy nem önálló döntése volt ennek a résznek a kivágása a riportból.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Nyilván ezért is fontos megtudni; mi sem azt gondoljuk, hogy saját maga döntött így – ez nyilván egy utasítás lehetett.

Viszont mindkettejüktől kérdezem a következőket. Abban az időszakban körülbelül hány munkatársa volt a Rádióknak? Akik tehát odajártak a Bródy Sándor utcai épületbe, körülbelül hány emberről van szó? Hány rádiós munkatárs járt-kelt ott naponta a Bródy Sándor utcában?

KRASSÓ LÁSZLÓ, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója: Az én igazgatói tevékenységem során 1543 munkatársa volt a Rádióknak. De mint ahogy Gyöngyi elmondta, meglehetősen nagy leépítések voltak az új érában, és arról nekem már nem volt tudomásom. És ha már új érát mondok, akkor közbevetőleg az eszembe jutott, hogy mivel

igazgatóként én a Rádió biztonságáért feleltem, az engem követő vezetők, amikor kialakították – feltételezem, a rendőrséggel és a nemzetbiztonsági szolgálatokkal – a Rádió védelmét, akkor engem ebbe a műveletbe már nem vontak be. Tehát engem senki nem kérdezett arról, hogy korábban milyen biztonsági intézkedések történtek a Rádióban, a Rádió védelmére.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ugyanez a kérdésem Mangel Gyöngyihez is.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Én nem tudom megmondani, hogy hányan vagyunk, de több száz embert bocsátottak el akkor és azóta is.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A kérdés arra irányult, hogy akkor, abban az időszakban hány bejáró, tehát a Bródy Sándor utcába bejáró munkatárssal kell körülbelül számolni.

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Az 1500 stimmel; illetve ezt nyilvánvalóan alelnök úr jobban tudja, de a zenekar és a kórus is benne van ebben a létszámban, ugye? (*Krassó László bólint.*) Tehát műszakiak, műsorkészítők, technikai személyzet, kórus. A műsorkészítők között körülbelül 200-250 ember az, akit elbocsátottak az azt követő időszakban, mintegy fél éven belül.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Azért kérdeztem ezt, mert ezek szerint azzal kell számolnunk, hogy az ominózus időszakban – ha jól emlékszem, 20-án este –, amikor észlelte a brutalitásokat, több száz ember tartózkodott a Rádió épületében. Vagy mennyi az ön tippelése szerint?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Valószínűleg kevesebb. Az éjszakai műsorokban adásonként maximum tíz fő vett részt – technikus, zenei szerkesztő, asszisztens, műsorvezető, ha külön volt szerkesztő, akkor ő is –, s természetesen voltak bent hírolvasók. Nem valószínű, hogy éjszaka a zenekar, a kórus és a karbantartó személyzet közül bárki is bent lett volna, aki nem volt éppen ügyeletes. Éjszaka van turnusvezetés, van ügyeletes személyzet, ügyeletes számítógépes csapat és ott lehetnek azok, akik hajnalban bejöttek a Krónikára. Azt nem lehetett, mint máskor, hogy anyagokat feldolgozunk és hajnalig bent ülünk a vágóban, mert mindenkinek haza kellett mennie, akinek nem volt dolga. Mindent egybevetve azt gondolom, száz embernél több nemigen lehetett bent.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Az érdekelné engem igazából, hogy a Rádió dolgozóinak a ki-bejárása szükségképpen együttjárt-e azzal, hogy ráláthattak az udvarra. Vagy ez egy elzártabb rész?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Nem elzártabb, de akkor éjszaka csak a Múzeum utcai bejáratot lehetett használni, mert a Pollack Mihály téren akkor kezdték a garázsépítést. Úgy tudom, akkor csak a Múzeum utca és a Bródy Sándor utca felől lehetett bejárni, de éjszakánként valószínűleg nem a Bródy Sándor utcai bejárón jöttek be. Általában az volt a szokás, hogy akinek éjszaka volt dolga, az már bent volt este, tehát nem mentünk haza, hanem a műsor előkészítésével foglalkoztunk. A hírszerkesztőségi krónikás munkatársak ott voltak. Ők általában a hátsó udvar felől mentek ki, mert taxival vitték haza a Krónikában nagyon későig dolgozó embereket. Tehát olyan borzasztó nagy járkálás éjszaka a Bródy Sándor utcai pagodaudvaron nem lehetett.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Működik-e portaszolgálat a Bródy Sándor utcai bejáratnál?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Igen. Kétféle rendszer van. Van egy kft., amelynek az őrző-védő munkatársai látják el ezt a szolgálatot, és van egy elektronikus beléptető rendszer.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: 2006. október 23-án tizennégy embert szemén lőttek, akik közül többen a szemük világát is elvesztették, illetve több ember életre szólóan megbetegedett, fogyatékosná vált, számtalan ember pedig börtönbe került. Az, hogy ez megtörténhetett, meggyőződésem szerint közvetlen okozati összefüggésben van azzal, hogy a szeptember 19-21-ei eseményekkel kapcsolatban teljes elhallgatás volt, illetve az a sajtó, amelynek a képviselőit most érdekes módon nem látom itt, folyamatosan hazudott, és a véres kezű, galád, börtönbe való és remélhetőleg hamarosan börtönbe is kerülő miniszterelnök, valamint Demszky Gábor és az összes többi alávaló politikus asszisztált ehhez az egész gyalázathoz. Időnként előfordul a történelemben, hogy a megfélemlítettségéből és egyéb okból való hallgatás hozzájárul ilyen folyamatok kialakulásához, illetve az olyan eseményekhez, amilyen például október 23-án megtörténhetett. Én politikus vagyok – amellet, hogy jogász is vagyok –, és kötelességemnek érzem, hogy a jegyzőkönyvbe is bekerüljön és most a nyilvánosság előtt elmondjam: egyenes folytatásaként annak a politikai és rendőri diktatúrának, ami ott és akkor volt, a 2002 és 2010 közötti ellenzék vezetője, Budaházy György gyalázatos, jogsértő körülmények között jelenleg is börtönben van.

ELNÖK: Ez nem tartozik ide.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: De nagyon is ide tartozik és nagyon kérem, hogy ne szakítson félbe, mert én nem fogok hallgatni. Szeretném, hogy ez most itt jegyzőkönyvbe kerüljön.

ELNÖK: Képviselő asszony, azelőtt, hogy én nem figyelmeztettem még, kérem, hogy engem ne figyelmeztessen! Tessék végigmondani, de most kérdezzünk. Politikai véleményekre is van lehetőség és a felszólalás jogát természetesen nem kívánom korlátozni, de pillanatnyilag kérdéseket teszünk fel a Rádió munkatársainak.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen, akkor befejezem. Valahogy mindig elsiklik a lehetőség arra, hogy az ember megszólaljon arról, hogy milyen gyalázatos dolgok történnek az országban. Ha akkoriban lehetőség lett volna a megszólalásra, akkor 2006. október 23-a talán nem történik meg. Most is folyik a diktatúra, most is folyik a gyalázat, most is ÁVH-s módszerekkel járnak el az ellenzék vezetőivel szemben, és a Hunnia csoport tizenhat tagja ellen gyalázatos ÁVH-s módszerekkel folyik a büntetőeljárás, és jelenleg is a kínzás, kegyetlen és embertelen bánásmód tilalmába ütköző körülmények közepette Budaházy György és két másik társa a váci fegyházban van, miközben azok a gyalázatos, alávaló bűnözők, akik mindezért felelősök voltak, szabadlábon vannak. Szeretném jegyzőkönyvben rögzíteni, hogy én, Morvai Krisztina a mai napon ezt itt nagy nyilvánosság előtt elmondtam.

Kérdésem is van. Volt-e valaki politikus, közéleti szereplő, igazságszolgáltatáshoz tartozó személy, aki ezekben a napokban oda belátogatott és mintegy külső kontrollként rálátása volt arra, hogy mi történt, legyen az akkori kormánypárti vagy akkori ellenzéki, például a rendészeti bizottság tagja a parlamentből, más bizottság tagja, parlamenti képviselő

vagy nem parlamenti képviselő. Kiről tudunk ilyenről, aki rálátott arra, hogy akkor ott mi történt?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Krassó úr említette, hogy abban az időben egy szerkesztőségben is dolgoztunk, de mind a kettőnknek más dolga is volt. Én emlékszem arra a bizonyos riportra, amit ő elmondott ezzel a fiatalemberrel kapcsolatban, s nekem úgy rémlik, hogy utána később beszélünk és ő elmondta, hogy megrövidült az anyag. Én az a heti szerkesztőre nem emlékszem. Úgy tudom, történtek próbálkozások arra, hogy a Rádióban elhangozzanak bizonyos dolgok, amik másutt nem hangozhattak el, de a szerkesztők próbálták kerülni ezt a témát az olyan műsorokban, ahol ilyen témákat egyáltalán fel lehetett vetni, mert vannak olyan műsorok is, amelyeknek más a tematikájuk. Viszont úgy tudom, hogy a Krónika tudósítói kint voltak és tudósítottak részben a TV-székház, részben a következő napok eseményeiről. Esetleg érdemes lenne meghallgatni az akkori Krónikákat, hogy kik voltak kint és mit tapasztaltak.

Én arról nem tudok, hogy politikus vagy más közéleti személyiség kifejezetten olyan céllal odalátogatott volna, hogy megnézzé, milyen állapotok vannak a Rádióban. Ha hivatalosan lett volna ilyen, akkor feltehetően elnök úrhoz vagy valamelyik helyetteséhez, esetleg az adófőszerkesztőhöz megy. Minket soha senki nem kérdezett meg, és lehet, hogy ez is okozta a tanácstalanságunkat. Egymás között beszélünk róla, és ha valaki kint kérdezte, hogy mi van a Rádióban, akkor elmondtuk bárkinek, tehát nem arról van szó, hogy valamit nem akartunk volna elmondani, hanem arról, hogy nem is igazából tudtuk, mit lehet tenni. Az természetesen igaz, hogy amikor a Civil Jogász Bizottság megalakult, akkor jelentkezhattünk volna nála.

ÉKES ILONA (Fidesz): Szeretném megköszönni Mangel Gyöngyinek, hogy a műsorába meghívott engem – nem ezekben a napokban – és ott beszélhettem. Én találkoztam olyan börtönben lévő fiatalokkal, akiket bevittek a Rádió udvarára és beszéltem velük a börtönben, de akkor én erről nem kaptam információt és nem is tudtam erről. Azért is nagyon köszönöm, hogy itt vannak a Rádió munkatársai és beszélnek erről, mert még ma is többször elhangzik a rendőrök és a rádióvezetők részéről, hogy semmi nem történt a Rádió udvarán. Ezzel tudjuk megcáfolni ezeket a hamis információkat.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még Gaudi képviselő úr és képviselő asszony kért szót. Parancsoljanak! Csak kérem, hogy kérdést tegyenek föl és röviden, mert szintén várakoznak már több mint háromnegyed órája arra, hogy folytassuk a meghallgatásokat.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Elnök úrhoz van kérdésem, hogy bizonyítási indítványt kvázi lehet-e előterjeszteni ennek kapcsán...

ELNÖK: Parancsoljon!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: ...mert én szeretném, ha a bizottság meghallgatná az akkori parlamentnek a rendészeti bizottságát, illetve írásban megkeresné a rendészeti bizottság és az emberi jogi bizottság tagjait, hogy volt-e valaki... Nem véletlenül kérdezem, a Civil Jogász Bizottság tevékenysége során mi szembesültünk ilyen információval, ami akkor úgy tűnt, hogy nem bír relevanciával, most már viszont a történelem kereke úgy alakult, hogy most látom át igazán a relevanciáját annak, hogy névre nem emlékszem, pozícióra nem emlékszem; úgy emlékszem, mintha az akkori ellenzékhez tartozó parlamenti képviselő lett volna (*Révész Máriusz: Ha jól emlékszem és jól tudom, Csampa Zsolt.*), aki akkor ott járt a Rádióban... Ezek szerint Révész képviselőtársunk tud erre

vonatkozóan információt adni, hogy ki volt az illető, és mit észlelt a Rádióban, és hogy valamit tett-e ezzel kapcsolatban.

Köszönöm.

ELNÖK: Miután Révész képviselőtársamnak pontosan információja van erre vonatkozóan, először azt a személyt fogjuk megkeresni, akinek a neve fölmerült (*Révész Máriusz: Megkeressük.*), és ha ő nyilatkozik, hogy ő volt ott, akkor semmi akadály nincs, hogy meghallgassuk. Úgyhogy ebben a formában ennek majd eleget teszünk.

Gaudi képviselő úr – kérem, hogy rövid kérdésre –, parancsoljon!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): A rövid kérdésem annyi, hogy ebben az időszakban ki volt a Rádió elnöke; segítsenek itt nekünk kitalálni együtt!

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Such György.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): És azokban a napokban látták őt ott a Rádió épületében mozogni? Tehát ott volt, ott tartózkodott az épületben?

MANGEL GYÖNGYI, a Magyar Rádió munkatársa: Ha jól emlékszem, az első este, tehát a TV-székház utáni este, vagy akkor, amikor nálunk is elrendelték a dolgokat, akkor úgy rémlik, hogy a Krónika és a stúdió folyosóján láttam őt.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Krassó úrhoz is ez lenne a kérdésem.

KRASSÓ LÁSZLÓ, a Magyar Rádió Elnöki Hivatalának volt igazgatója: Tudomásom szerint állandó jelenlét volt a Rádióban a vezetők részéről akkor. Beosztott munkatársként természetesen én erről hivatalosan már akkor nem tudhattam, nem voltam vezető állásban. De azok, akik az én munkatársaim voltak annak idején az elnökségben, tőlük tudtam meg aztán és hallottam, hogy meglehetősen sokat tárgyaltak, az akkori elnöki hivatali igazgató, tehát az én utódom, maga az elnök és az alelnökök a Rádió rendjének és a munkatársak védelmének a megerősítésére.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv kedvéért szeretném igazából, ha már szóba került ez a fiatalember, említsük meg, hogy ő Kőszegi Zsolt volt. S ha már a rádióadásból kivágták, szeretném, ha az ő bírósági vallomásában tett kétmondatos részt beidézhetném a jegyzőkönyvben, hogy akkor úgymond tegyük helyre a történelemnek ezt a kisiklását. Kint olyan súlyosan bántalmazták, hogy eltört az állkapcsa, nyolc rendőr verte több percen keresztül, majd – idézem – „Felállítottak, és elindultak velem a Rádió felé. Hátról bántalmaztak. Két rendőr vezetett karomnál fogva, másik egy-kettő kísért. Aztán bevitték az épületbe. Az eseményeket ez után nem tudom pontosan rögzíteni, mert a fejemet nem tudtam felemelten tartani. De reméltem, hogy az épületben nem folytatódik a bántalmazás. A folyosón azonban két oldalról fogtak, szemben velem két-három rendőr volt, akik nem rohamrendőrök. Informálódtak a többiektől, majd ezek is bántottak. Gumibottal fejbe vágtak, lábamba rúgtak. Elvittek a Rádió épületének az udvarába, az udvar végén egy rendőrautó állt...” – itt ugrok egyet; beültetik, odajött egy rendőr – „...a kocsiban a sofőr bent ült, az ajtó nyitva állt, odalépett egy rendőr az ajtóhoz, káromkodott, majd ököllel mellbe vágott, és az ajtót bevágta.”

Ez egy; ezen kívül van még körülbelül öt másik esete a Nemzeti Jogvédő Szolgálatnak. Harminc-negyven rendőr ugrik rá a zsákmányként odadobott fiatalemberre, hogy „itt egy másik”, nekiugranak, és perceként keresztül bántalmazzák. De a most következő

két hölgy is, azt hiszem, erről fog beszámolni, csak szerettem volna a jegyzőkönyv kedvéért ezt rögzíteni, hogy így rögzítsük ezt az utókornak.

ELNÖK: Köszönjük szépen. És azt is köszönjük Mangel Gyöngyinek és Krassó Lászlónak, hogy megjelentek. Köszönjük szépen.

Folytatjuk a meghallgatásokat, öt perc szünet után. De kérem, tényleg ne legyen több, mert egy órára pedig Szívós Mária tanácselnök asszony érkezik. Tehát Csáky Líviával és Garamszegi Laurával öt perc múlva folytatjuk.

(Szünet: 12.25-től 12.38-ig.)

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk a munkát. Tisztelettel köszöntöm Csáky Líviát és Garamszegi Laurát, valamint kedves szüleiket. Köszönjük szépen, hogy a rendelkezésünkre állnak. Az önök esete többek között a Civil Jogász Bizottság tevékenysége során is nyilvánosságot kapott. Mi is azt kérjük, meséljék el nekünk, hogy 2006. szeptember 20-án milyen eseményeknek voltak az elszenvetői. És azt kérem, hogy a jegyzőkönyv kedvéért bemutatkozással kezdjék.

Csáky Lívia Magdolna és Garamszegi Laura sértettek meghallgatása

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Csáky Lívia vagyok, 1986. július 3-án születtem és Érden lakom. Mondjak még valamit magamról?

ELNÖK: Köszönjük szépen, ennyi elég. Irigyeljük a fiatalságáért.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Köszönöm. Minket 2006. szeptember 19-éről 20-ára virradó éjszaka fogtak el a Horánszky utcai kollégium kapualjában, illetve szeméttároló részén. A Kossuth térről tartottunk hazafelé, de nem tudtunk hazamenni, mert lezárták a hazavezető utunkat. Hárman voltunk, Laura és én Érden lakunk, a harmadik társunk pedig Budapesten a XV. kerületben. Először úgy gondoltuk, hogy mi hazamegyünk Érdre, ő pedig hazamegy a XV. kerületbe, mivel azonban már láttuk, hogy Érdre már nem tudunk hazamenni, úgy döntöttünk, hogy mi is hozzájuk megyünk. Sodródtunk a tömeggel, mindenhol lezárták az utcákat. Próbáltunk a Mexikói út felé menni, de nem tudtunk, utána megpróbáltunk eljutni a piros 7-es buszhoz, el is jutottunk a buszmegállóhoz, de a busz már nem járt. Láttunk egy olyan buszt, amelyik teljesen üresen visszafordult, egy másik letette az embereket és nem ment tovább. A Kossuth tértől kis utcákon keresztül jutottunk el a Blaha Lujza tér irányába. De a Blaha Lujza téren nem voltunk, mert kilyukadtunk a Rókus Kórháznál, az előtt van egy kis parkszerű rész, ahol padok vannak, és ott megpihentünk.

Ott már folyamatosan – miközben haladtunk – jöttek mögöttünk emberek, körülöttünk voltak, de rendőrt nem láttunk, mármint minket nem üldöztek rendőrök vagy ilyesmi, csak mindig mondták, hogy most itt jönnek, ott jönnek, és sodródtunk az árral. Ott leültünk a Rókus Kórház előtt, próbáltam is oda bemenni, bekopogni, de nem nyitottak ajtót, meg semmi ilyesmi. Ott a sarkon már láttuk, hogy megint futnak az emberek, és teljesen pánikhangulat volt, lötték ezeket a rakétákat, folyt a könnyünk, már nagyon sokat mentünk, szúrt az oldalam, ezért ültünk le oda.

Utána pedig elindultunk befelé, a Horánszky utca felé – ugye, a Bródy Sándor utca is arra van –, de mi nem mentünk el a Rádió épületéig, mert az jobb oldalt van, mi bementünk baloldalt srégen a Horánszkyba. Ott valaki szólt, hogy nyitva van egy kapu, merthogy be vannak ezek zárva, mert ilyen kódos rendszerek vannak, és oda be tudtunk menni. Nem csak mi hárman voltunk, rajtunk kívül volt még négy ember, tehát heten voltunk bent összesen, őket nem ismertük, tehát mi hárman ismertük egymást, és ők idegenek voltak számunkra.

Bementünk a kapualjba, és a kapualjból nyílt egy kis kukatároló. Nagyon pici helyiség volt, és volt benne körülbelül három vagy négy kuka. Oda beálltunk, és egyszer csak bejött az ajtón rengeteg rendőr maszkban, fekete ruhában. Az arcukat nem láttuk, nem volt rajtuk jelvény, semmi, tehát nem tudtuk őket azonosítani. Ránk törték az ajtót, és utána egyenként mindenkit kirángattak onnan, köztük minket is, talán én lehettem az utolsó vagy az utolsó előtti, akit kiszedtek onnan. Beakadt a táskám a kilincsbe, azt letépték, azzal együtt kirántottak. Semmit nem kérdeztek, semmi felszólítást nem kaptunk, egyszerűen semmit nem csináltunk.

Kijöttünk, és utána elkezdtek minket ütlegelni. Engem például elsőnek vállon vertek, utána a fejemet, ami fel is szakadt, utána hátba vertek, utána a derekamat, akkor elestem térdre, akkor utána még egyszer, azt hiszem, vállon ütöttek, és elestem. Utána odalépett hozzám egy rendőr – nem tudom, hogy az-e, aki megvert, vagy pedig egy másik –, és a hajamnál fogva felrántott, a hajam a kezébe maradt, ami véres volt. Ezt lerázta, és nem túl szép szavakkal illetett, hogy véres, hajas a keze. Utána kirángattak, megbilincseltek minket ilyen gyorskötegelővel, az egyiket úgy rászorították, hogy vérzett a kezem, a másik meg lötyögött. Kivittek a falhoz, és ott a falhoz nyomtak teljesen, tehát magatehetetlen voltam. Nem láttam, hogy mi történik a többiekkel, csak éreztem meg hallottam. Mindenkit megbilincseltek, rugdostak, vertek, káosz volt ott, utána pedig kint az épület előtt még felnéztem, és láttam, hogy kinézett egy ember, és látta az eseményeket, de őt később aztán nem találtuk meg.

Ezek után átadtak minket más rendőröknek, elkezdtek minket cibálni az utcán, mindenkit lefelé nyomtak, mindenkit körülbelül három rendőr vitt. Én mentem leghátul, előttem vitték Laurát, illetve Milánt is. Milán elejtett egy kabátot, amit a kezében fogott, és Laura szólt, hogy a kabátja, erre odalépett hozzá egy rendőr, és hátba vágta úgy, hogy majdnem elesett. Milán már alig bírta menni, mert annyira megverték gumibottal meg viperával, meg ráütöttek a csuklójára. Már alig bírták vinni, őt talán többen is vitték, szerintem hárman vagy négyen cipelték, mert elég nehéz, és húzták végig a földön.

Elértünk a Rádió épületéhez, én nem tudtam, hogy a Rádió épületébe vittek minket, amíg ki nem szabadultunk. Laura viszont látta, mert amikor bevitték, akkor felnézett, és ki volt írva, hogy Magyar Rádió. Én csak annyit éreztem, hogy bevisznek minket valahová, ahol megint átadtak minket új embereknek. Bementünk egy udvarra – emlékszem a fotocellás ajtóra –, és az udvaron már térdepeltettek embereket a falnál. Minket is beraktak a sor végére, Laura és Milán között térdepeltem. Ott ordenáre módon üvöltöztek velünk, szidták minket, azt mondták, hogy ha mocorgunk, akkor szétrúgnak minket, mi meg nagyon féltünk, mert igen közel tettek a falhoz, és ha rugdostak valakit – nagyjából azért tudtam nézelődni, de csak így oldalra –, akkor az lefejelte a falat. Nagyon sokáig, nem tudom mennyi ideig, de körülbelül szerintem egy-két óráig térdepeltünk ott, már senki nem tudott ülni a lábán, mert kiment a vér a lábunkból.

Eközben hoztak még embert, akkor egy fiú mellettünk asztmás rohamot kapott, és mondta, hogy pipát szeretne. Elkezdtek turkálni a ruháit, meg közben rugdosták, verték, szidták őt is, és mondták, hogy ha igazán asztmás lennél, lenne nálad pipa, és ott fuldoklott. Ezt hallottam, de látni nem láttam, ez pár méterre tőlem volt, de nem mertem odanézni, közben Laura meg mondta, hogy úristen, ömlik a vér a fejedből. Ki volt engedve a hajam, és csöpögött a vér a hajamból, de mondtam, hogy ne foglalkozzon velem, nehogy megverjék amiatt, mert hozzám szólt. Eközben odajöttek mindenféle rendőrök, és kérdezték, hogy hívnak, merre lakunk, meg ilyesmit, meg hogy hogyan meg fogjuk ezt szívni, hogyan meg leszünk verve. Odajöttek, rárajzoltak a testünkre – kinek hova – egy számot egy zöld filccel, nekem a kezemre, de volt, akinek a homlokára, volt, akinek a vállára. Nekem a kezemre rajzoltak, azt hiszem, egy négyest, de már nem emlékszem pontosan, és egy papírt hátul beraktak a kezünkbe, és azt mondták, hogy ha ezt elhagyjuk, akkor szét leszünk ütve meg verve, és ezt el ne hagyjuk, és hogy mostantól nincs nevünk, csak számunk van. Ezt mondták.

Telt-múlt az idő, bejöttek még emberek, aztán egyszer csak nem hoztak már senkit. Hogy ott volt-e az autó, azt nem tudom, de mondták, hogy készen van az autó, úgyhogy indulhatunk, és bent állt egy, azt hiszem, Ford Tranzit, egy nagyobb kisbusz, és oda elkezdtek folyamatosan beültetni minket, de nem ülhattunk egymás mellett. Sorban vannak az ülések, két vagy három ülés van egymás mellett, de mindig csak egy ember ülhetett vissza, az, akit vitt a rendőr. Én ott szólni tudtam egy fiatalabb rendőrhöz, hogy vérzik, fáj a fejem és ilyesmi. Ő ott azt mondta, hogy el fognak vinni, hívják a mentőket, ha jönnek, akkor majd ellátnak. Közben mindannyiunkat beültettek, de már Milánnak és egy másik fiúnak már nem volt hely. Persze, lett volna hely a buszban, de úgy, ahogyan bennünket ültettek, már nem volt, így kettőjüket betették a csomagtartóba, belökték őket. Ott az egyikük mocorgott, mivel rádobták a másikkra, és akkor leütötték őket. Ezután elvittek minket a VIII. Kerületi Rendőrkapitányságra, ott átmotozták a ruháinkat, a táskánkat és ilyesmit, majd szóltak, hogy megjött értem a mentő. A mentőben engem kibilincseltek, illetve így kikötötték mind a két kezemet (*Mutatja.*). Két fiúval utaztam, az egyiknek el volt törve a keze, a másiknak talán a feje vérzett, ott hármunkat vittek fel a Péterfy Sándor utcában CT-re. Ott már megint csak voltak további sérültek.

Megcétézték, és azt mondták, hogy a fejemnek semmi baja nincsen, nem érte sérülés, viszont azért összekapcsolták a fejemet, mert ott volt egy zúzódás. Megtisztították a sebet, mondták, hogy le kell borotválni a hajamból. Mindezt úgy csinálták, hogy hat darab rendőr volt bent velem, akik bíztatták a nővérkét, még többet borotváljon le a hajamból, hogy minél több haj hiányozzon. A nővérke csúnyán nézett rájuk, mert egyáltalán nem tetszett neki, hogy bejöttek a rendőrök. Én e közben folyamatosan bilincsből, vezetőszíjon voltam, nem engedték levenni, a CT-re is úgy mentem, hogy ez rajtam volt, de az orvos mondta, hogy oda nem jöhet be velem senki. Kaptam egy tetanuszt. Mondták, hogy toljam le a nadrágomat, de akkor sem engedtek el. Nagy nehezen leszedtem magamról, előre kellett dőlnöm, ezen röhögött hat rendőr, a fenekemen, a bugyimon viccelődtek és ilyesmi. Utána kint órákig így, megbilincselve kellett ülnöm, amíg mindenkit el nem látnak, utána együtt vittek minket vissza a VIII. Kerületi Rendőrkapitányságra, ahol Laurával, illetve Kanyó Bernadettel egy szobába kerültem. Őt nem ismertem, de ő is ott volt velünk a kapualjban. Ő bepisilt, tiszta pisi volt a nadrágja, mert annyira vesén vagy hasba rúgták. Mi hárman, közösen egy kétágyas szobában voltunk, ott két vaságy a falhoz volt szerelve, és egy darab pokrócot kaptunk, ami egy büdös, koszos, használt pokróc volt, ezt Laurával odaadtuk neki, mert nagyon fázott, tiszta víz volt, ez nagyon megviselte, sírt, odaadtuk neki, mi pedig egy ágyon aludtunk összebújva. Iszonyatosan hideg volt. Ott is alig tudtunk kimenni pisilni, egy órát kellett várni, amíg jött értünk valaki. Nem mondtak semmit.

Az első nap azt mondták, hogy várni kell, felveszik a vallomást, utána hazamehetünk, utána azt mondták, hogy két napig leszünk bent csoportosan elkövetett garázdaság miatt, utána már súlyosbították, hogy hivatalos személy elleni erőszak. Közben jött az ügyvédünk, akivel beszélni tudtunk, mert akkorra már a szüleink jóval később megtudták, hogy bekerültünk. Ott voltunk egy éjszakát és egy délutánt, majd éjszaka átszállítottak minket a Gyorskocsi utcába. Ezt úgy éltem meg, hogy beültettek hátra egy rendőrautóba, és valakivel, egy idegennel párban vittek minket, tehát két rendőrautó indult el egyszerre. Mind a kettőben egy-egy embert szállítottak, és azon röhögtek, hogy meg vagyunk bilincselve, és rázkódunk hátul. Azt is láttam, hogy egy piros lámpán is átmentünk, utána pedig megálltunk a Gyorskocsi utca előtt, ahol kiszedtek, bevittek, felvittek egy emeletre, engem belöktek egy koromsötét szobába, csak egy fehér haját láttam, azt láttam, hogy valaki ott fekszik. A cuccaimmal ott álltam, kaptam pokrócot és valamilyen párnát, reggelig így álltam, mert nem láttam, hová feküdjek, üljek vagy álljak. Reggel láttam, hogy egy ukrán lány van ott, de nem nagyon tudtunk beszélni, mert nem beszélt angolul, nem tudtunk kommunikálni, hogy ő miért van ott.

Másfél, két napig voltam ott, utána pedig szombaton volt a tárgyalásunk. Csütörtökön kaptak el, és szombaton délelőtt volt a tárgyalás. Ott is teljesen megbilincseltek, vezetősíjzat kaptam, külön kocsi-val vittek minket a tárgyalásra, ott láttuk a szüleinket először. Akkor már be volt kötve a fejem. Napokig, hat és fél napig nem engedtek fürödni, nem fürödhettem, pedig az orvos egyébként külön előírta, hogy a sebet tisztítani kellene. Hiába kötötték be, tiszta vér volt a hajam, így a hatodik napon már elég bűdös szaga volt. Amikor apuékát egy percre odaengedték, meg is jegyezte, hogy elég bűdös vagyok, mert izzadtam, és tiszta vér volt a hajam, meg volt keményedve. Ott is bementünk, és mondták a rendőrök, hogy csak a falat nézhetjük, nem nézhetünk a szüleinkre, nem is szólhattunk hozzájuk egy szót sem, sőt, még egymáshoz sem szólhattunk, mert direkt úgy tettek minket, hogy külön legyünk. Bementünk erre a bizonyos tárgyalásunkra, ami abból állt, hogy meg sem szólalhattunk. Elmondták az ítéletet, és azonnal megkaptuk az előzetes letartóztatást.

Onnan kijöttünk, és azt mondták, hogy elmegyünk erre a bizonyos befogadásra a Nagy Ignác utcába. Ez borzalmas volt. Bementünk oda, én értem oda legelőször. Folyamatosan vittek minket, és amikor bementünk, éppen egy embert vertek az udvaron, aki fertőző beteg volt. Mi ott álltunk a kapuban, és mondták, hogy megint jöttek új emberek, mi legyen velük. Azt mondták, hogy ugyanúgy térdeplés a falhoz. Ott is kiosztottak minket, ha ezt meg azt csináljuk, úgy el leszünk verve, ez lesz meg az lesz. Akkor leindianoztak, mert kötés volt a fejemen. Ott legalább egy órát térdepeltettek, egy ember pedig folyamatosan üvöltözött velünk. Ott is megverték egy fiút, nem tudom, ki volt az, utána pedig bevittek egy folyosóra. Beértünk a folyosóra. Amikor beértünk a folyosóra, ahogyan beláttam a folyosót, végig emberek a fejükkel támasztották a falat, hátul volt a kezük, és mi ennek a sornak a végére kerültünk Laurával. A fejem teljesen be volt dagadva. Itt volt a sérülésem (*Mutatja.*), de több helyre is ütöttek, ami nem szakadt fel, és az egész fel volt dagadva, be volt kötve, ennek ellenére nekem is a falhoz kellett támaszkodnom. Csúszott szét a lábunk, de nemcsak nekünk, hanem mindenkinek, az orromon már csöpögött az izzadság, annyira nem bírtam már magam tartani, mert végig kellett várnunk a sorban, amíg mindenkinek átnézik a ruháit, elvisznek egészségügyi vizsgálatra, ahol le kell vetkőzni meztelenre, felveszik az adatokat, elveszik azt, ami nem lehet az embernél és ilyesmi. Mi ennek a sornak a végén voltunk, addig ott kellett terpeszben fejjel tartani a falat, amíg sorra nem kerülünk.

Közben pedig járkált két-három rendőr mögöttünk, és akinek csúszott vagy remegett a lába, vagy ilyesmi, annak rugdosták a bokáját, tehát hogy még annyira se tudjunk állni, amennyire tudtunk. Ott is egy fiú volt mellettünk, aki már nem bírta tartani magát, és már szinte a földre csúszott (*Garamszegi Laura: Elesett.*) Elesett is esett, és szétrugdosta egy rendőr, agyonrugdosta, és mondta, hogy még a csajok jobban fogják bírni a sítet, mint te, és elég kemény dolgokat mondtak, hogy mostantól mi vár ránk, meg ilyesmit.

Utána nagy nehezen sorra kerültünk, elvittek minket is ilyen ellenőrzésre, túlestünk rajta. Ott, ahol letételezték a dolgainkat, tőlem elvették, ami volt nálam: parfüm, sminkcuccok, alapozótól kezdve minden egyéb. Azt mondták, hogy üveg nem lehet nálam, ahhoz képest megkaphattam a tükrömet, meg egy csomó mindent, ami üveg, viszont a parfümömet elvették, külön letették a földre. Laura bement utánam, és látta, hogy a rendőrnő elteszi. (*Garamszegi Laura: Szó szerint azt mondta, mikor nézegette, hogy hú, ez Calvin Klein, jó lesz nekem, és eltette.*) Úgyhogy ilyenek voltak.

Utána pedig beállítottak minket egy kis, nem is tudom, mi volt, mint egy WC, csak üres volt, egy nagyon kicsi kis lyukba, amit egy vasajtó zár, és van rajta egy kis ablak, meg egy kis függöny, amin kívülről tudnak nézegetni. Oda beállítottak engem, és mondták, hogy az üvegnél tartsam körömmel a vasajtót, mert az amúgy kinyílt magától, nem is tudom, hogy be lehetette-e zárni, de azt mondták, hogy tartsam a körömmel a tükörnél. Emlékszem rá, hogy már vérzett az ujjam, már teljesen kivoltam, és néha, hogyha kicsit kijebb nyílt, akkor valaki kintről belerúgott egyet, és akkor az csapott egyet a körmeimen. Jó tíz perc eltelt, amikor jött

Laura, és akkor már együtt kellett tartanunk. Nem is tudom, mennyi ideig ott voltunk. Utána pedig felvittek minket, illetve odaadták a matracunkat, az ágyneműnket és minden egyebet, hogy vigyük fel a 4. emeletre, ahol a nők vannak fogva tartva. Ott is elejtettem a dolgaimat, és akkor is üvöltöttek velem, hogy nem lesz ágyam, meg nem is tudom.

Akkor beraktak három nap magánzárkába, utána a harmadik, illetve a negyedik napon mondták, hogy bekerülök a többi előzetesen letartóztatott személlyel, amit nem nagyon akartam, mert amilyen embereket láttam ott, egyikkel sem szívesen lettem volna egy szobában fogva tartva. Aztán szerencsém volt, mert ők aránylag normálisak voltak, akikkel voltam, de egy hét után beraktak hozzánk egy nőt, aki fertőző beteg volt – mint utóbb kiderült, mikor eljöttem, aznap már elvitték fertőző betegként –, és ez borzalmas volt. Éjszaka bepisilt, üvöltözött, fertőző kelései voltak. Csengettünk többször, hogy vigyék el vagy lássák el, de nem érdekelte őket. Rágyújtott a saját irataira a szobában, borzalmas volt.

De bent a börtönben is, hát ott már nem vertek meg minket, de ott is állandóan ment az üvöltözés, volt, hogy lementünk sétára, kiállítottak a sorból – egy körülbelül két évvel idősebb lány mint én –, és mondta, hogy vetkőzzek teljesen meztelenre, és kezdjek el guggolgatni mindenki előtt. Ilyeneket csináltak. A motozásnál is belerúgtak a bokánkba, szóval ilyesmik voltak. Egyszer kaptam vacsorát, konzervet adtak, de nyitót nem adtak. Éjszaka rám kapcsolták többször a villanyt, hogy mit csinálok. Akkor, amikor magánzárkában voltam, még nem tudtam, hogy mi ott a rend, nem volt bent semmi könyv, semmi; nem mondták el, hogyan kell viselkedni. Például nem tudtam, hogy nem lehet nappal aludni, és egyszer berontott három nő gumibotokkal, hogy azonnal keljek fel, hogy mit képzelek, hogy alszom, stb., és mondtam, hogy nem tudtam, hogy nem lehet. Azt sem tudtam, hogyan kell beágyazni az ágyat, és addig jöttek be gumibotos emberek a szobába, amíg úgy nem ágyaztam, ahogy nekik jó volt, mert nem tudtam, hogyan kell kockára hajtani ide-oda, mert vannak erre szabályok. Ezt sem tudtam.

A fürdőssel pedig nagyon pórul jártam, mert mindenhol lemaradtam a fürdőnapról; a VIII. kerületben szerintem nem is lehetett, a Gyorskocsi utcában pont lemaradtam a fürdőnapról. Ott is többször szóltam, hogy szeretnék elmenni fürdeni, rám vágták az ajtót, és a Nagy Ignác utcában is lemaradtam. Sőt, mikor fürdőnap volt, akkor is elfelejtettek, és másnap vittek be. Úgyhogy ilyesmik voltak.

ELNÖK: Mikor szabadultak?

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: 2006. október 3-án.

ELNÖK: Laura, valamivel ki kívánja egészíteni?

GARAMSZEGI LAURA sértett: Igen, szeretném. Együtt voltunk végig, de például a VIII. kerületi kapitányságon, mikor felvették az adatainkat, akkor ott is két rendőr végigmért minket, hogy a srác az jó lesz, de a két kis... *(Elhallgat.)*

ELNÖK: Szó szerint kérjük.

GARAMSZEGI LAURA sértett: ...kurvát minek hoztátok be, ezekkel mit csináljunk, ráadásul az egyiknek még be is van kötve a feje. Én meg az első voltam, akit kirángattak a szeméttárolóból, úgyhogy igazából végignéztem, amit Líviával, Milánnal meg a többiekkel csináltak. Komolyan, az még rosszabb volt, mint amikor megvertek. Tehát engem is a hajamnál fogva kicibáltak onnan, többször megütöttek gumibotokkal, én is elestem. Hasra estem, és akkor felcibáltak a hajamnál fogva, hozzávágtak a falhoz, és engem ott bilincseltek meg ezzel a kötegelőkábellel, úgyhogy mind a két csuklóm vérzett. Többször szóltunk, hogy ezt

kicsit lazítsák meg, de nem érdekelte őket. Amikor a VIII. kerületben levágták, akkor úgy vágta le a rendőr, hogy még kicsit bele is vágott a csuklómba.

A tárgyalás után, amikor átvittek minket a bv-be, akkor a rendőr rám mosolygott, és azt mondta, hogy ne félj, itt már nem fognak bántani, és utána jött az, hogy ott megint térdepelni kellett, órákig a falat támasztva terpeszben állni. Akinek nem volt elég nagy a terpesze, abba még bele is rúgtak, nekünk is többször belerúgtak a bokánkba, a bal bokám tiszta lila volt két-három nap múlva.

A magánzárka: fogalmunk nem volt semmiről; ez az ágyazás is, nem is értettem, hogy mi nem jó az ágyazásban, többször ránk rontottak, hogy azonnal ágyazzunk át. Utána én is közösségbe kerültem, szerencsére velem is viszonylag normálisak voltak, de velem is volt, hogy a sétánál kiszedtek a sorból, bevittek a mosdóba, és hárman mondták, hogy vetkőzzek le meztelenre, guggolgassak.

Ennyi volt nagyjából.

ELNÖK: Ugyanúgy október 3-án szabadult?

GARAMSZEGI LAURA sértett: Igen.

ELNÖK: Tettek feljelentést utána?

GARAMSZEGI LAURA sértett: A bv ellen nem.

ELNÖK: Ki ellen tettek feljelentést?

GARAMSZEGI LAURA sértett: A magyar államot pereltük, annak a pernek vége, meg most is folyamatban van egy per.

ELNÖK: Melyik az, amelyik még folyamatban van?

GARAMSZEGI LAURA sértett: A BRFK-t pereljük, meg a Készenléti Rendőrséget.

ELNÖK: Ezek szerint ott még kártalanítást nem kaptak.

GARAMSZEGI LAURA sértett: Ott még nem.

ELNÖK: Csak az előzetesért kaptak? Tehát az állammal szembeni perben kaptak, és a BRFK-val szemben még folyamatban van a per, világos.

Volt-e a feljelentésnek bármilyen következménye?

GARAMSZEGI LAURA sértett: A feljelentésnek nem, de például egyszer az egyik kereskedelmi csatornának, amelyik készített egy riportot, elmondtam, hogy levetkőztettek, guggoltattak, utána fenyegetőzött a BV, hogy be fognak perelni rágalmazásért.

ELNÖK: Ha lehet, név szerint.

GARAMSZEGI LAURA sértett: Nem tudom, a riporter telefonált, hogy konkrétan őket fenyegette a BV, hogy rágalmazásért beperelik őket.

ELNÖK: Ez az RTL Klub?

GARAMSZEGI LAURA sértett: A másik.

ELNÖK: Tehát ez a TV2-nek adott interjú volt. Ki volt a riporter?

GARAMSZEGI LAURA sértett: Schuster Richárd.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Képviselő asszony, parancsoljon!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Szeretném emlékeztetni a sajtón keresztül a nyilvánosságot és mindenkit, aki a felelősség kérdésében döntést hozni jogosult és köteles, hogy körülbelül 150 hasonló eset, illetőleg ennél durvább történt ebben a rövid időszakban. Ezt azért nem mondanám, mert ez olyan, mintha minimalizálnánk vagy egy picit csökkentenénk a veletek szemben történetek súlyát. A kollégám itt mellettem azt mondja, hogy még ennél durvábbak is voltak. Tehát nem két esetről beszélünk, hanem nagyságrendileg 150 hasonló esetről. Ennyi, akiket előzetesbe vettek, de bántalmazásos eset még ennél is több volt, tehát több száz ilyen eset volt.

Amit most mondani szeretnék, először is az, hogy nagyon felnézek rátok, és tényleg a példaképeim vagytok, annak ellenére, hogy a legnagyobb lányom hasonló korú, mint ti. Egyrészt nagyon köszönöm nektek, hogy ilyen sokat segítettetek az igazság kiderítésében, és a szüleiteknek is azt a sok harcot, amit négy éven át végigcsináltak, és azt a hihetetlen méltóságot, amivel ezt a harcot végigcsináltátok. Ezért vagytok a példaképeim, mert én erre képtelen vagyok. Énbennem olyan hihetetlen düh és indulat van, ha például arra gondolok, hogy hétfőn fel kell ülnöm egy repülőgépre, és elmegyek az Európai Parlament nevű látszatintézménybe, ahol az emberi jogok címszó alatt folyamatosan csak a romák és a melegek jogairól van szó, és egy éve, amióta ott vagyok, nem tudom elérni, hogy végre egy vizsgálóbizottság alakuljon ennek a gyalázatos cselekménysornak a kivizsgálására. Úgyhogy én most megint csak a nyilvánosság erejét kihasználva és a jegyzőkönyvbe mondva kérem a fideszes képviselőtársaimat, hogy négy év után végre szíveskedjenek a partnereim lenni abban, hogy vizsgálóbizottságot követeljünk az Európai Parlamentben ezeknek a gyalázatos ügyeknek a kivizsgálására.

A kérdéseim a következők. Nem állhat meg a felelősség ott, hogy részletesen beszéltetek a rendőrök és a BV-sek brutalitásairól, azonban ezeknek a törvénysértéseknek és eljárásoknak a jogellenességét felügyelni, kiszűrni hivatott az ügyészség és a bíróság. Most a gyalázatok sorában azért egy percre ne feledkezzünk el arról, hogy azok az ügyészek, akik a ti ügyetekben eljárak, változatlanul ügyészkednek, és az a bíró például, aki ilyen gyalázatos körülmények között rendelte el a ti előzetes letartóztatásokat, vélhetően most is bíraskodik. Kérem, az utókor kedvéért örökítsük meg a neveiket, tehát kik voltak név szerint azok az ügyészek, ha emlékeztek, akik az ügyetekben eljárak, meddig hosszabbították az ellenetek való büntetőeljárást. Itt nemcsak egy előzetes letartóztatásról volt szó, hanem egy koncepciós büntetőeljárásról. Ekkor, ebben az időszakban vált tömegessé az a jelenség, hogy a hatalom tömegesen a politikai megfélemlítés eszközeként kezdte használni a büntetőeljárást. Történelmi felelősségünk, hogy ezt kimutassuk, és ezt azonnal megállítsuk, mert, ahogyan már hangsúlyoztam a jegyzőkönyvben, most is folyik.

Tehát meddig tartott a büntetőeljárás ellenetek? Hányszor hosszabbították meg ezt a koncepciós büntetőeljárást? Kik voltak az ügyészek, akik meghosszabbították? Bíróként név szerint kik jártak el ebben az ügyben? Szeretném, ha egy lassított felvétellel percről percre megnéznénk azt a bizonyos előzetes letartóztatást elrendelő ügyészi tárgyalást, illetőleg meghallgatást. Ugye, azt mondtátok, hogy nem mondhattatok semmit, hanem egyszerűen kihirdették a határozatot, hogy 30 nap előzetes. Ha valaki ezt olvassa majd a jegyzőkönyvben, vagy esetleg nézik, hallgatják, lehet, hogy ezt biztosan leegyszerűsítették vagy eltúlozták. Ez,

ha jól tudom, egy rövid eljárás volt, kvázi egy rövid tárgyalás. El tudjátok mondani percről percre, hogy mi történt, tehát bevitték benneteket. Ilyenekre vagyok kíváncsi például, hogy a bíró megkérdezte-e, vajon mitől véres a fejed. A bíró látja azt, hogy össze vagy verve, odavisznek elé egy fogva tartott embert, egy fiatal nőt, aki láthatóan össze van verve, és vajon megkérdezi-e, hogy mi történt veled. Egyáltalán teyéték meg, hogy elmondjátok pillanatról pillanatra azt, kvázi jegyzőkönyvszerűen, biztosan fel tudjátok idézni, hol zajlott ez az eljárás, illetőleg az ügyéssel való kapcsolatokról mondjatok valamit, találkoztatok-e az ügyéssel, vagy nem találkoztatok, milyen volt, ki volt az és a többi, hiszen ezek az emberek lettek volna felelősök azért, hogy ezeknek a dolgoknak a törvénytelenységét és gyalázatosságát megakadályozzák.

ELNÖK: Bocsánat, részben a kérdésekhez fogok csatlakozni *(Varga László: Én is!)* majd Varga képviselő úr is.

A megjegyzésekre annyit azért mondanék, egyrészt nem biztos, hogy egy ilyen meghallgatást követően olyan aktuálpolitikába kellene bocsátkozni, ahol egymásnak egyébként nem nagyon tudunk mit felróni. Nem vitatom azt, hogy a képviselő asszony és a Civil Jogász Bizottság ennek az ügynek a feltárásában érdemeket szerzett. Nehéz azt vitatni, hogy mondjuk Gál Kinga vagy Szájer József, mint európai parlamenti képviselők, ne tettek volna sokat ebben az ügyben. Egyébként pedig itt egy vizsgálóbizottságban ülünk, azért ülünk, hogy éppen ezek az egyébként gyalázatos, megrendítő és felháborító ügyek a lehető legnagyobb nyilvánosságot megkaphassák.

Bocsánat, ugye, mindenkinek küldtünk meghívót. Ahhoz abszolút csatlakozom, hogy mind az ügyészek neve, mind a bírák neve nyugodtan hangozzon el, sőt, még ahhoz is, hogy ez a vizsgálóbizottsági tevékenység itt nem állhat meg anélkül, hogy például ilyen esetekben konkrétan ne keressük meg a bíróságot, hogy mit tettek, ez hogyan fordulhatott elő, vizsgálják meg az ügyészek minden alap nélküli előzetes letartóztatásait, illetve a bírák tevékenységét, akik egyébként hozzájárultak a maguk esküjét semmibe vevő tevékenységükkel ahhoz, hogy ilyen bánásmódra sor kerülhetett. A büntetés-végrehajtás parancsnokát is megidéztük, és mindenkit meg fogunk hallgatni, akinek bármilyen tudomása lehet ezekről az eseményekről.

(Dr. Morvai Krisztina jelzésére:) Először Varga képviselő úré a szó, a kérdéseken legyünk túl, utána mi ezt a vitát külön is le tudjuk folytatni, ha ez egyáltalán vita. *(Dr. Morvai Krisztina: Nem vita! Csak a jegyzőkönyvbe kértem venni azt... – Varga László: Szeretnék kérdezni! – Dr. Morvai Krisztina: Most már szeretném befejezni!)*

Parancsoljon, képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Szeretném ezt befejezni. Én csupán annyit kértem, hogy a vizsgálóbizottságot... *(Varga László felé:)* Önnek milyen problémája van azzal, hogy az Európai Unióban vizsgálóbizottság legyen ezzel az ügygel kapcsolatban? A Fidesznek miért lenne ez olyan óriási nagy probléma? Esetleg alkalomadtán szeretnék erre választ kapni. *(Varga László: Ezek után ma már nem szólok semmit!)* Mi képviselők, politikusok vagyunk!

ELNÖK: Alkalomadtán azokat a parlamentáris szabályokat tartsuk be, és őrizzük meg az ülés méltóságát, főleg akkor, ha a képviselő asszony ilyen jellegű politikai vitát akar kezdeményezni, és legalább várjuk meg a meghallgatásokat, utána önnek joga van a felszólaláshoz, de ne ebben a keretben és ne a kérdéskörben. A vitát kerülendő nem is mondok többet. *(Varga László felé:)*A képviselő úr kíván-e hozzászólni? *(Varga László: Ezek után nem.)*

(Dr. Gaudi-Nagy Tamás jelzésére:) Parancsolj!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Szerintem azért a vizsgálóbizottság, helyesebben az albizottság akkor végzi jól a munkáját, ha itt a valóban feszes kérdések mellett óhatatlanul – azért végül is érző emberek vagyunk, amellet, hogy felelős jogászok és politikusok – az ember zsebében tényleg kinyílik a bicska. Tehát azt gondolom, teljesen jogos, hogy ezt egy picit továbbgondoljuk. Itt dolgozunk, a munkánknak ezt a részét nem lehet lekorlátozni, és nemcsak meghallgatjuk, kérdést teszünk fel, hanem egyszerűen közben kérdéseket vetünk fel, megvitatjuk. Sőt, csatlakozom Morvai Krisztina felvetéséhez, és azt is mondanám... (*Ékes Iona felé:*) Megköszönném, ha a kedves alelnök társnőm figyelne. (*Dr. Morvai Krisztina: Ez a folyamatos morgás nagyon sérti az ülés méltóságát.*)

ELNÖK: De az is, ha valaki belekiabál, anélkül, hogy szót kapott volna.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Tehát pont arra akartam utalni, hogy itt dolgozunk, közösen dolgozunk egy ügy érdekében, amelynek az a célja, hogy azok a politikusbűnözők, rendőrbűnözők, ügyészbűnözők és bíróbűnözők is – hozzá kell tenni, új fogalmakat bevezetve a közéletbe – az utóbbi időben a mai napig is valóban több koncepció eljárást indítottak és a többi. Egy a lényeg: itt közösen dolgozunk, közösen keressük a megoldást.

Én nemrégiben jártam Észak-Írországban, és nem tudom elhallgatni azt, hogy ott 12 év vizsgálat után 5 ezer oldalnyi vizsgálati anyagot 10 kötetben tettek közzé az 1972. január 30-i véres vasárnapról, ahol 14 embert brutálisan megöltek. Nálunk hála Istennek „csak” kilőtték a szemét 14 embernek. Megjegyzem, több száz ember életét kettétörték. Nekem most határozottan az a benyomásom, és ezt itt nyílt formában is megtenném, mert az ember azért nyilván egyeztetéssel próbál egyfajta működésben lenni a kollégákkal, de határozottan az a javaslatom, hogy sokkal több tagot meg kell hallgatnunk ahhoz, hogy hitelesebb legyen a munkánk. Tehát a két kedves hölgy valóban nyilván szinte a legnagyobb, a legkomolyabb látéletét adja ennek az egész folyamatnak, végigmentek az összes hatóság szintjén, de nem kerülhető meg, hogy ez a bizonyos Saville-bizottság, amely 12 év után tette le a jelentését Nagy-Britanniában, közel ezer tanút hallgatott meg.

Tehát most nem mondom, hogy ilyen nagyságrendig menjünk el, de azért azt gondolom, hogy idő, energia és pénz legyen arra, hogy járjuk körbe. Most nekem is itt van még két-három olyan rádiós esetem – fiatal emberek –, akiknél még ennél is keményebb dolog történt, még egyszer mondom, nem bagatellizálva az önök fájdalmait, de nekik töréseik lettek, ott a Rádió udvarán 30-40 rendőr verte őket perceként át. (*Közbeszólás.*) Világos, de azért azt vetem fel, hogy azért ezt nem kell, legalább is én nem értelmezem olyan mereven, hogy csak kérdezzük, és ne sértsük meg a kedves vendégeket. Nyilván őket legalább ugyanúgy érdekli, és azért vannak itt, hogy segítsenek a felelősségre vonásban, tehát a felelősségre vonás és egyáltalán a valóság kiderítése a feladatunk.

Csupán azt javaslom, hogy ezt az egész vizsgálati kört azért tegyük sokkal mélyebbre hatóvá, mert most inkább reprezentációs jellege van ennek, most meghallgatunk egy-két áldozatot, egy-két ügyészt – legtöbb a rendőr –, de azt gondolom, hogy ahol felmerül személyében is olyan ügyész, mi is meg tudjuk nevezni a jogvédő kollégákkal azokat a nyomozó ügyészeket, azt a 8-10 bírót, akik bizony kökeményen asszisztáltak ehhez a folyamathoz. Ezért az ő meghallgatásuk is akár indokolt lehet, de mivel ezt szerintem egy külön ülés keretében úgyis tovább folytathatjuk, csak ha már ez felmerült – és abszolút megértem és elfogadom Morvai Krisztina felvetéseit –, mert igenis nem mehetünk el teljesen semlegesen e mellett.

A másik meg az, hogy ő is el szokta mondani, de ki is egészítem ezzel – nyilván most nem mondhatta, talán benne ragadt –, hogy Göncz Kinga vezeti a LIBE bizottságot, az

Európai Parlament emberi jogi bizottságát, az a Göncz Kinga, aki a szemkilövető kormány tagja volt. Tehát úgy gondolom, itt azért sok közös tennivalónk van, úgyhogy ennek érdekében is javaslom, hogy dolgozzunk, és nyilván hallgassuk meg egymást, legyünk türelmesek, értsük meg az indulatokat, értsük meg, hogy mindenki egyet akar, nem hiszem, hogy ebben bárkinek kételye lehet, Varga képviselőtársamtól kezdve Morvai Krisztinán át Révész Máriuszon keresztül, aki maga is elszenvedte ugyanezt, ami történt

Tehát csak ennyit kérek, hogy tényleg figyeljünk egymásra, legyünk türelmesek és megértők. Köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Én is köszönöm.

Révész Máriusz, szintén ügyrendi körben?

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Kérdezni szeretnék.

ELNÖK: Akkor viszont, ha ügyrendi több nincs, menjünk tovább, és kérdezzünk.

Egyébként továbbra is, a magam részéről, soha nem szóltunk egyetlen szót sem, ha valaki a meghallgatás közben, kérdés előtt kommentált valamit, ami idekapcsolódik, csak úgy gondolom, az legalábbis nem méltányos ennek a bizottságnak a munkarendjével szemben, ahol azért teljes körűek voltak az előzetes egyeztetések, mindenkivel voltak, és abszolút nem a többségi elvet érvényesítve gondoltuk ezeket a vizsgálatokat lefolytatni, és a megidézettekről sem így határoztunk. Tehát a jövőben is úgy gondolom, hogy akkor érdemes ezt a munkarendet és ezt a talán nagyvonalúságot a többség részéről fenntartani, hogyha utána a parlamentáris formákat is sikerül megtartani.

Révész Máriusz képviselőtársam!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Bevallom, eléggé elszoruló torokkal hallgattam a hölgyek vallomását, és kicsit el vagyok keseredve, hogy egy ilyen szívszorító néhány perc után mondjuk ilyen szerencsétlenül viselkedik a bizottság. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Érzelmeket vált ki.)* Bizonyára az áldozatok sem teljesen erre számítottak.

Morvai Krisztinának ahhoz a felvetéséhez azonban mindenképpen csatlakoznék, hogy az a döbbenetes, hogy ez nem egyedi, elszigetelt eset. Szerintem abban az egész bizottság egyetért, hogy nagyon sokakkal ez történt, 100-150, talán még ennél is több emberrel ugyanígy járt el a rendőrség, az ügyészség, a bíróság, és az a döbbenetes, hogy egyébként gyakorlatilag semmilyen következménye nincs. Az összes rendőr, az összes ügyész, az összes bíró a helyén van. Innentől kezdve, ha az emberek jogállamba vetett hite megroppant, az teljesen jogosan roppant meg, mert jogállamban az, hogy ilyen ügyeknek nincs következménye, elfogadhatatlan. Azoknak a bíróknak, akik így jártak el, semmi keresnivalójuk nincs a bíróságon. Azoknak az ügyészeknek, akik így jártak el, semmi keresnivalójuk nincs az ügyészségen.

Az pedig, hogy önökkel a legnormálisabb emberek, akikkel találkoztak a letartóztatásuk folyamán, az elítélt zárkatársaik voltak, egészen drámai, hiszen önök találkoztak rendőrökkel, ügyészekkel, bírókkal, és a legnormálisabbak egyébként az előzetesben elhelyezett zárkatársaik voltak. Ez elfogadhatatlan.

Nyilvánvalóan itt kicsit vitatkoznék Gaudi-Nagy Tamással, mert meghallgathatjuk mind a 150 embert, de sokkal előrébb nem leszünk ebben az ügyben, mert ez egy vizsgálóbizottság, le kell raknunk a parlament elé a jelentést, és a jelentésben szerintem – legalábbis én ezért fogok küzdeni – az szerepeljen, hogy meg kell vizsgálni az ügyészségnek, a legfőbb ügyésznek, azoknak az ügyészeknek a felelősségét, akik ezeket a döntéseket hozták. Nem hiszem, hogy itt a vizsgálóbizottságnak kell egyesével végigvizsgálni az összeset, ez a Legfőbb Ügyészség felelőssége. Egyébként szerintem még ennél tovább is mehetünk, mert

annyira súlyos a történet, hogy fel kell vetni az ügyészi alkalmasságokat. Szerintem a jelentésben...

ELNÖK: A bírókét is.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ezt akarom éppen mondani. Szerintem a jelentésben ezt követően fel kell vetnünk, hogy a bíróság enyhén szólva nem állt a helyzet magaslatán, és ha a meghallgatások ilyen módon történtek, mint az önök esetében, akkor megfontolandó, hogy annak a bírónak, bírónőnek egyébként van-e helye, van-e keresnivalója a bíróságon, ha utána mondjuk az ügyek 90 százalékában az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezik. Maradhatnak-e azok a bírók ott? Hát mégsem az '50-es években vagyunk. Szerintem ezeket a megállapításokat egyébként 150 meghallgatás nélkül is nagyjából meg tudjuk tenni, és erre javaslatot tudunk tenni. Nyilvánvalóan itt meglesz a feladata a bíróság, az ügyészség vezetőinek.

A rendőrség megint elég érdekes történet. Mert azt hiszem, ha azokat a rendőröket mind felelősségre vonnánk, akik ilyen brutálisan viselkedtek ezekben a napokban, akkor nem tudom, ki lenne Budapest és az ország utcáin a következő napokban. (*Közbeszólás: A tisztességes emberek.*) Tehát azt mondom, nagyon-nagyon kevesen lennének, mert szeptember 19-20-21-ére az indulatok teljesen elszabadultak, és azok a rendőrök is, akik a hétköznapi életben egyébként az elmúlt években és talán azóta is normálisan viselkedtek, ott minden kontrollt elvesztettek ezekben a napokban, és azt is hozzá kell tennem, hogy október 23-án is.

Egyetlen kérdést fontosnak tartok tisztázni előtte. Ez pedig az, hogy onnan kezdték a történetet, hogy a Kossuth tértől indultak el. Miután a Kossuth tértől elindultak, nyilvánvalóan így ránézésre nem tűnnek rendbontó alkatnak, tehát nehezen tudnám elképzelni, hogy megtámadták a rendőröket. Azt szeretném megkérdezni – hogy tényleg minden részlet tisztázzunk –, hogy miért mentek a Kossuth térre. Miért voltak ott, volt-e esetleg bármiféle attak? Tehát hogyan kezdődött az egész történet? Mert azt hiszem, ez az egyetlen szál, ami még hiányzik.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Ez úgy volt, hogy mielőtt az egész TV-székház ostroma kirobbant volna, Laura, Milán, én egy másik barátunkkal, aki nem volt ott, kint voltunk Münchenben a sörfesztiválon. Pont akkor jöttünk haza, amikor a TV-székház ostroma volt, és egyszerűen érdekelt minket ez az egész, és bent találkoztunk. Nem konkrétan oda mentünk, hanem bent találkoztunk a városban, sétálgattunk, és elmentünk a Kossuth tér felé, de nem is voltunk ott sokáig. Odamentünk, szónokoltak, semmi nem volt ott, onnan pedig egyszerűen elindultunk vissza, hazafelé. Ennyi. Nem tüntettünk, nem volt nálunk semmi, nem is így mentünk, nem is olyan ruhában voltunk, abszolút nem.

Mondom, csak kimentünk megnézni, hogy ott mi van, hárman voltunk, úgy volt, hogy találkozunk még Milán egy másik barátjával, de ő végül el sem jött a találkozóra, és akkor hazamentünk. Ennyi, semmi más. Szendvicseztünk, ettünk, beszélgettünk, ennyi, semmi más. Tehát nem tüntetni mentünk.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Magam is így gondoltam, hogy így volt, csak a jegyzőkönyv kedvéért tartottam fontosnak, hogy tisztázzuk a történetnek ezt a szálát, hogy mi volt a Kossuth tér előtt.

Egyetlen dolgot még nem teljesen értek. Aznap jöttek haza, vagy előző nap?

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Előző nap.

GARAMSZEGI LAURA sértett: Éjszaka értünk haza, a TV-székház ostroma után.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Igen, akkor ez már lezajlott, az után.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Tehát 18-án értek haza, és ez 19-én, másnap volt.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Szerdáról csütörtökre virradó éjszaka kaptak el minket, és hétfőn volt az ostrom, és mi kedden, egy-másfél nappal előtte értünk haza.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Jó, nem annyira lényeges. Tehát nem tüntetni, nem demonstrálni mentek ki, egyszerűen kíváncsiságból kimentek. Mentek hazafelé, és ez történt önökkel, és 11-12 nap múlva tudtak innen hazaérni, és közben átélték azokat a drámai eseményeket, amiket elmondtak.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Valószínűleg az előbb elfelejtettem elmondani: azzal, hogy kiengedtek minket, nem volt vége, mert utána még ugyanúgy folyt az ügyünk, lakhelyelhagyási tilalmunk volt, nem is tudom, meddig, elég sokáig, 8 hónapig. A lakhelyelhagyási tilalom úgy nézett ki, hogy nem a házból nem léphettünk ki, hanem a városunkból. Például mi ketten tudtunk találkozni, mert egy helyen lakunk, de például Milánt nagyon sokáig nem láttuk. Megjegyzem, nagyon nagy probléma volt, hogy Pestre jártunk suliba, és heteken át intéztük az ügyvéddel, hogy egyáltalán engedélyt kapjunk, hogy az iskola és a lakhelyünk közötti útvonalat – konkrétan le kellett írni, hogy melyik busszal, hol szállunk át és ilyenek – el tudjuk intézni. Elég kellemetlen volt bemenni az iskolába, és elmondani, hogy szeretnénk kérni egy iskolalátogatásit. A tanár leejtette a tollát, amikor elmondtam neki, hogy miért nem akartam mondani, mert nem mertem bevallani, és az igazgatóval is beszélnem kellett. Milánt akkor vették fel az ELTE-re, az egyetemre, az anyukájának kellett bemennie, hogy egyáltalán ne rúgják ki, mert pont akkor kezdődött a tanév, és az elmulasztott órái nehogy problémát okozzanak. Úgyhogy azzal nem záródott le az ügy, hogy minket elengedtek, utána még nagyon sokáig vádoltak minket ezzel, csak akkor már szabadlábbon.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Révész Máriusz!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Nem akarom mondani, hogy egyébként közismert bűnözőknél ehhez képest hogyan járnak el. Nagyon köszönöm, hogy ezt is elmondta.

Amit elmondtak, az tényleg drámai volt, magam is ismerek több olyan embert, akik szintén ugyanezt élték át. Tényleg azt tudom mondani, hogy ami itt akkoriban történt, annak a jogállamhoz egyébként semmi köze, ez most az önök elmondásából, vallomásából teljesen egyértelműen kiderült.

ELNÖK: Még visszatérve Morvai képviselő asszony kérdésére: jó lenne, ha emlékeznének a névre, ki volt az elsőfokú eljárásban az ügyész, aki indítványozta az előzetes letartóztatást, melyik ügyészség, melyik kerület volt, és ki volt a bíró, aki elrendelte a nyomozást.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Ezt nem tudjuk pontosan. *(Csáki József: Bocsánat, szülő vagyok. Az ügyvédiünk CD-n elküldte a teljes anyagot.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. *(Jelzésre:)* Képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. A fiatalok kedvéért is és a jegyzőkönyv kedvéért is rögzíteném: ha tüntetni lettetek volna, demonstrálni lettetek volna akár a Kossuth téren, akár máshol, ugyanolyan jogaitok lennének,

mint úgy, hogy nem tüntetni voltatok. Ezt azért tisztázzuk, hogy ilyen bánásmódban, egyáltalán rendőri erőszakban akkor sem lehetett volna részesíteni benneteket, ha az alkotmányban biztosított gyülekezés jogotokat gyakoroljátok. Ez csak egy megjegyzés volt, amiről azt gondolom, hogy meglehetősen fontos.

Ha megengedi elnök úr, egy pillanatra: szeretném, ha válaszolnátok arra a kérdésemre, hogyan zajlott végső soron ez a meghallgatás, amikor az előzeteseket elrendelték, illetőleg az ügyésszel milyen kapcsolatban voltatok. Köszönöm.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Odavittek minket a bíróságra, ott is vezetőpórázon vittek. Várni kellett a folyosón. A szüleink előtt egy rendőrsorfall állt, hogy még véletlenül se tudjunk egy szót sem váltani velük. Külön, külön, több méterrel egymástól. Nekem például nem engedték meg azt sem, hogy leüljek, befordított a falhoz az a rendőr, aki pórázon vezetett, ami érthetetlen, hogy miért, és azt mondta, ne merjek ránézni a szüleimre, mert akkor még nagyobb bajba kerülök. Ennél nagyobb bajba már nem kerülhetek, de jó, akkor nem nézek rájuk. Ne is szóljak a barátaimhoz, ne csináljak semmit, csak a falat nézzem. Később azt mondta édesapám, hogy azt hitte, megőrültem, amiért a falat nézem. A rendőr, aki vezetett, azt is mondta, hogy meg kellene ölni az ügyvédünket, mert hazudik. Bevittek minket, egyszerre mentünk be a tárgyalóterembe mindannyian, heten, és amikor az ügyész egyesével elmondta ellenünk a vádakat, akkor felállva végighallgattuk.

(Dr. Morvai Krisztina: Mi volt a vád? Mivel vádoltak?) Csoportosan felfegyverkezett, hivatalos személy elleni erőszak. Voltak különböző bizonyítékaik is, mondták, hogy vannak kövek, amelyeket a táskánkban találtak. Egyrészt egy ekkora kis táska volt nálam *(Mutatja.)*, amibe nem fért volna bele az a több kilós kő, másrészt pedig fizikailag képtelen vagyok 30 méterről eltalálni egy embert egy 3 kilós kövel. *(Közbeszólás: Volt-e bizonyítás?)* Nem. Minket konkrétan azzal vádoltak, hogy a Bródy utca sarkán, a Rádiónál volt egy kordon, és mi az ott álló rendőröket kövekkel dobáltuk. Kértük a kamerafelvételeket, mert mindig azt mondják, a VIII. kerület be van kamerázva, de sehol nem működtek a kamerák, nem látszódunk, nem adták ki. Kértük a hazugságvizsgálatot, de azt sem engedték, arra semmi szükség. Kértük a Rádió kameráját, mert azt hiszem, annak az udvarán és a folyosón van kamera, de ekkor nem működött, utána pedig voltak tanúk, akik elmondták, hogy ott, ahol ők azt mondták, egy kordon volt, ahol a rendőrök álltak, ott nem is volt olyan kordon, amit megdobálhattunk volna. Olyanokat írtak a jelentésben, hogy lefűjtak minket, elszaladtunk, de semmi ilyesmi nem volt, abban az utcában nem voltunk, ha lett volna kamerafelvétel, nem lettünk volna rajta. Mi csak kértük.

(Dr. Morvai Krisztina: Hogyan folytatódott a meghallgatás? Ismertette az ügyész a gyanúsítást? És ezután?) Mi meg sem szólalhattunk, mi csak ott álltunk, baromi sokan egy sorban, mert minden embert rendőr tartott. Mi egymás mellett álltunk, mögöttünk volt mindenkinek a rendőre, és egyszerűen meg sem kérdeztek minket. Vártam, hogy majd beszélhetünk, de semmi. Az ügyvédünk próbálkozott, meg talán nekem volt ambulánslapom, amit kaptam a kórházban, a többieknek nem volt. A VIII. Kerületi Rendőrkapitányságon bejött egy három fős orvoscsoport, bár tulajdonképpen nem tudom, kik voltak, és egy nagy könyvben jegyzőkönyvbe vették, hogy kinek, milyen ütései, zúzódásai vannak, de ez is eltűnt, nem kaptuk ott meg. Tehát semmit nem kérdeztek. Nekem volt egy lapom, azzal próbált valamit az ügyvéd, de senki nem beszélhetett, nemcsak mi nem, ránk sem nézett.

GARAMSZEGI LAURA sértett: Mindenkinek 30 nap előzetes. Az ügyvéd mondta, hogy legalább akkor háziőrizetet kapjunk, mert sohasem volt dolgunk a rendőrséggel, nincs priusunk, és mondták, hogy nem lehet, mert a bűnisméltés veszélye miatt muszáj a 30 nap előzetest megkapnunk.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Gaudi-Nagy Tamásé a szó, és a képviselő asszony is várakozik.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Bocsánat, azért kértem szót az elnök úrtól, mert én azon a napon, szeptember 23-án – szeretném, ha ez jegyzőkönyvbe kerülne – védőként ott voltam. Akkor, azon a szombati napon délelőtt 43 embert állítottak a bíróság elé a Pesti Központi Kerületi Bíróság épületében. Ez tényleg hadiállapot képét mutatta. Egyébként akkori információim szerint ott, egy félreeső rendőrségi folyosón bántalmaztak gyanúsítottat. Sajnos, további nyomot nem tudtam fellelni, de azért nem árt, ha ez jegyzőkönyvbe kerül, illetve azt szeretném rögzíteni, hogy az eljárás tipikus rendje valóban ez volt.

A jegyzőkönyv kedvéért azt is jelezzük, hogy bűnisméltésre hivatkozva előzetes letartóztatás esetén nem lehet házi őrizetet kérni, csakúgy a szökés, elrejtőzés esetén. Tehát az ügyészek direkt azért indítványozták – így gondolom –, az egyébként büntetlen előéletű, rendezett életvezetésű fiatalokkal szemben folyamatosan ez volt. Emlékszem, Palásti Mártát, gondolom, majd meghallgatjuk, és előbb, utóbb eljutunk oda, mert személyesen ő állította azt, hogy ezek a fiatalok – nekem is hasonlóak jutottak, általában 8-9 fiatal volt egy eljárásban, arányosítva rakták be őket – bizony, ha most az utcára kerülnek, akkor biztosan azonnal kimennének és dobálnának.

Azt szeretném még ehhez hozzátenni a jegyzőkönyv kedvéért, hogy egyetlen ember volt, aki nem került előzetesbe ezen a napon, egy 18 évet alig meghaladó fiatalember.

ELNÖK: Ékes alelnök asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Azt szeretném megkérdezni, hogy a szüleitek mikor és hogyan értesültek róla, hogy elfogtak benneteket.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: A szüleinknek fogalmuk sem volt, hogy hol vagyunk. Milánt kezdték el keresni a szülei, először telefonon. Nem érték el, mindannyiunknak kikapcsolták a telefonját. Telefonálgattak persze a kórházakba, rendőrségre, és a rendőrök először letagadták mindenhol, hogy vagyunk, és úgy voltak vele a szüleink, hogy ott biztosan nem vagyunk. A Péterffy Sándor utcai kórházban kiderült, hogy engem ott elláttak, de azt hitték a szüleim, hogy ott is vagyunk, és akkor biztosan ott vannak velem a többiek. De nem, és utána, egy nagy kalamajka után derült ki, hogy a VIII. kerületben vagyunk.

GARAMSZEGI LAURA sértett: Apu ment rendőrségről rendőrségre, és mindenhol mondták, hogy nem adhatják ki az információt, mert elmúltunk 18 évesek, aztán talán a XIX. kerületben „becsapdázott”, hogy hallottam, hogy itt vannak a gyerekek, és akkor mondták, hogy pillanat, megnézzük, és mondták, hogy nem, nem itt vannak, hanem a VIII. kerületi kapitányságon. Így derült ki, ott vagyunk egyáltalán.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Meg azt mondták, hogy részegek voltunk, meg hogy leestem a lépcsőről. *(Garamszegi Laura: És azért van bekötve a feje.)* Igen. Meg, hogy milyen agresszíven viselkedtünk, részegek voltunk, és én meg leestem a lépcsőről, és azért van bekötve a fejem.

Utána a szüleink így..., illetve Laura és az én szüleim nagyjából ismerték egymást, de Milán szülei nem, és akkor ők is kijöttek hozzánk, és így csapatostul mentek, kerestek minket, odajöttek a VIII. kerületi Rendőrkapitánysághoz, ott mondták, hogy nem beszélhetnek velünk, nem láthatnak minket, és amikor volt egy ilyen meghallgatás, mi mentünk fel a lépcsőn, akkor anyuék ott láttak engem meg talán Milánt. Be volt kötve a fejem, és azt látták, hogy visznek

fel, ennyi. De nem beszélhettünk, nem mondták meg, hogy mi van velünk, egyszerűen semmit nem mondtak.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Utolsó kérdésre megadom a szót, mert Szívós Mária tanácselnök asszony háromnegyed órája kint várakozik, de tessék parancsonlni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: A többi tanú bejött, amikor a többiek beszéltek.

ELNÖK: Őt is többször hívtuk, de kint szeretne maradni.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Rendben. Ha az ügyésszel való kapcsolatáról még mondanátok valamit. Azt is elmondom, hogy miért fessegetem ennyire ezt a dolgot.

Amikor a bírók és az ügyészek felelősségét fogja ez a bíróság vitatni, akkor ők azt fogják mondani, hogy kérem szépen, aki dolgozik, az hibázik is, hát rossz döntést hoztunk, ez a bírókkal is előfordul ugyanúgy, mint más foglalkozásoknál. De a ti beszámolótok a bizonyíték arra, hogy ez egy koncepcióos eljárás volt, ahol nem tartottak be semmiféle jogszabályt. Tehát nem volt törekvése sem az ügyészségnek, sem a bíróságnak arra, hogy az igazságot, a valóságot, a tényeket megismerje, és ennek óriási relevanciája van ebben az ügyben. Ezért erőltetem ezt, hogy mennyire tartották be a jogszabályokat. Eddig az derült ki, hogy semennyire sem. Tehát olyan meghallgatást tartott a bíróság az előzetesetekkel kapcsolatban, ami potenciálisan sem volt alkalmas arra, hogy az igazságot kiderítse, és ezek szerint nem is volt semmiféle érdekelttségük az igazságban.

Mi volt a helyzet az ügyészséggel vagy az ügyésszel?

GARAMSZEGI LAURA sértett: Az ügyész tulajdonképpen csak az ügyvédünkkel kommunikált, velünk nem.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Abszolút nem. Én konkrétan nem emlékszem az ügyésre. Mondom, annyira emlékszem, hogy bementünk, álltunk, tik-tak, és már mentünk ki. Egyszerűen semmi.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: 8 hónapon keresztül úgy álltatok büntetőeljárás alatt, úgy hosszabbították a büntetőeljárásokat és a lakhelyelhagyási tilalmat, hogy egyetlen egyszer nem hallgatott meg benneteket az ügyész? Jól értem?

GARAMSZEGI LAURA sértett: Egyszer voltunk a Bem rakparton egy meghallgatáson – vagy nem is tudom, mi volt ez –, és ott megkérdezték, hogy mi volt, de nem is tudom, hogy az miért volt. *(Csáky Lívia Magdolna: Az nem is a mi ügyünkkel kapcsolatos volt.)* A rendőrök miatt.

CSÁKY LÍVIA MAGDOLNA sértett: Amikor letartóztattak minket, akkor ott vettek fel vallomást, még aznap vagy másnap éjszaka – nem is tudom –, és ott is, még az ablakhoz sem állhattam, mert azt mondták, hogy ki fogok ugrani, és azonnal be kell csukni az ablakokat.

Ott elmondtuk, hogy mi történt, de ez egy nagyon rövid meghallgatás volt. Leírták egy kis bekezdésben, hogy mi történt, és ennyi volt, amúgy nem hallgattak meg minket abszolút.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Jelzem, hogy... (*Jelzésre.*) Révész Máriusz, parancsolj!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Ugyan nem vagyok jogász, mint az itt ülők többsége, viszont azt én is tudom, hogy egy bírósági eljárásnak vannak szabályai, és ott szokott jegyzőkönyv is készülni.

Szeretném indítványozni a bizottságnak, hogy ennek a bírósági ülésnek a jegyzőkönyvét kérjük be. (*Varga László: Ezt szerettem volna mondani én is.*) Szerintem nézzük meg, hogy mondjuk, egyáltalán a bíró megkérdezte-e a vádlottakat, hogy akarnak-e szólni, szól-e valamit az ügyész. Persze, most ne feltételezzük azt, hogy a bíróság ezt a jegyzőkönyvet meghamisította, és egyik vádlott sem akart szólni a hétből, ez nem tűnik túlságosan életszerűnek.

Javasolom a bizottságnak, hogy ennek a jegyzőkönyvét kérjük be, és utána térjünk vissza rá. Magam is úgy gondolom, mint Morvai Krisztina, hogy hibázni lehet, tehát az előfordulhat, de itt ez nem hiba, ami történt az eljárás során, ez annál sokkal-sokkal több. Tehát ha meg sem kérdezik, minden eljárásjogi szabályt áthágnak, akkor nem is vitás, hogy itt a bírónőnek, ügyésznek nincs keresnivalója sem a bíróságon, sem az ügyészségen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rendelkezésünkre állnak egyébként több esetben is az előzetes letartóztatásról szóló határozatok, és akár még ennél szélesebb körben, tehát valamennyi ügyben el tudom képzelni, hogy bekérjük az összes iratot a bíróságtól és ügyészségtől. Még ezzel párhuzamosan azt is meg lehetne kérdezni a jogi képviselőktől, a védelmet ellátó jogi képviselőktől is, egy véleményt, hogy megfelel-e a jegyzőkönyv az akkor történeteknek. Tehát fogunk ezzel foglalkozni, és még a következő ülést megelőzően egy ilyen megkeresés fog menni a bíróság felé.

Szavazás Révész Máriusz indítványáról

De a javaslatról szavazzunk, tehát akkor fog menni, ha a többsége van a bizottságban. Tehát aki támogatja Révész Máriusz indítványát, kérem, hogy szavazzon. (*Révész Máriusz: A kiterjesztett indítványt.*) Igen, a kiterjesztett indítványt. (*Szavazás.*) Megállapítom, hogy egyhangú.

Köszönjük szépen, hogy megjelentek. Nagyon együtt érzünk önökkel, és azt is nagyon reméljük, hogy a még folyamatban lévő kártérítési per a lehető leghamarabb le fog zárulni. Nem is perként, hanem egy országgyűlési határozat született, tehát azon az alapon köteles a magyar állam ezeket a kárigényeket, amelyek nyilvánvalóan megalapozottak, haladéktalanul kielégíteni. Tehát reméljük, hogy ebben nagyon rövid időn belül megoldás születik.

(*Jelzésre.*) Ha az édesapa szólni kíván, legyen szíves mikrofonnál, hogy jegyzőkönyvbe tudjuk venni. Legyen szíves mondani a nevét is.

Csáky József szülő hozzászólása

CSÁKY JÓZSEF: Csáky József vagyok, Csáky Livia Magdolna édesapja. Azzal kapcsolatban szeretnék csak egy információt a bizottság felé továbbítani, hogy kérdésként hangzott el, hogy milyen irányban szerettünk volna büntetőpert kezdeményezni.

Úgy gondoljuk, hogy három közintézmény ellen: kettő erőszakszervezet, egyik a rendőrség, a másik a büntetés-végrehajtási intézet, a harmadik pedig a Rádió. Úgy gondoljuk, hogy az állampolgárok pénzéből fenntartott közrádió nem arra szolgál egy 50. évforduló megünnepléséhez közeledve – különösen akkor, amikor az 50. évforduló pont arról szól, hogy ott kezdődött –, ennek kegyeleti helynek kellett volna lenni, nem pedig, mint ahogy itt elhangzott, és újságcikkből is értesültünk róla, előzőleg már a Rádió hátsó udvarában befedtek ablakokat, és szinte az volt az érzésünk, hogy készültek erre a dologra. Hát nem így kell

készülni egy 50. évfordulóra, és semmiképpen arra adnak az állampolgárok pénzt az adójukból egy közrádiónak, hogy ott fiatalokat, akik teljesen ártatlanok, koncentrációs táborszerűen, bőrükre rajzolva, ütlegeljenek, véresre verjenek, és másnap az ő vérüket ott kell leslagolni a csatornába.

Tehát mindhárom irányba szeretett volna pert indítani a család. Azt is indítványozom, hogy a családot is meg kellene hallgatni, merthogy édesanyák tizenvalahány kilót fogytak le a gyerekekkel együtt, úgy jöttek ki a kórházból, 11 kilós fogyással; hogy az alapvető higiénés dolgokat nem engedték meg nekik, a brutalitás mellett, ahogy viselkedtek; hogy köztörvényes bűnözőkkel zárták össze őket, és még ezek az emberek viselkedtek emberként ebben a szituációban is, nem úgy például a fogva tartási intézet dolgozói.

Tehát mind a három irányban szerettünk volna. Ami a Rádió irányában történt, a lányok már mondták, hogy a büntetés-végrehajtási intézetnél elfogadtuk 50 százalékkal. A mi megítélésünk szerint a 2 millió forintot 50 százalékkal drasztikusan levivő és alku szintjén lévő dolgot elfogadtuk, túlvagyunk rajta, de azt gondoljuk, hogy a két rendőrség irányában, mégpedig a REBISZ és a BRFK irányában már megkezdtek a pert, októberben a harmadik pert, ahol szintén nagyon megalázó dolgoknak vagyunk a tanúi, mert például nem engednek felvételt készíteni, habár úgy tudjuk, a törvény értelmében lehetne, de ránk szólnak, ránk ripakodnak, ha például egymáshoz szólnak a szülők a tárgyalóteremben. Ezeket elfogadjuk, eltűrjük.

A harmadik irányban, a Rádió irányában viszont még nem tudtuk elkezdni, vagy nem ért oda a per megkezdése, de semmiképpen sem gondoljuk, hogy a vezetők büntetlenül olyan döntést hozzanak, hogy a Rádiót egy koncentrációs táborra lehessen átalakítani. Ilyen semmiképpen sincsen, nem jutunk el oda. Odáig jutottunk el, hogy az ügyvédünk, aki a lányokat és a harmadik, itt nem lévő Tarsoly Milánt is képviseli – csak ő ma valamilyen adminisztrációs meggondolás szerint nem volt behívva –, a lényeg az, hogy mi már bekértünk a Rádió elnökétől ezzel kapcsolatban egy levelet, ami az ügyvédünk tulajdonában van, amelyben közli, hogy ők nem tudnak semmiféle rendőrségi apparátusról, hogy ezeken a napokon vagy ezt megelőzően fiatalokat hoztak volna be. Ő egyről tud, írta ebben a rövidke, pár soros levélben az ügyvédünknek, hogy az utcán uralkodó hangulat miatt rendőrségi védelmet kért.

Csak azt szerettem volna hangsúlyozni, hogy mi a harmadik irányban is mindenképpen pert gondolunk, mert azt gondoljuk, ez a legsúlyosabb. Ennek a két erőszakszervezetnek a brutalitása, viselkedése az ártatlan emberek felé brutális, de a Rádió, amelynek a kultúrát kellene sugároznia, ahol a híreket, az információkat, az ünneppel kapcsolatos dolgokat kellene hallgatnunk, nem arra való, hogy embereket koncentrációs táborba zárják. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Tehát ahhoz, hogy a kártérítési perek kivel szemben indokoltak, kivel szemben nem, a teljes tényállást látni kell. Egy biztos: ha a Rádió vezetői erről tudtak, akkor nemcsak polgárjogi felelősség van, szerintem büntetőjogi felelősség is. Az biztos, hogy a kártérítések ügye nem ehhez a bizottsághoz tartozik. Született egy országgyűlési határozat, tehát elvileg minden jogos kárigényt, ami állami szervvel szemben áll fenn, függetlenül attól, hogy az a REBISZ, a Budapesti Rendőr-főkapitányság vagy bármilyen rendőri szerv, az ilyen jogos, megalapozott kártérítési igényt az államnak peren kívül ki kell fizetnie, sőt, szemben az eddigi gyakorlattal, ahol – ahogyan említette – zsarolásszerűen ment az, hogyha elfogadták a 2 millió helyett az 1 milliót, akkor azt kifizetik, az országgyűlési határozat arra kötelezi a magyar államot, hogyha egy kárigényt eltúlzottnak lát, mivel nyilván közpénzről van szó, tehát a bírói gyakorlatnak megfelelően fizethetnek kártérítést, de ha eltúlzottnak lát egy kárigényt, akkor is a jogalapját tekintve megalapozott igény esetén azt az összecszerúséget, amelyben a kártérítést indokoltnak tartja, egyezség hiányában is ki kell

fizetni. Tehát ezért mondom, hogy mindenféle állammal vagy állami szervvel szembeni kárigény-bejelentést közvetlenül a kormány irányában kell megtenni.

A mai kormányülés napirendjén szerepelt az a határozat, ami egyébként tudomásom szerint az országgyűlési határozat végrehajtására kijelöli a Belügyminisztériumot, nekik tehát ezt azonnal, soron kívül le kell folytatniuk. Azt nyilván valamennyi akkori ellenzéki képviselőtársam nevében mondhatom, hogy szívesen segítem abban, hogyha ezek az ügyek esetleg nem mennének olajozottan, mert az államigazgatás nem cserélhető egyik pillanatról a másikra, akkor köszönjük az értesítést, igyekszünk cselekedni. Azt remélem, hogy további perekre nincs szükség.

Nagyon köszönjük azt, hogy megjelentek. *(Garamszegi Gábor: Egyetlenegy rövid mondatot szeretnék.)*

ELNÖK: Egy mondatra parancsoljon! A nevét legyen szíves mondani.

Garamszegi Gábor szülő hozzászólása

GARAMSZEGI GÁBOR: Garamszegi Gábor, a Laura édesapja vagyok. A családjaink és a magam nevében köszönöm Ékes Ilonának, Morvai Krisztinának, a mögöttük álló embereknek, illetve azon sajtóorgánumoknak, akik nyilvánosságra hozták Laura és Livia történetét, hogy soha nem lett volna bátorságunk, hogy mindezzel a nyilvánosság elé álljunk. Köszönjük szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Igen, valóban köszönet illeti a képviselő asszonyokat. Megköszönjük a megjelenést, és azt, hogy ebben az ügyben családirag is és személyesen is mindig kiálltak. Köszönjük szépen. Ha bármiben ilyenformán segítségükre tudunk lenni, vagy nem megy olajozottan, akkor kérem, jelezzék, mert ezt nem egyéni ügynek vagy külön segítségnek tekintjük, hanem itt az állam méltóságán és becsületén esett csorba, tehát bizonyos tekintetben jogfolytonosság van, és a jelenlegi vezetés elsőrendű feladata, politikai célja, hogy erre soron kívül sor kerüljön.

Ha megengedi, csak azért nem folytatnám, mert már egy órája várakozik Szívós Mária tanácselnök asszony. *(Csáky József jelzésére:)* Parancsoljon!

CSÁKY JÓZSEF: Mi a teendőnk, mit csináljunk a Rádió felé? Mit mondjunk az ügyvédünknek?

ELNÖK: Külön megbeszéljük, a kollégák odaadják a mobilszámomat. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Ezeken az ügyeken együtt dolgozunk. Szeretném a Nemzeti Jogvédő Alapítványt is megemlíteni. A múlt év szeptemberében az alapítványunk elkezdte ezeket az ügyeket, most is egy jogvédő kolléga látja el, közel száz ügyet látunk el.)* Gaudi-Nagy Tamásékat is elismerés illeti ezért. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Nem ezért mondom, csak együtt dolgozunk, közös tapasztalatról van szó.)*

Ha nem adok szót, akkor is szót ad magának, de kétségkívül az ezekben az ügyekben kifejtett tevékenységért őt is és a Nemzeti Jogvédő Alapítványt is elismerés illeti. Ebben egyébként elég széles az új politikai spektrum, mert Schiffer Andráséktól Gaudi-Nagy Tamásékiig mindenki elég korrekt munkát végzett.

Dr. Szívós Máriának, a Fővárosi Bíróság tanácselnökének meghallgatása

Köszönöm szépen a megjelenést. A tanácselnök asszonynak, Szívós Máriának valaki legyen kedves szólni, hogy őt várjuk. *(Dr. Szívós Mária megérkezik.)*

Kezét csókolom. Elnézést a várakozásért, és nagyon köszönjük a tanácselnök asszonynak, hogy megjelent a bizottság előtt. Mivel több ügyvédkolléga is van a bizottságban,

mégis elmondom, hogy a tanácselnök asszony, mint a Fővárosi Bíróság másodfokú tanácsának vezetője, egyike volt azoknak a bírónak, akik másokkal szemben, akik első fokon jártak el, rendkívül pozitív szerepet játszott elsősorban az első fokon elrendelt előzetes letartóztatások elbírálásában, és a tanácselnök asszony által vezetett tanácsnak köszönhető az, hogy nagyon sokan néhány hét után kiszabadulhattak a jogalap nélkül elrendelt előzetes letartóztatásból.

Ezzel kapcsolatosan tudjuk egyébként azt, hogy a bírósági törvény a konkrét ügyekben való nyilatkozattételt tiltja, ezért általánosságban szeretnénk kérdezni a tanácselnök asszonyt, hogy a 2006. szeptemberi előzetes letartóztatásokkal kapcsolatos gyakorlatról mi volt a véleménye, miként találkozott az ön által vezetett tanács ezekkel az ügyekkel, a számokat tekintve ezek milyenek voltak, és mennyiben tért el ezeknek a határozatoknak a szakmai színvonala az általánosan megszokottaktól.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Először rögtön azzal kezdem, hogy a bíró jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény azt mondja ki, és ez a törvény a mai napig él, hogy a bíró a szolgálati viszonyán kívül nem fogalmazhat meg véleményt a bíróság előtt folyamatban volt vagy folyamatban lévő ügyekről, különös tekintettel az általa elbírált ügyekről. Tehát gyakorlatilag ez a törvény él. A büntetőeljárás törvény is tiltja, tehát csak és kizárólag a bíróság elnöke vagy az általa kijelölt személy nyilatkozhat. Tehát jogi véleményt nem fogalmazhatok meg. Itt általánosságban arról beszélhetek, hogy mi az az előzetes letartóztatás, milyen kritériumai vannak, mit csinál az első fok, mit csinál a másodfok, de sajnos semmit nem mondhatok.

A Fővárosi Bíróság elnöke külön az OIT elnökétől kért egy olyan véleményt, hogy az OIT elé tárja ezt az egészet, és véleményezzék, hogy van-e nyilatkozási lehetőségünk. Ennyire meg van kötve a kezünk. Ha itt elkezdek nyilatkozni, tehát elmondom, hogy akkor az első fok, másodfok miért és hogyan dolgozott, akkor én követek el törvénytést.

ELNÖK: Ennek a véleménykérésnek mi volt a következménye, amit a Fővárosi Bíróság elnöke az OIT elnökének küldött?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Most, hogy a bizottsági megkeresést megkaptam – 30-án, mert én aznap mentem dolgozni –, aznap beszéltem telefonon Baka elnök úrral, írásban megkereste, aminek a másolatát meg is kaptam, még nincs, az OIT elé fogják véleményezésre küldeni.

Tehát addig, amíg ők ebben nem döntenek, illetőleg a törvény nem változik meg, addig meg lehet hívni az elnök urat vagy az általa kijelölt személyt. Lehet kutatási kérelmet előterjeszteni, és akkor a bíróság rendelkezésre bocsátja az iratokat, de addig én nem vagyok kijelölve. A kollégiumvezető lehet kijelölve, illetőleg a bíróság elnöke.

ELNÖK: Egyébként van annak jogszabályi akadálya, hogy a Fővárosi Bíróság elnöke önt jelölje ki?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Azt nem tudom, ezt ő dönti el. De nyilván az összes ügyet a legjobban a kollégiumvezető tudja, a statisztikai adatokat a kollégiumvezető tudja, de úgy tudom, hogy a kollégium rendszeresen tájékoztatta a civil bizottságot.

ELNÖK: Statisztikai adatok nekünk is rendelkezésre állnak.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ezeket például én nem is tudom.

ELNÖK: Világos. De nekünk elég lenne, ha a bírónő azokról az ügyekről szólna, mert azt tudjuk, hogy sok ilyen természetű ügy volt.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: De azokról az ügyekről nem beszélhetek.

ELNÖK: Világos, értem, amit mondott.
Morvai képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Azt szeretném kérdezni, pontosítani, hogy álláspontból, véleményről beszél ez a jogszabály, vagy pedig tényekről sem lehet nyilatkozni. Mert én például arra kérdeznék rá összefoglaló jelleggel, hogy az önkormányzat tanácsának a döntéseiben – tehát amik most már a jogtörténet részét képezik – tényszerűen... *(Dr. Szívós Mária: Arra külön kitér a jogszabály, hogy különös tekintettel az általa elbírált ügyekre.)* De ez nem álláspont, tehát nem a véleményét kellene elmondania arról, hogy akkor az ügy jó volt-e, hogy vajon az első fok... *(Dr. Szívós Mária: Konkrétan meg nem beszélhetek az ügyeimről.)* ...hanem, hogy mi lett kimondva – rossz magyarsággal fogalmazva – ezekben a másodfokú határozatokban, milyen okokból került sor a megváltoztatásra, tényszerűen.

Tehát milyen jogszabálysértések voltak észlelhetőek? Tehát gyakorlatilag egy tartalmi összefoglalóra lenne szükségem a másodfokú határozatokról.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Általánosságban tudom azt mondani, hogy voltak olyan ügyek, ahol a megalapozott gyanút alátámasztó bizonyítékok nem álltak rendelkezésre, ugyanis az előzetes letartóztatás más elbírálás alá esik, mint a büntetőeljárás lefolytatása során az eljárás. Itt nem kétséget kizáró bűnösséget kell megállapítani, hanem azt, hogy a megalapozott gyanú megvan-e. Ezt a megalapozott gyanút a bizonyítékok támasztják alá, nyilván ezek a bizonyítékok változhatnak, gyengülhetnek, erősödhetnek. Az előzetes letartóztatás elrendelésekor a bizonyítékokat fel kell sorolni az ügyészi indítványban, és utána a bírónak kell megnézni, hogy megvannak-e ezek a bizonyítékok. Ha nincs meg, akkor nincs meg a megalapozott gyanú, tehát akkor nem lehet elrendelni.

Voltak olyan ügyek, ahol a megalapozott gyanú miatt kellett szabadlábra helyezni őket, mert a megalapozott gyanút alátámasztó bizonyítékok nem voltak meg vagy nem mind. Volt, ahol a különös indokok, amelyek pedig – ugyanúgy, mint bármely más bűncselekménynél – azt jelentik, hogy mondjuk szökés, elrejtőzés veszélye, a bizonyítás megghiúsításának a veszélye, a bűnisméltés veszélye fennáll-e. Ha ezeket vizsgáljuk, akkor ez alapján kell megállapítani, hogy ezek a veszélyek olyan erősek-e, hogy csak előzetes letartóztatást lehet alkalmazni. Volt, ahol ezek a különös indokok vagy egyáltalán nem voltak meg, vagy pedig nem olyan mértékűek voltak, ami miatt az előzetes letartóztatást el kellett volna rendelni.

De azért arra kitérek, hogy ez máskor is van. Tehát ez nemcsak ekkor volt, ez más esetben is előfordul, hogy a másodfokú bíróság megváltoztatja az első fokú bíróság döntését. Hogy melyik ügyben miért, erről viszont szintén nem beszélhetek.

(Dr. Morvai Krisztina és dr. Gaudi-Nagy Tamás egyszerre jelentkeznek.)

ELNÖK: Jobbikosok egymás között.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Jogászok egymás között. Emberi jogokra érzékeny jogászok, így van.

ELNÖK: Csak azért, hogy kinek adjam meg a szót. *(Dr. Morvai Krisztina: Tamásnak.)*

Gaudi alelnök úr, parancsolj!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Szeretném – köszöntve Szívós Mária tanácselnök asszonyt – tényleg kicsit jobban körbejárni ezt a bizonyos megszólalási lehetőséget, mert ez nagyon régi béklyó, amiben tulajdonképpen a jelenlegi bírósági rendszer... *(Dr. Szívós Mária: '97 óta.)* Még a horni időkből származó kolonc ez, ami gyakorlatilag a magyar igazságszolgáltatáson belüli tisztánlátást rendkívüli módon gátolja. Azonban, ha megnézzük pontosan a jogállási törvény 28. § (2) bekezdését, amire a bírónő hivatkozik, és amivel a most bírósági vezetők – nyilván rettegve az esetleges következmények feltárásától – mindent elkövetnek azért, hogy ön itt a bizottságban ne szólaljon meg.

Azért picit értelmezzük most együtt ezt a 28. § (2) bekezdést, hiszen valóban, ahogy Krisztina is utalt rá, hogyan szól ez a (2) bekezdés. „A bíró a szolgálati viszonyán kívül nyilvánosan nem fogalmazhat meg véleményt bíróság előtt folyamatban lévő vagy folyamatban volt ügyről, különös tekintettel az általa elbírált ügyekre.” Tehát abszolút mértékben csatlakoznék Krisztina álláspontjához, hogy itt nem vélemény megfogalmazására kérjük a bírónőt. Egyébként rendelkezésre áll a Fővárosi Bíróság belső jelentése, amit Frech Ágnes kollégiumvezető asszony jegyez, amely részletesen elemzi ezt a munkát. Tehát mi nem erről kérnénk a véleményét, hanem egyszerűen bizonyos tényekre kérdeznénk rá. Tehát, hogy milyen ügyszám volt, mik voltak az elrendelés tipikus okai, mik voltak a megváltoztatás tipikus okai, stb. Tehát szerintem meg lehetne találni a középutat.

Nyilván nem szeretnék kellemetlen helyzetbe hozni a bírónőt, mert nagyon jól tudjuk, hogy sajnos vannak olyanok, akik számára a magyar bírói karban nem kedvezőnek értékelt folyamatok azok, ha mondjuk tisztességes és szakmailag elkötelezett bírók alkotják a többséget, vagy akár ők egyfajta hangot adnak, hogy a bírói karon belül a mai napig dúlő elképesztő viszonyok vannak, amelyben lényegében a bírói függetlenséget ma már úgy értelmezik, hogy a bíróságok függetlenek a jogszabályoktól is. Számos esetben jogvédőként ezt a mai napig éljük meg, de ez más történet.

Tehát visszakanyarodva ide, a másik, ami nekem fáj, például kényesebb. Van a bírónak egy általános titoktartási kötelezettsége, szerintem ez lehet még a másik, amit mérlegelni kell. De ha most így meg tudjuk, akár a közös nevezőt találni, akkor nem véleményt kérünk a bírónőtől, hanem tényleg az akkori időszaknak – ennek a 150 előzetes letartóztatásos ügynek, amelynek 97 százalékos arányban változtatták meg az előjelét – az értékelését úgy végeznénk el, hogy mi ehhez tényeket kérnénk öntől rendelkezésre bocsátani, de nem egyedi ügyekre vonatkozó tényeket. Tehát két szempont van: nem egyedi ügyek, és nem vélemény, szerintem viszont ebben a kettőben elég nagy a válaszolási lehetőség.

Nyilván ne hozzuk kellemetlen helyzetbe a bírónőt, lehet, hogy akár egy ötperces szünetet érdemes lenne elrendelni. Javaslom elnök úrnak, hogy ezt kvázi próbáljuk tisztázni, mert nem biztos, hogy most a jegyzőkönyv előtt kellene tisztáznunk az ország-világ nyilvánossága előtt, de próbáljuk meg úgy ezt meghozni, hogy ne kerüljön kellemetlen helyzetbe senki, viszont az igazság se sikkadjon el.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ügyvéd Úr! Nekem másodfokú tanácselnökként törvényesen kell döntenem, mindig is úgy döntöttem. Én nem szeghetem meg a törvényt, pont én nem szeghetem meg a törvényt. Én, aki felülbírálok azt, hogy az első fok törvényesen dönt vagy nem, addig, ameddig a törvény engem eltilt a nyilatkozattól, a véleményalkotástól és attól, hogy a saját vagy a bíróság előtt folyamatban lévő vagy volt ügyről nyilatkozzam és véleményt tehessek, addig én ezt nem tehetem meg. Érti?

ELNÖK: Világos, bírónő.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Adhatunk öt perc szünetet...

ELNÖK: Csak nincs értelme.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: ...de ha a törvény az én kezemet megkötöti, és ha én nem tartom be a törvényt, akkor hogyan várhatom el az elsőfokú bírótól, hogy betartsa, de én a továbbiakban is minden ügyben be akarom tartani. Érti?

ELNÖK: Világos, bírónő.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Tehát tarthatunk öt perc szünetet.

ELNÖK: Nem rendeltünk el szünetet. Világos a bírónő álláspontja.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Én két napja, amióta ezt megkaptam – a büntetőeljárás törvény is foglalkozik vele –, azóta értelmezem, és mindenhol keresem a megoldást, de sajnos, egyelőre nincsen.

ELNÖK: Nyilván az lenne a megoldás, hogyha a Fővárosi Bíróság elnöke a bírónőt jelölné ki ebben az ügyben. Szerintem neki is kényelmesebb, mintha mondjuk őt idézzük meg ide több szempontból is, hiszen nyilván nincs annyira képből ezekben az ügyekben. Még a kollégiumvezető is egy lehetőség.

Én a magam részéről maximálisan tiszteletben tartom a bírónő értelmezését, tehát pillanatnyilag nem tudunk mást tenni.

(*Jelzésre:*) Morvai Krisztinának megadom a szót, hátha neki más ötlete van, és Révész Máriuszna is megadom a szót. Akkor tehát nem tudunk mást tenni, mint egy ilyen megkeresést a Fővárosi Bíróság elnöke felé intézni, illetve miután mégis csak a törvényhozás részei vagyunk, azt is érdemes lenne átgondolni – ezt már csak magunknak mondom –, hogy vajon indokolt-e az ilyen jellegű törvényi korlátozás, különösen a nem folyamatban lévő, évekként ezelőtt lezárult ügyekben.

Tehát ennek kétirányú megoldása van. Az egyik a Fővárosi Bíróság elnökének a kezében van, a másik pedig a törvényhozás kezében van, hogy ezt a tilalmat indokolt-e vagy nem indokolt fenntartani. Én biztos, hogy az utóbbi pártján állok.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: A kollégiumvezető az, aki az ügyeket nagyon ismeri.

ELNÖK: Tehát Frech Ágnes kollégiumvezető asszony.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Igen. Most négy tanács volt. Mondjuk a 14. és a 17. tanács bírálta a legtöbbet, de két másik tanács is felülbírálta az ügyeket, és a kollégiumvezető volt az, aki egyébként az összes tájékoztatást, amit kértek, meg is adta.

ELNÖK: Morvai képviselő asszony!

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen. Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy olyan kérdést szeretnék feltenni, amelyre minden kétséget kizáróan szabad válaszolni. Ez ugyanis a foglalkozási szabályokkal kapcsolatos kérdés, illetőleg a jogszabályokkal kapcsolatos általános kérdés. Azt szeretném, ha a bírónő tájékoztatná a bizottságot arról, hogyan néz ki általánosságban egy szabályos elsőfokú, előzetes letartóztatást elrendelő bírósági ülés. Ugye, elővezetik a terheltet, és ha elmondaná mindenki számára érthető módon, minél kevesebb jogász szakkifejezéssel, mi történik attól kezdve, hogy a határozat megszületik, gondolom, ez lehetséges. *(Dr. Szívós Mária: Persze, lehetséges, hogy általánosságban hogyan folyik.)* Igen, hogyan folyik szabályosan, kit hallgatnak meg, hogyan hallgatják meg, a terhelteknek kell-e hallgatniuk, miről kell meggyőződnie a bírónak egy ilyen ülésen.

Van egy különös kérdésem. Ezen belül, ha a bíró egyértelmű jeleit látja annak, hogy a terheltet, a fogva tartottat bántalmazták, mert például vérzik a feje vagy hasonló, akkor a foglalkozási szabályok szerint ezt a jogszabály kifejezetten nyilván nem mondja ki, de a bírói hivatás szabályai szerint rá kell-e kérdeznie arra, hogy mi történt.

ELNÖK: Parancsoljon!

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Tehát az elrendelés: akkor 3 napos őrizet alatt kell ezt az ügyésznek előterjesztenie. Tehát megkapja az elsőfokú bíró a nyomozati anyagot, és elővezetik a gyanúsítottat. Most kellő időt kell adnia az elsőfokú bírónak arra, hogy a nyomozati anyagot átnézze. Kap egy indítványt, plusz a nyomozati anyagot. Meghallgatja a gyanúsítottat, figyelmezteti a jogaira és a kötelezettségére, tehát arra, hogy itt nem köteles a kérdésekre válaszolni, de bizonyos kérdésekre, a személyes adataira kötelező választ adnia, utána viszont nem köteles, ő dönti el.

A személyes adatait felveszi, és vegyük azt, hogy azt mondja a gyanúsított, hogy ő minden kérdésre válaszolni akar. Először is meg kell néznie, szabályos-e minden, tehát kellő időben értesítették-e a jogi képviselőt. Az, hogy a jogi képviselő meg tud-e jelenni vagy nem tud, meg akar vagy nem akar, nem az eljárás akadályozása, tehát le kell folytatni az eljárást, ha szabályszerű az értesítés. Meghallgatja először is a személyes körülményeiről. Ha a gyanúsított akar beszélni magáról az ügyről, de nem kell, tehát itt nem a bűnösséget fogja taglalni, nem azt fogja megállapítani, hogy a tényállás most úgy történt, vagy nem úgy történt, hanem azt fogja megnézni, hogy ami a tényállásban szerepel, ott vannak-e a bizonyítékok, és mit mond, ha akar a gyanúsított mondani valamit. A személyes körülményeiről meg kell hallgatnia részletesen, ugyanis azt kell eldöntenie, hogy előzetes letartóztatásba helyezik-e, vagy pedig szabadlábon védekezhet. Ehhez tudni kell, milyen háttérrel rendelkezik, tehát dolgozik, tanul, rendezettek-e a családi körülmények, milyen az előélete, és benne kell lennie az anyagban, hogy büntetlen vagy pedig büntetett előéletű. Ha mindenre válaszolni akar a gyanúsított, akkor hagyni kell, hogy válaszoljon. Ha az ügyre vonatkozóan vallomást akar tenni, akkor azt is hagyni kell. Figyelmeztetni kell arra, hogy bárhogyan védekezhet, de másra hamisan nem tehet vallomást, tehát hamisan nem vádolhat.

Azt kifejejtettem a legeslegelején: a törvényes körülményeket megállapítja, hogy az ügyész ismertetni fogja az indítványt, amit kézbe megkap a gyanúsított is és a védő is.

Ha meghallgatta a gyanúsítottat, akkor kérdéseket intézhet hozzá az ügyész, ha akar, a védő is, hogyha akar. Ezek után az ügyészt nyilatkoztatja, hogy amit itt hallott, ezek után is fenntartja-e az indítványát, majd a védő elmondja a felszólalását, és a gyanúsított is még egyszer hozzászólhat. Ezek után, ha a bíró már mindenkit meghallgatott, kiküldi, és ő átnéz mindent, eldönti, csinál akár kézzel, akár géppel, ki hogyan szokta, egy rendelkező részt. Behívja, és elmondja, hogyan döntött a bíróság, ami ellen fellebbezési lehetőség van. Ha többen vannak, mert van ilyen is, akkor távollétükben. Tehát az indítványt mindenki közösen

hallgatja, utána kiküldi őket, és egyenként hallgatja meg őket, és a végén lehet a végzést közösen meghallgatni.

Kitérve-e arra, ha látja, hogy sérülés van rajta? Igen, rá kell kérdezni, hogy hol szerezte a sérülést, egyáltalán milyen állapotban van. Én mondjuk másodfokú bíró vagyok, tehát az aktából döntök, de sokáig voltam elsőfokú bíró, biztos, hogyha úgy látom, akkor még orvost is hívok. Volt olyan, hogy valaki rosszul lett, és mentőt kellett hívni. Ez általánosságban így van.

Ez meddig tart? Ez attól függ. Lehet, hogy nagyon rövid, attól függ, hogy a gyanúsított akar-e beszélni, attól függ, hogy a védő ott van-e vagy nincs, hosszan vagy röviden szól-e, az ügyész hosszan vagy röviden beszél, ez tehát különböző. Lehet, hogy negyed óra az egész, de olyan is előfordul, hogy egy gyanúsítottnál egy egész óra.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Nagyon szépen köszönöm, azt hiszem, ez nagyon hasznos volt mindnyájunknak.

Tehát összefoglalóan azt lehet mondani, hogy a bírónak az eljárási szabályok betartásával meg kell győződni két dologról. Az egyik, hogy a megalapozott gyanú fennáll-e, a másik pedig, hogy a különös okok közül – szökés, elrejtőzés veszélye, bűnismétlés, stb. – valamelyik fennáll-e. *(Dr. Szívós Mária: Vagy mindegyik.)* Vagy esetleg mindegyik. Az ezekre vonatkozó tényeket kell feltárnia ebben az eljárási cselekményben, illetőleg hogyha valamilyen rendellenes körülményt észlel, ami esetlegesen a fogva tartásra vagy a rendőri magatartásra vezethető vissza, akkor erre köteles rákérdezni.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Igen. Most azért azt elmondom, nem a 2006-os ügy kapcsán, hanem általában az előzetes letartóztatás elrendelésekor a nyomozási bíró nagyon nehéz helyzetben van. Rövid az idő, az ügy az elején tart, tehát csak néhány bizonyíték áll rendelkezésére. Gyorsan kell döntenie, tehát most is előfordul számtalan esetben, hogy a másodfokú bíróság megváltoztatja – akár elrendeli, akár megszünteti – az elrendelt előzetes letartóztatást.

DR. MORVAI KRISZTINA európai parlamenti képviselő: Köszönöm szépen.

Azt gondolom, abban egyetértünk, hogy az eljárási szabályok és a garanciális szabályok maradéktalan szem előtt tartása mindenképpen fontos garanciát jelent a bírónak arra, hogy noha nehéz helyzetben van, jól fog dönteni, és nála csak egyvalaki van nehezebb helyzetben, a fogva tartott, aki adott esetben összeverve és ártatlanul tölti az előzetes letartóztatását.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Én is köszönöm. Ékes alelnök asszony!

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm szépen. Azt szeretném megkérdezni, a bírónőtől, hogy tudjuk, nagyon sok előzetes letartóztatásról született döntés első fokon 2006 őszén, és erre a másodfokú bíróság ennek, ha jól tudom, 90 százalékát... *(Dr. Szívós Mária: Nem tudom százalékosan.)* ...mindegy, szóval nagy százalékban megszüntette. Ezek után az ön munkahelyi körülményeiben, helyzetében történt-e változás?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Erről sem nyilatkozhatok.

ELNÖK: Gaudi-Nagy Tamás, utána Révész Máriusz.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Mivel gyakorló ügyvédként és jogvédőként több 2006 őszi ügyben jártam el, és megdöbbentő dolgokat észleltünk, csak előre jelezném, hogy olyan események is voltak pont ezen a szeptember 23-ai napon például, hogy a velem

együtt védőként eljáró, nálam sokkal tapasztaltabb és idősebb kolléganő tulajdonképpen az eljárás egy bizonyos szakában, amikor már végképp reménytelennek látta a helyzetet, egyszerűen elsírta magát. Gyakorlatilag látta, hogy milyen a helyzet, és bármit teszünk, futószalagon hozták ezeken a döntéseket.

Pont a futószalagra szeretnék rákérdezni. Legyen kedves nekünk egy kicsit elmondani azt, hogy az egyediesítés mennyiben fontos tényező itt az előzetes letartóztatás különös okainak bármelyikénél. Tehát lehet-e általánosságban azt mondani, hogy mondjuk ott egy 8 fős, garázdának mondott csapat, nagyjából azonos a gyanúsításuk, és tulajdonképpen az a jó, ha mind a nyolcat vagy bent tartom, vagy kiengedem. Vagy milyen szinten kell egyediesíteni, a személyben rejlő kockázatokat mérlegelni?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Itt is egészen más, mint az érdemi ügyet tárgyaló bíróság feladata. Tehát amikor az érdemi ügyet tárgyaló bíróság kétséget kizáróan megállapítja a bűnösséget, majd kiszabja a büntetést, ott belső arányosságot kell figyelembe venni. Az előzetes letartóztatásnál nincs belső arányosság, tehát itt mindenkit egyedileg kell vizsgálni.

Ha a megalapozott gyanú szerint nyolcan követték el, akkor mind a nyolcra meg kell állapítani, hogy a megalapozott gyanú fennáll-e. A különös indokoknál mindenkinél külön-külön, egyedileg kell vizsgálni, hogy fennáll-e a különös indok, hiszen lehet, hogy valaki többszörösen büntetett előéletű, egész más elbírálás alá esik, mint aki büntetlen előéletű. A személyi körülmény is egészen más lehet. Maga az eljárás alatt tanúsított magatartás – itt gondolok arra, hogy ha próbálja befolyásolni a tanút, hogy mást mondjon vagy hallgasson, vagy iratokat tüntet el –, ott is egyénileg. A másik attól nem biztos, hogy bent marad. Mindenkinél külön-külön egyénileg meg kell vizsgálni, és egyénileg kell megállapítani, hogy fennállnak-e a különös indokok, illetve az általános indok, a megalapozott gyanú.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Különösen rákérdeznék egy olyan kényszerintézkedésre okot adó indokra, arra a bizonyos d) pontra, tehát a bűnisméltésre. Itt a bűnisméltés ráolvashatóságával szemben a törvény és a helyes értelmezése milyen szempontok mérlegelését kívánja meg? Tehát elegendő-e az, ha azt mondjuk, hogy mondjuk van egy bizonyos garázda jellegűnek mondott cselekménnyel gyanúsított személyi kör, van egy úgymond közterületeken észlelhető zavargásnak mondott jelenség; elegendő-e, ha azt mondja ilyenkor a nyomozási bíró, hogy ők elvileg zavargással vannak gyanúsítva, kint voltak zavargások, akkor ők valószínűleg bünt ismételnének. *(Dr. Szívós Márta: Nem.)*

Tehát el lehet-e szakítani a személytől azt, hogy ő a korábbi előéletében mit tett, mit nem tett, mi várható el tőle, milyen jövedelmi viszonyai vannak, milyen családi állapota van, és így tovább? Milyen szempontokat kell ilyenkor mérlegelni a bűnisméltésnél?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Mondjuk ez is kicsit más az előzetes letartóztatásnál, mert azt mondja a törvény, hogy megalapozottan feltehető. Tehát azt kell mérlegelni, hogy fog-e majd újabb bűncselekményt elkövetni, de erre abból lehet következtetni, ha mondjuk többszörösen büntetett előéletű, erőszakos bűncselekményeket követett el, akkor nyilván megalapozottan feltehető, hiszen többször ilyet elkövetett, most megint ilyet követett el, hogy újra el fogja követni. Vagy, ha mondjuk felfüggesztett vagy feltételes hatálya alatt áll, vagy más büntetőeljárások hatálya alatt áll, akkor igen. Vagy, ha nagyon sok bűncselekményt követett el, tehát sorozatos elkövetésről van szó, de az, hogy valaki mondjuk büntetlen előéletű, életében egyszer, most került összeütközésbe a törvénnyel, és nem is egy nagyon súlyos bűncselekménnyel, ott nem szoktuk. Azért mondom, hogy nem nagyon súlyos, mert azért gondoljunk arra, hogy mondjuk egy minősített emberölésnél azért egészen más, ami akár egy életfogytiglannal fenyegetett bűncselekmény. Ott azért egészen

más. De egy garázdaságnál nem. Mire? Büntetlen előéletű embernél nem szoktuk. De itt is azért mindent vizsgálni kell.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Különösen rákérdeznék – Morvai Krisztina már kérdezte –, hogy adott esetben van egy sérült, első alkalommal a törvény elé kerülő, egyébként rendezett életvezetésű személy, akivel kapcsolatban valamiféle garázdaságot vagy akár valamilyen egyéb, hivatalos személy elleni erőszak típusú, de sérüléssel bizonyítható módon nem járó cselekményt merítenek fel, akkor ott gyakorlatilag a szakma szabályai szerint elvileg szinte kizártnak mondható.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Elvileg, de mondom, mindent látni kell hozzá.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Nyilván, egyediesíteni kell, természetesen ezt figyelembe véve.

Azt szeretném kérdezni – megint csak általános jelleggel, nyilván ebben a körben maradva, és nem kérem a konkretizálást –, hogy ha mondjuk egy nyomozási bíró olyan helyzetbe kerül, hogy láthatóan nem tudja azon rövid idő alatt meghozni azokat a döntéseket, amelyeket, amelyeket tőle kérnek, gyakorlatilag olyan számú gyanúsítottról és olyan sűrűségű ügymennyiségről van szó, akkor mit tud tenni. Mi a helyes nyomozó bírói döntés ilyenkor? Tehát, hogy azt mondja-e, hogy kérem, időt kérek, vagy tessék több kollégát bevonni, vagy hazamegyek, felállok? Tehát milyen lehetőségek vannak?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Hogy hazamegy és feláll, az az egy, amit nem tehet. Előfordult olyan, hogy első fokú nyomozási bíró este hétig tartotta az ülést, előfordulhat ilyen. Tehát ha látja, hogy képtelen a munkaidőben és az ügyészi munkaidőben – mert az ügyészek ott kell lenni – ellátni az ügyet, akkor szól a csoportvezetőnek, hogy osszanak be más bírót is, mert lehetetlen.

Ezt tudom mondani.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Világos. És ha mégsem kap ilyen lehetőséget?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Azt nem tudom, hogy első fokon ki az, aki kitűzi, ezt a részt nem ismerem, mert ezzel nem találkozom, hogy hány ügyet visznek, és ki az, aki beosztja, hogy melyik bíró fogja csinálni. Tehát ezt nem is látom az aktából. Csak én, mint volt elsőfokú bíró – tárgyaló bíró voltam –, úgy gondolom, akkor szólok, hiszen itt nincs az a lehetőség, hogy elnapolom vagy elhalasztom, hanem lejár a határidő, szabadon kell engedni, dönteni kell, akkor szólni kell a csoportvezetőnek vagy nem tudom, melyik vezetőnek, de szólni kell, hogy biztosítsanak akkor másik bírót is, hiszen képtelenség.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ha ilyen segítségkérés esetén sem történik semmi, akkor ebben az esetben gyakorlatilag mi a választása a bírónak? Úgy gondolom, akkor jól teszem fel a kérdést, hogy ilyen esetben mégis csak az a legrosszabb, ha röviden, futószalagon, egyedi mérlegelés nélkül hozza a döntéseket.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ezt nem tudom, mert ez sem tartozik az én hatáskörömbe.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Van még egy nagyon-nagyon fontos része az előzetes letartóztatások elrendelésének, ez a megalapozott gyanú fennállása. Itt a bizonyítékokat nem azzal a részletességgel és mélységgel kell értékelnie, mérlegelnie a bíróságnak, mint az érdemi büntetőügyben, hanem hogyan? Ezt szeretném megkérdezni.

Nyilván formális értelemben vannak rendőri jelentések, adott esetben általában tipikusan van rendőri jelentés, adott esetben mondjuk van egy kő. A bírónak a bizonyítékok milyen mélységét kell mérlegelnie? Mennyire kell adott esetben a köztudomású tények hivatalos tudomásából kritikával szemlélnie a bizonyítékokat?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Tehát azt nem teheti meg, ha több bizonyíték van, mondjuk több tanúvallomás, és azok ellentétesek, hogy mérlegelje, tehát mérlegelési jogköre nincs. Azt kell megnézni, hogy van-e olyan bizonyíték, ami a megalapozott gyanút alátámasztja. Nyilván a legjobb a beismerés, de ha ilyen nincs, akkor van-e olyan más bizonyíték, ami alátámasztja, nem kétséget kizáróan, de alátámasztja a megalapozott gyanút, de ehhez kevés egy rendőri jelentés, ez kevés, mert több kell. Itt most nem tudom felsorolni, hogy mi minden, mert minden egyes bűncselekménynél más, de kell olyan megalapozott gyanúnak lennie, kell olyan bizonyítéknak lennie, amire azt mondom, hogy jelen pillanatban a megalapozott gyanú fennáll. Ha nem áll fenn, akkor el kell utasítani az ügyészi indítványt, szabadlábra kell helyezni. Ez nem jelenti azt, hogyha később beszerzik, akkor az eljárás ugyanúgy ne folytatódhatna. Ez tehát nem az eljárás befejezése, adott pillanatban nincs meg a megalapozott gyanú. Tehát ez a legelső, amit vizsgálni kell.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Ha minden igaz, akkor azt a szempontot is mérlegelnie kell, vagy fel kell deríteni, hogy amennyiben a bizonyíték megalapozottságához, hitelességéhez ésszerű, megalapozott kétely merül fel, akkor neki ott is vészjelzést kell adnia, nyilván a kétséget kizáróság alapján.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Igen. Akkor fel kell hívni az ügyészt arra, hogy mondja meg, azon túl, amit felsorolt, és ha az kételyeket ébreszt, milyen bizonyíték van. Ha nincs, akkor azt kell mondani, hogy nincs meg a megalapozott gyanú, de ez bármilyen ügyben így van.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm. Még egy kérdés: tipikus jelenségnek mondható még a mai napig is, és kérdezem, erről mi az ön véleménye általánosan, tehát nem a folyamatban lévő ügyekben, hogy az ügyészi indítványt meg kell-e kapnia a gyanúsítottak előzetesen írásban, és mennyi idővel korábban?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ha jól tudom, erre van egy nemzetközi bírósági határozat is, hogy meg kell kapnia. Nyilván az idő rövideje miatt, hiszen 72 óra a rendőrségi és az előzetes letartóztatás ülés megkezdéséig, tehát összesen 72 óra van, tehát van olyan, hogy ott, sőt, a legtöbb esetben ott adják át, de meg kell kapnia.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Azért ilyenkor, ha a védelem vagy a gyanúsított időt kér, akkor megfelelő időt kell-e biztosítani neki arra, hogy ezt áttanulmányozhassa, felkészülhessen?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Nem feltétlenül, ugyanis az ügyész ismertetni fogja, fel fogja olvasni. Ha a védő azt mondja, pár percet kér, hogy beszélhessen a védencével, ezt meg szokták adni, ezt meg kell adni.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Révész Máriusz képviselő úr!

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Szeretném megkérdezni: előfordulhat-e a magyar bírósági joggyakorlatban, el tudja-e képzelni, hogy mondjuk hét vádlottat beterelenek egy bírósági tárgyalóba, előzetesen nem kapják meg azt, hogy mivel vádolják őket, ezt követően a bírósági tárgyalás, az előzetes elrendelés úgy folytatódik le, hogy egyébként azok, akiknek az előzetesét elrendelik, a gyanúsítottak nem szólhatnak egy szót sem?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ezt kizártnak tartom. Ha ilyen előfordul, és heten vannak, legalább egy ügyvéd volt ott, vagy ez is semmi?

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Én csak általánosságban kérdezem: elképzelhetőnek tartja-e a magyar joggyakorlatban, a magyar bírósági gyakorlatban, hogy hét ember előzetesét úgy rendeli el egy bíró, hogy egyik gyanúsított sem szólalhat meg a tárgyalás folyamán?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: És akkor a jegyzőkönyvben ott vannak az adatok és minden.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Az adatokat felveszik, de utána az ügyész elmondja, mivel vádolják őket, majd ezt követően a vádlottakat, a gyanúsítottakat nem kérdezik meg. Ez előfordulhat-e?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ezt nem tudom elképzelni.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Amennyiben netán ilyen mégis előfordulna, ez súlyos jogszabálysértésnek minősülne?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Természetesen súlyos jogszabálysértés.

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Igazából ezt követően akkor rendben van. Köszönöm a választ.

Bizonyos jegyzőkönyveket bekértünk. Lehet, hogy megint olyan mezőre tévedek, amire nem válaszolhat, de mégis csak azt gondolom, nem bírósági ügyre vonatkozik a kérdés. Meglehetősen hitelesnek tűnő információim vannak, illetve információk érkeztek hozzám, hogy az előzetes letartóztatások előtt a bíróság egyik vezető tisztségviselő bírója eligazítást tartott az első fokon eljáró bírók egy részének, és kérte, hogy megfelelő ítéletek szülessenek meg, és akik erre nem voltak hajlandók, azok később nem is lettek kijelölve. Van-e ennek a hírnek bármilyen alapja? *(Dr. Szívós Mária széttárja a kezét.)*

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Kiegészítő kérdésem lenne képviselőtársamhoz. Véletlenül esetleg nem Bodor Tibornak hívják az urat? *(Derültség. – Dr. Szívós Mária széttárja a kezét.)*

RÉVÉSZ MÁRIUSZ (Fidesz): Köszönöm szépen. Akkor tudomásul vesszük, hogy a bírónő erről nem nyilatkozhat. Ugyanakkor azt jelezni szeretném, az azért nem tűnik normális joggyakorlatnak, hogy a másodfokon eljáró bíróság mondjuk az első fokon eljáró bíróság ítéleteinek a 97 százalékát megváltoztatja. Remélem, jól és pontosan idéztem a statisztikai adatokat. Itt tehát olyan fokú ellentmondás van, aminek nekünk nemcsak itt, a parlamenti vizsgálóbizottságban, hanem a bíróság berkein belül is meg kellene találni a magyarázatát.

Köszönöm szépen, nekem több kérdésem nincs.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak egyetlenegy kérdést szeretnék feltenni. Amikor több vádlott, több gyanúsított áll a bíróság előtt, az ügyészek milyen kötelezettségei vannak? Mennyire kell személyre szabottan külön-külön meghatározni azt, hogy kivel szemben milyen bizonyítékok állnak rendelkezésre?

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Mindenkiel szemben fel kell sorolnia az indítványban, hogy mi a megalapozott gyanú. Ahogyan mondtam, itt nincs belső arányosság, itt mindenkire külön-külön kell. Ez tehát az ő kötelezettsége, de a bíró legnagyobb kötelezettsége, hogy ő személyre szabottan vizsgálja először a megalapozott gyanút, utána a különös indokokat.

ELNÖK: Külön köszönjük a tanácselnök asszony kimerítő tájékoztatását.
(*Jelzésre:*) Gaudi képviselőtársam kért még szót. Megadom a szót.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm, több kérdésem nincs. Szeretném ezúton is megköszönni a Nemzeti Jogvédő Alapítvány és minden jó érzésű ember nevében azt a munkát, amit ön és a tanácsa végez és végzett az elmúlt időben. Tényleg úgy gondolom, hogy ez az út, amit követnie kellene a bírói karnak, még nagyon sok fejlődési lépcső kell ehhez, de remélem, hogy ebben fog majd segíteni.

DR. SZÍVÓS MÁRIA, a Fővárosi Bíróság tanácselnöke: Ezt nagyon köszönöm, de ezért külön köszönet nem jár, hiszen ez a feladatunk – szerintem. Tehát minden bírónak az a feladata, hogy a lelkiismerete és a törvény szerint döntsön. Úgy köszönöm, de a tanács minden tagja nevében tudom ezt mondani.

ELNÖK: Köszönjük szépen a bírónőnek a részvételt.

Pénteken 9 órakor folytatódik a bizottság ülése, mindenkitől azért kérek pontos megjelenést, mert ha ilyen hosszú ideig kérdezzük valakit, akkor a végén még Gergényi Péterre nem fog sor kerülni, úgyhogy rövid és pattogós kérdésekkel készüljünk. Pénteken 9 órakor folytatjuk.

Köszönöm szépen a megjelenést, az ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 14 óra 42 perc)

Gulyás Gergely
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Prin Andrea, Soós Ferenc, Gálné Videk Györgyi és Szoltsányi V. Katalin